

Novak Mirze

9th Sch
گلستان سیدی

Govt - 6

گلستان سیدی

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

2. Once the problem is identified, the next step is to define the objectives and goals of the project. This helps to clarify what needs to be achieved and provides a clear direction for the team.

3. The third step is to develop a plan or strategy to address the problem. This involves breaking down the problem into smaller, manageable tasks and determining the resources needed to complete each task.

4. The fourth step is to implement the plan. This involves putting the strategy into action and monitoring progress regularly to ensure that the project is on track.

5. Finally, the fifth step is to evaluate the results of the project. This involves assessing the outcomes against the objectives and goals to determine the effectiveness of the project and identify areas for improvement.

PE6909

بسم الله الرحمن الرحيم

منبت میرزا میرا عز و صل که عاقلش موجب قربت و شکر اندیش فریخت
 بر خشتی که قدمی درو محمدی است و چون برنی آید مفرج ذات پس و نه هر دو لغت
 موجود است و بر هر خشتی شکر و وجب فروزان دست و زبانیکه بر آید کند
 عید و شکرش بدر آید **اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ دَاوُدُ مُتَنَكِّرًا وَفَلِکَیْلُ مَنِّ عِبَادِہِ**
اَلشُّکْرُ دَوْلَتِہٖ بَدْرُہٗ بہان یہ کہ تصدیق خویش کند بدر گاہ خدا اور وہ
 ورنہ ضرر و آزار دینش کس نتواند کہ بجا آورد و یاران رحمت بچسبش ہم را
 و خوان رحمت بیدیش ہمہ جاکشیدہ برودہ ناموس بندگان بہ گناہ جاشنا
 و نطقہ خوری بختی متکبر و غلطی ای کہیمی کہ از خضر انجیب و گبر
 تر و طیفہ خور و ارے دوستان را کجا کنے محروم تو کہ با دشمنان
 دشمن و ارے قراش باوصیا را گفتہ تا فرسش زمر دین گنہ و دوائے ابرہ

روزنامه

SECRET

این کتاب است در حق
از اشک و غم که در حق
میگردد که این کتاب
در حق و غایت اگر خواند
بسیار از حق

و در غایت اگر خواند
بسیار از حق

دعای خیر و برکت
در حق و غایت اگر خواند
بسیار از حق

چونیک اجل در سید و حکم ضرورت زبان در کشتی کسی از متعلقان پیش بر حسب
ای خاموشی باقی است و دینت خرم که بقیت عمرت نشیند و
مطالع گردانید که فلان عزم کرد دست و دینت خرم که بقیت عمرت نشیند و
خاموشی گزیند تو نیز اگر توانی سر خویش گیر و محاسن پیش کنما بجز عظیم
صحبت قدیم که دم بر نیارم قدم بر نذارم مگر آنکه که سخن گفته شود بحدت تا زوق
طرب معترف که از دزدان و ستان چهل است و کفارت چنین سبیل خلاف اصول
و عکس ای اولوالکباب و افتقار علی در نیامد زبان سحر در کام قطعه زبان
در دمان ای خردمند چیست و کلید در گنج صاحب بهر چو در بسته باشد چه
کسی که جوهر فروش است یا پشه در قطعه اگر چه پیش خردمند خاشی آست
بوقت مصیبت آن که در سخن کوشی و در چیز ظریف عقل است هم فرو بستن
بوقت گفتن و گفتن بوقت خاموشی و فی الحقیقه زبان از بسکه آید و در کشیدن
بدر آسم و روی از محاذ و نه بگردانیدن بوقت بدست که بار موافق بود و در صحت صاوت
بست چو جنگ دری بکلی بر بستیز که زودی گزیت بود یا گزیت و حکم ضرورت
سخن گفتن و تفصیح گفتن برون تنم در فصل بیستی که حصول بر دار مرید بود و او را
در درین قطعه اول از روی نیست که جلای که بکسب که سنده بر بنا بر قضبان
بر گل ترخ از نم او فاده لای و پھر عرف بر بخار شاخصان و شش است و بوستان
با یکی از دوستان اتفاق شد و اتفاق افتاد و صفی خوش و خرم و در خان در مهمانی که نزد
مینا رخاش حریف است و عقده ترخ از کیش آویخت قطعه که در نهر باستان
نشسته

[illegible]

از آنکه در این کتاب...
از آنکه در این کتاب...
از آنکه در این کتاب...

با حاجت مقرون با و قطعه پشت دوتای فلک است از خرمی و تاج تو فروز
زاد مادر ایام را به حکمت محض است اگر لطف همان آفرین و خام کند بنده
مصلحت عام را به دولت جابزید یافت هر که مکن نام نیست به مکر عقیقش فخر خیزد
کن نام را به وصف ترا کنند و در کنند اهل فضل به حاجت مشاطه نیست وی لایرام

ذکر تقصیر خدمت موجب اختیار عزت

تقصیر و تقاعدی که در منصب خدمت بارگاه خداوندی میز و بنا بر پشت که
طائفه از حکمای هندستان در ضیاعی از چهار سخن می گفتند با خبر جراین عیش نشینند
که در سخن گفتن بطی است یعنی در نام بسیار می کند و شیخ را بنی منتظر میاید بود
تا وی تقریر سخن کند بزجر چهار بشنید و گفت اندیشه کردن که چنگم به از پیشانی خود
که چرا گفتم نظم سخندان بر آورده پیر کهن به بنید شد انگه بگویند به من بی نامل
بگفتار دم به بگو گوی گردیر گوی چه غم به بنیدش و انگه بر او نفس
وزان پیش بس کن که گویند بس به بنطق آدمی بهتر است از دو آب به دو آب
از تو به گر گوی صواب به حکمت در نظر اعیان حضرت خداوندی عز و شرف که
مجمع اهل دل است و مرکز علی می باشد اگر در سیاق سخن دیشی که نمی شوخی کرده باش
و رضاعت مزاجات حضرت عز و شرف در باز از جوهر بیان جوی نیار و چرخ
پیش آفتاب پر بوی ندارد و مناره بلند بر دامن کوه آلود نیست نماید نظم هر که
کردن بر بختی افراز و به خوشین را بگردن اندازد به سخنی افتاده است زاده
بوصف ۱۲

از آنکه در این کتاب...
از آنکه در این کتاب...
از آنکه در این کتاب...

از آنکه در این کتاب...
از آنکه در این کتاب...
از آنکه در این کتاب...

کس نیاید جنگ افتاده ^{اول اندیشه} واهی گفتار و پای بست آمدست و پس
دیوار ^{نخلبندی} و نام وکی نه درستان شایه فروشم و لی نه در کفان ^{لحمان} ا
گفتند حکمت از که آموختی گفت از نامنایان که تا جایی نه بنیند یای هنند ^{قدیم}
الخروج قبل الولوج ^{مصحح} مردیت بیا ز می افکند زن کن رباعی که چشما ^{خروج}
خروج جنگ ^{چه} زنده پیش باز روین ^{جنگ} به گریه شیرست در گرفتن
لیک موش است در مصاف ^{پلنگ} به اما عیاد ^{سخت} اخلاق بزرگان ^{چشم}
عواست زبردستان پوشند و در فتنای ^{جرا} که ^{تیران} مگوشت ^{کلمه} چند بطریق ^{خصل}
از نوادر و مثال و شعر و حکایات و سایر ^{موسک} ناضی ^{که} درین کتاب ^{درج} کردیم
و برنی از عمر ^{که} نامه بروخرج موجب ^{تصنیف} کتابین بود و با ^{التوفیق} قطعه ^{جانب}
سایه این نظم و ترتیب ^{به} زما ^{زده} خاک افتاده جای ^{به} عرض ^{نقشی} است
که باز ماند ^{که} هستی زانی ^{نیم} بقای ^{به} مگر ^{صاحبدلی} تو ^{که} رحمت ^{به} کند ^{در} کار
در ویشان دعای ^{به} امتیاز ^{نظر} در ترتیب ^{که} که ^{نزد} احوال ^{نکار} سخن ^{را}
مصلحت ^{دید} از ^{نیم} روضه ^{عنا} و ^{حلقه} علما ^{را} چون ^{به} بهشت ^{با} اتفاق ^{فاد}
ازین مختصر ^{تأملات} نه ^{انجا} و ^{علما} و ^{المصوب} و ^{الکلی} و ^{الموجع} و ^{المات} و ^{باب} اول
در سیرت ^{پادشاهان} و ^{باب} دوم در اخلاق و در ویشان ^{باب} سوم در فضیلت
قاعبت ^{باب} چهارم در فوائد خاموشی ^{باب} پنجم در عشق جوانی ^{باب} ششم
ضعف و پیری ^{باب} هفتم در تاثیر تربیت ^{باب} هشتم در آداب ^{محببت}

که بسیار کس چو نورد و در گشت بد جوانیگ رفتن کند جان پاک چه بر تخت
 مردن چه بر روی خاک حکایت یکی از ملوک خراسان سلطان محمود بنکشان
 را بخواب دید که حلقه وجود او ریخته بود و خاک شده مگر چشمانش که همچنان در چشم
 خانه همبگردید و نظر میکرد سار و سار علما از تاویل آن فروماندند مگر درویشی که گاهی
 آورد و گفت هنوز نگران است که نیکیش با دیگران است قطعه بن نامور بر بزرین
 دقن کرده اند که کز پیشش روی زمین بر نشان نمائند آن پیر لاشه را که
 پوشیدن بزرگترین ^{۱۱} ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۵۰} ^{۴۵۱} ^{۴۵۲} ^{۴۵۳} ^{۴۵۴} ^{۴۵۵} ^{۴۵۶} ^{۴۵۷} ^{۴۵۸} ^{۴۵۹} ^{۴۶۰} ^{۴۶۱} ^{۴۶۲} ^{۴۶۳} ^{۴۶۴} ^{۴۶۵} ^{۴۶۶} ^{۴۶۷} ^{۴۶۸} ^{۴۶۹} ^{۴۷۰} ^{۴۷۱} ^{۴۷۲} ^{۴۷۳} ^{۴۷۴} ^{۴۷۵} ^{۴۷۶} ^{۴۷۷} ^{۴۷۸} ^{۴۷۹} ^{۴۸۰} ^{۴۸۱} ^{۴۸۲} ^{۴۸۳} ^{۴۸۴} ^{۴۸۵} ^{۴۸۶} ^{۴۸۷} ^{۴۸۸} ^{۴۸۹} ^{۴۹۰} ^{۴۹۱} ^{۴۹۲} ^{۴۹۳} ^{۴۹۴} ^{۴۹۵} ^{۴۹۶} ^{۴۹۷} ^{۴۹۸} ^{۴۹۹} ^{۵۰۰} ^{۵۰۱} ^{۵۰۲} ^{۵۰۳} ^{۵۰۴} ^{۵۰۵} ^{۵۰۶} ^{۵۰۷} ^{۵۰۸} ^{۵۰۹} ^{۵۱۰} ^{۵۱۱} ^{۵۱۲} ^{۵۱۳} ^{۵۱۴} ^{۵۱۵} ^{۵۱۶} ^{۵۱۷} ^{۵۱۸} ^{۵۱۹} ^{۵۲۰} ^{۵۲۱} ^{۵۲۲} ^{۵۲۳} ^{۵۲۴} ^{۵۲۵} ^{۵۲۶} ^{۵۲۷} ^{۵۲۸} ^{۵۲۹} ^{۵۳۰} ^{۵۳۱} ^{۵۳۲} ^{۵۳۳} ^{۵۳۴} ^{۵۳۵} ^{۵۳۶} ^{۵۳۷} ^{۵۳۸} ^{۵۳۹} ^{۵۴۰} ^{۵۴۱} ^{۵۴۲} ^{۵۴۳} ^{۵۴۴} ^{۵۴۵} ^{۵۴۶} ^{۵۴۷} ^{۵۴۸} ^{۵۴۹} ^{۵۵۰} ^{۵۵۱} ^{۵۵۲} ^{۵۵۳} ^{۵۵۴} ^{۵۵۵} ^{۵۵۶} ^{۵۵۷} ^{۵۵۸} ^{۵۵۹} ^{۵۶۰} ^{۵۶۱} ^{۵۶۲} ^{۵۶۳} ^{۵۶۴} ^{۵۶۵} ^{۵۶۶} ^{۵۶۷} ^{۵۶۸} ^{۵۶۹} ^{۵۷۰} ^{۵۷۱} ^{۵۷۲} ^{۵۷۳} ^{۵۷۴} ^{۵۷۵} ^{۵۷۶} ^{۵۷۷} ^{۵۷۸} ^{۵۷۹} ^{۵۸۰} ^{۵۸۱} ^{۵۸۲} ^{۵۸۳} ^{۵۸۴} ^{۵۸۵} ^{۵۸۶} ^{۵۸۷} ^{۵۸۸} ^{۵۸۹} ^{۵۹۰} ^{۵۹۱} ^{۵۹۲} ^{۵۹۳} ^{۵۹۴} ^{۵۹۵} ^{۵۹۶} ^{۵۹۷} ^{۵۹۸} ^{۵۹۹} ^{۶۰۰} ^{۶۰۱} ^{۶۰۲} ^{۶۰۳} ^{۶۰۴} ^{۶۰۵} ^{۶۰۶} ^{۶۰۷} ^{۶۰۸} ^{۶۰۹} ^{۶۱۰} ^{۶۱۱} ^{۶۱۲} ^{۶۱۳} ^{۶۱۴} ^{۶۱۵} ^{۶۱۶} ^{۶۱۷} ^{۶۱۸} ^{۶۱۹} ^{۶۲۰} ^{۶۲۱} ^{۶۲۲} ^{۶۲۳} ^{۶۲۴} ^{۶۲۵} ^{۶۲۶} ^{۶۲۷} ^{۶۲۸} ^{۶۲۹} ^{۶۳۰} ^{۶۳۱} ^{۶۳۲} ^{۶۳۳} ^{۶۳۴} ^{۶۳۵} ^{۶۳۶} ^{۶۳۷} ^{۶۳۸} ^{۶۳۹} ^{۶۴۰} ^{۶۴۱} ^{۶۴۲} ^{۶۴۳} ^{۶۴۴} ^{۶۴۵} ^{۶۴۶} ^{۶۴۷} ^{۶۴۸} ^{۶۴۹} ^{۶۵۰} ^{۶۵۱} ^{۶۵۲} ^{۶۵۳} ^{۶۵۴} ^{۶۵۵} ^{۶۵۶} ^{۶۵۷} ^{۶۵۸} ^{۶۵۹} ^{۶۶۰} ^{۶۶۱} ^{۶۶۲} ^{۶۶۳} ^{۶۶۴} ^{۶۶۵} ^{۶۶۶} ^{۶۶۷} ^{۶۶۸} ^{۶۶۹} ^{۶۷۰} ^{۶۷۱} ^{۶۷۲} ^{۶۷۳} ^{۶۷۴} ^{۶۷۵} ^{۶۷۶} ^{۶۷۷} ^{۶۷۸} ^{۶۷۹} ^{۶۸۰} ^{۶۸۱} ^{۶۸۲} ^{۶۸۳} ^{۶۸۴} ^{۶۸۵} ^{۶۸۶} ^{۶۸۷} ^{۶۸۸} ^{۶۸۹} ^{۶۹۰} ^{۶۹۱} ^{۶۹۲} ^{۶۹۳} ^{۶۹۴} ^{۶۹۵} ^{۶۹۶} ^{۶۹۷} ^{۶۹۸} ^{۶۹۹} ^{۷۰۰} ^{۷۰۱} ^{۷۰۲} ^{۷۰۳} ^{۷۰۴} ^{۷۰۵} ^{۷۰۶} ^{۷۰۷} ^{۷۰۸} ^{۷۰۹} ^{۷۱۰} ^{۷۱۱} ^{۷۱۲} ^{۷۱۳} ^{۷۱۴} ^{۷۱۵} ^{۷۱۶} ^{۷۱۷} ^{۷۱۸} ^{۷۱۹} ^{۷۲۰} ^{۷۲۱} ^{۷۲۲} ^{۷۲۳} ^{۷۲۴} ^{۷۲۵} ^{۷۲۶} ^{۷۲۷} ^{۷۲۸} ^{۷۲۹} ^{۷۳۰} ^{۷۳۱} ^{۷۳۲} ^{۷۳۳} ^{۷۳۴} ^{۷۳۵} ^{۷۳۶} ^{۷۳۷} ^{۷۳۸} ^{۷۳۹} ^{۷۴۰} ^{۷۴۱} ^{۷۴۲} ^{۷۴۳} ^{۷۴۴} ^{۷۴۵} ^{۷۴۶} ^{۷۴۷} ^{۷۴۸} ^{۷۴۹} ^{۷۵۰} ^{۷۵۱} ^{۷۵۲} ^{۷۵۳} ^{۷۵۴} ^{۷۵۵} ^{۷۵۶} ^{۷۵۷} ^{۷۵۸} ^{۷۵۹} ^{۷۶۰} ^{۷۶۱} ^{۷۶۲} ^{۷۶۳} ^{۷۶۴} ^{۷۶۵} ^{۷۶۶} ^{۷۶۷} ^{۷۶۸} ^{۷۶۹} ^{۷۷۰} ^{۷۷۱} ^{۷۷۲} ^{۷۷۳} ^{۷۷۴} ^{۷۷۵} ^{۷۷۶} ^{۷۷۷} ^{۷۷۸} ^{۷۷۹} ^{۷۸۰} ^{۷۸۱} ^{۷۸۲} ^{۷۸۳} ^{۷۸۴} ^{۷۸۵} ^{۷۸۶} ^{۷۸۷} ^{۷۸۸} ^{۷۸۹} ^{۷۹۰} ^{۷۹۱} ^{۷۹۲} ^{۷۹۳} ^{۷۹۴} ^{۷۹۵} ^{۷۹۶} ^{۷۹۷} ^{۷۹۸} ^{۷۹۹} ^{۸۰۰} ^{۸۰۱} ^{۸۰۲} ^{۸۰۳} ^{۸۰۴} ^{۸۰۵} ^{۸۰۶} ^{۸۰۷} ^{۸۰۸} ^{۸۰۹} ^{۸۱۰} ^{۸۱۱} ^{۸۱۲} ^{۸۱۳} ^{۸۱۴} ^{۸۱۵} ^{۸۱۶} ^{۸۱۷} ^{۸۱۸} ^{۸۱۹} ^{۸۲۰} ^{۸۲۱} ^{۸۲۲} ^{۸۲۳} ^{۸۲۴} ^{۸۲۵} ^{۸۲۶} ^{۸۲۷} ^{۸۲۸} ^{۸۲۹} ^{۸۳۰} ^{۸۳۱} ^{۸۳۲} ^{۸۳۳} ^{۸۳۴} ^{۸۳۵} ^{۸۳۶} ^{۸۳۷} ^{۸۳۸} ^{۸۳۹} ^{۸۴۰} ^{۸۴۱} ^{۸۴۲} ^{۸۴۳} ^{۸۴۴} ^{۸۴۵} ^{۸۴۶} ^{۸۴۷} ^{۸۴۸} ^{۸۴۹} ^{۸۵۰} ^{۸۵۱} ^{۸۵۲} ^{۸۵۳} ^{۸۵۴} ^{۸۵۵} ^{۸۵۶} ^{۸۵۷} ^{۸۵۸} ^{۸۵۹} ^{۸۶۰} ^{۸۶۱} ^{۸۶۲} ^{۸۶۳} ^{۸۶۴} ^{۸۶۵} ^{۸۶۶} ^{۸۶۷} ^{۸۶۸} ^{۸۶۹} ^{۸۷۰} ^{۸۷۱} ^{۸۷۲} ^{۸۷۳} ^{۸۷۴} ^{۸۷۵} ^{۸۷۶} ^{۸۷۷} ^{۸۷۸} ^{۸۷۹} ^{۸۸۰} ^{۸۸۱} ^{۸۸۲} ^{۸۸۳} ^{۸۸۴} ^{۸۸۵} ^{۸۸۶} ^{۸۸۷} ^{۸۸۸} ^{۸۸۹} ^{۸۹۰} ^{۸۹۱} ^{۸۹۲} ^{۸۹۳} ^{۸۹۴} ^{۸۹۵} ^{۸۹۶} ^{۸۹۷} ^{۸۹۸} ^{۸۹۹} ^{۹۰۰} ^{۹۰۱} ^{۹۰۲} ^{۹۰۳} ^{۹۰۴} ^{۹۰۵} ^{۹۰۶} ^{۹۰۷} ^{۹۰۸} ^{۹۰۹} ^{۹۱۰} ^{۹۱۱} ^{۹۱۲} ^{۹۱۳} ^{۹۱۴} ^{۹۱۵} ^{۹۱۶} ^{۹۱۷} ^{۹۱۸} ^{۹۱۹} ^{۹۲۰} ^{۹۲۱} ^{۹۲۲} ^{۹۲۳} ^{۹۲۴} ^{۹۲۵} ^{۹۲۶} ^{۹۲۷} ^{۹۲۸} ^{۹۲۹} ^{۹۳۰} ^{۹۳۱} ^{۹۳۲} ^{۹۳۳} ^{۹۳۴} ^{۹۳۵} ^{۹۳۶} ^{۹۳۷} ^{۹۳۸} ^{۹۳۹} ^{۹۴۰} ^{۹۴۱} ^{۹۴۲} ^{۹۴۳} ^{۹۴۴} ^{۹۴۵} ^{۹۴۶} ^{۹۴۷} ^{۹۴۸} ^{۹۴۹} ^{۹۵۰} ^{۹۵۱} ^{۹۵۲} ^{۹۵۳} ^{۹۵۴} ^{۹۵۵} ^{۹۵۶} ^{۹۵۷} ^{۹۵۸} ^{۹۵۹} ^{۹۶۰} ^{۹۶۱} ^{۹۶۲} ^{۹۶۳} ^{۹۶۴} ^{۹۶۵} ^{۹۶۶} ^{۹۶۷} ^{۹۶۸} ^{۹۶۹} ^{۹۷۰} ^{۹۷۱} ^{۹۷۲} ^{۹۷۳} ^{۹۷۴} ^{۹۷۵} ^{۹۷۶} ^{۹۷۷} ^{۹۷۸} ^{۹۷۹} ^{۹۸۰} ^{۹۸۱} ^{۹۸۲} ^{۹۸۳} ^{۹۸۴} ^{۹۸۵} ^{۹۸۶} ^{۹۸۷} ^{۹۸۸} ^{۹۸۹} ^{۹۹۰} ^{۹۹۱} ^{۹۹۲} ^{۹۹۳} ^{۹۹۴} ^{۹۹۵} ^{۹۹۶} ^{۹۹۷} ^{۹۹۸} ^{۹۹۹} ^{۱۰۰۰} ^{۱۰۰۱} ^{۱۰۰۲} ^{۱۰۰۳} ^{۱۰۰۴} ^{۱۰۰۵} ^{۱۰۰۶} ^{۱۰۰۷} ^{۱۰۰۸} ^{۱۰۰۹} ^{۱۰۱۰} ^{۱۰۱۱} ^{۱۰۱۲} ^{۱۰۱۳} ^{۱۰۱۴} ^{۱۰۱۵} ^{۱۰۱۶} ^{۱۰۱۷} ^{۱۰۱۸} ^{۱۰۱۹} ^{۱۰۲۰} ^{۱۰۲۱} ^{۱۰۲۲} ^{۱۰۲۳} ^{۱۰۲۴} ^{۱۰۲۵} ^{۱۰۲۶} ^{۱۰۲۷} ^{۱۰۲۸} ^{۱۰۲۹} ^{۱۰۳۰} ^{۱۰۳۱}

ایستاده و سرش را بر زمین نهاده و گویا در حال سجده است

و گفت این سپهر چنان از این زندگانی برخورده است از زنیان جوانی متعین یافته توقع
بکرم و اخلاق خداوندی است که به بخشیدن خون او برین منت نهاده ملک روی
ازین سخن در هم آورد و موافق رای بلندش نیامد و گفت مبت بر تو نیکنان نگردد
آنکه بنیادش بدست به تربیت ناهل را چون گردگان برگذشت به نسل و بنیاد اینان
منقطع کردن ادلی ترست که پیش کشش و آخر گذاشتن و افعی شدن و بجهنگار شدن کار
خردمندان نیست قطعه اگر آب زندگی ببارد و هرگز از شایخ سید بر خوری به بازو
روزگار مبر و گزنی بویا بشکر خوری و وزیر این سخن شنید و گوید که ما بسندید
و حسن رای ملک آفرین خواند و گفت آنچه خداوند و امیر ملک فرمود عین حقیقت است
که اگر در صحت آن بدان تربیت یافتی طاعت ایشان گرفتی و کی از ایشان شد
اما بنده امیدوارم که در عشرت صاحبان تربیت پذیرد و خوشی خردمندان گیرد که
هنوز طفل است و سیرت نیمی و عبادان قوم در نهاد او نشکسته شده و در حدیث است
کل مولود یولد علی الفطره و اکوآه و حذانه و بیضرائه و حیسانه
بر زاننده سرانیده بشود بر طریقه اسلام و در دامن او بهیچیکند و نظری میکنند و موسی می کنند
با بدان باریکست تسلط لوط به جانان نوشت که سنده سگ صاحب کتف روزی چند
نی نیکنان گرفت مردم شده این بگفت طایفه از نیکای ملک با و شفاعت یار شدند
تا ملک از سر آزار او در گذشت و گفت بخشیدم اگر چه مصلحت ندیدم
که به گفت زال بایستم گرد و دشمن نتوان حقیر و بیچاره شمرده
دیدیم کسی که آب چشمه خرد و چون بیشتر آمد شتر و بار بر نهانی ایچک بر بار بار

و در این میان که ملک از این سخن در هم آورد و موافق رای بلندش نیامد و گفت مبت بر تو نیکنان نگردد آنکه بنیادش بدست به تربیت ناهل را چون گردگان برگذشت به نسل و بنیاد اینان منقطع کردن ادلی ترست که پیش کشش و آخر گذاشتن و افعی شدن و بجهنگار شدن کار خردمندان نیست قطعه اگر آب زندگی ببارد و هرگز از شایخ سید بر خوری به بازو روزگار مبر و گزنی بویا بشکر خوری و وزیر این سخن شنید و گوید که ما بسندید و حسن رای ملک آفرین خواند و گفت آنچه خداوند و امیر ملک فرمود عین حقیقت است که اگر در صحت آن بدان تربیت یافتی طاعت ایشان گرفتی و کی از ایشان شد اما بنده امیدوارم که در عشرت صاحبان تربیت پذیرد و خوشی خردمندان گیرد که هنوز طفل است و سیرت نیمی و عبادان قوم در نهاد او نشکسته شده و در حدیث است کل مولود یولد علی الفطره و اکوآه و حذانه و بیضرائه و حیسانه بر زاننده سرانیده بشود بر طریقه اسلام و در دامن او بهیچیکند و نظری میکنند و موسی می کنند با بدان باریکست تسلط لوط به جانان نوشت که سنده سگ صاحب کتف روزی چند نی نیکنان گرفت مردم شده این بگفت طایفه از نیکای ملک با و شفاعت یار شدند تا ملک از سر آزار او در گذشت و گفت بخشیدم اگر چه مصلحت ندیدم که به گفت زال بایستم گرد و دشمن نتوان حقیر و بیچاره شمرده دیدیم کسی که آب چشمه خرد و چون بیشتر آمد شتر و بار بر نهانی ایچک بر بار بار

و در این میان که ملک از این سخن در هم آورد و موافق رای بلندش نیامد و گفت مبت بر تو نیکنان نگردد آنکه بنیادش بدست به تربیت ناهل را چون گردگان برگذشت به نسل و بنیاد اینان منقطع کردن ادلی ترست که پیش کشش و آخر گذاشتن و افعی شدن و بجهنگار شدن کار خردمندان نیست قطعه اگر آب زندگی ببارد و هرگز از شایخ سید بر خوری به بازو روزگار مبر و گزنی بویا بشکر خوری و وزیر این سخن شنید و گوید که ما بسندید و حسن رای ملک آفرین خواند و گفت آنچه خداوند و امیر ملک فرمود عین حقیقت است که اگر در صحت آن بدان تربیت یافتی طاعت ایشان گرفتی و کی از ایشان شد اما بنده امیدوارم که در عشرت صاحبان تربیت پذیرد و خوشی خردمندان گیرد که هنوز طفل است و سیرت نیمی و عبادان قوم در نهاد او نشکسته شده و در حدیث است کل مولود یولد علی الفطره و اکوآه و حذانه و بیضرائه و حیسانه بر زاننده سرانیده بشود بر طریقه اسلام و در دامن او بهیچیکند و نظری میکنند و موسی می کنند با بدان باریکست تسلط لوط به جانان نوشت که سنده سگ صاحب کتف روزی چند نی نیکنان گرفت مردم شده این بگفت طایفه از نیکای ملک با و شفاعت یار شدند تا ملک از سر آزار او در گذشت و گفت بخشیدم اگر چه مصلحت ندیدم که به گفت زال بایستم گرد و دشمن نتوان حقیر و بیچاره شمرده دیدیم کسی که آب چشمه خرد و چون بیشتر آمد شتر و بار بر نهانی ایچک بر بار بار

و در این میان که ملک از این سخن در هم آورد و موافق رای بلندش نیامد و گفت مبت بر تو نیکنان نگردد آنکه بنیادش بدست به تربیت ناهل را چون گردگان برگذشت به نسل و بنیاد اینان منقطع کردن ادلی ترست که پیش کشش و آخر گذاشتن و افعی شدن و بجهنگار شدن کار خردمندان نیست قطعه اگر آب زندگی ببارد و هرگز از شایخ سید بر خوری به بازو روزگار مبر و گزنی بویا بشکر خوری و وزیر این سخن شنید و گوید که ما بسندید و حسن رای ملک آفرین خواند و گفت آنچه خداوند و امیر ملک فرمود عین حقیقت است که اگر در صحت آن بدان تربیت یافتی طاعت ایشان گرفتی و کی از ایشان شد اما بنده امیدوارم که در عشرت صاحبان تربیت پذیرد و خوشی خردمندان گیرد که هنوز طفل است و سیرت نیمی و عبادان قوم در نهاد او نشکسته شده و در حدیث است کل مولود یولد علی الفطره و اکوآه و حذانه و بیضرائه و حیسانه بر زاننده سرانیده بشود بر طریقه اسلام و در دامن او بهیچیکند و نظری میکنند و موسی می کنند با بدان باریکست تسلط لوط به جانان نوشت که سنده سگ صاحب کتف روزی چند نی نیکنان گرفت مردم شده این بگفت طایفه از نیکای ملک با و شفاعت یار شدند تا ملک از سر آزار او در گذشت و گفت بخشیدم اگر چه مصلحت ندیدم که به گفت زال بایستم گرد و دشمن نتوان حقیر و بیچاره شمرده دیدیم کسی که آب چشمه خرد و چون بیشتر آمد شتر و بار بر نهانی ایچک بر بار بار

و گفت بر آرد نزد استاد آداب را بر تربیت او نصب کردند تا چنین خطاب فرود
ای برورش کردند کاران در درگاه شریف سده ۱۱۲۰
جواب آداب خدمت ملوکش در آموختند در نظر حکیمان پسند آمد باری وزیر
از شما مل و در حضرت سلطان ششم میگفت که تربیت عاقلان در و اثر کرده است
عادی ۱۲
و چهل قدیم از جلالت او بدر برده ملک را ازین سخن قیسم آمد و گفت بهیت
ای تربیت عاقلان ۱۲
عاقبت گرگ زاده گرگ شود و گرچه با آدمی بزرگ شود ده سال و درین برآمد
طائفه او با این خلقت در و پیوستند و عقد مرا فقت بستند تا بوقت فرصت زیر او
بر دو سیرش را بگشت و خدمت بمقیاس داشت در مقارنه دران بجای بند
عاضی شد ملک دست خشم بر بدان گرفت و گفت قطعه شمشیر نیک این بر چون کند
لای با ناکس تربیت نشود ای حکیم کس به بار این که در طاعت طبعش خلاف نیست
در باغ لاله رود و در شور و غم خوش قطعه زمین شوره سنبلیل بر نیارد و در و غم
صانع گردان و با نگوئی با بدان کردن چنان است که بد کردن بجای نگیرد ان
حکایت سیرنگ زاده را دیدم بر در سیرای انگش که عقل و کسالت و فهم و
دستی زاهد الوصف داشت هم از عجزی تا بزرگی در ناصیه او پدید آمد
بالای سرش زبون شندی میافت ستاره بلند می بد فی اجمعه مقبول نظر
سلطان آمد که حال صورت و معنی داشت و خردمندان گفته اند توانگری
جهان منی مرا از هندیا خلق ۱۲
به همت نه مال و بزرگی بعقل است نه بسال انبانی جنس او بر منصب و خند
می برزد و بجای بی میهم کرد و در گشتن او سعی بیفاده نمودند مصحح دشمن چه زنده

در این روزگار که هر روز از روزگار دورتر می شود و هر روز از روزگار دورتر می شود و هر روز از روزگار دورتر می شود

چو مهربان باشد دوست به ملک برسد که موجب خصمی بشان در حق تو چیست
گفت در سایه دولت خداوندی دایم مملکت بماند اراضی کردم و خوشان که رانی
نمیشود الا بزوال نعمت من بدولت خداوند باد قطعه توانم آنکه نیاز دارم
کسی به حسود را حکم کوز خود برنج درست به میر تاریری ای حسود کین نجی است
که از شقیبت آن جز برگ نتوان رست قطعه شور خندان باز دخواهند به
مقتلان را زوال نعمت و جاه به گزیده بند برور شیره چشم به چشمه آفتاب
چه گناه به راست خواهی هزار چشم چنان به کور چشم که آفتاب سیاه حکایت
یکی را از ملک و چشم حکایت کنند که دست تظا و کمال رعیت دراز کرده بود
و جور و اذیت آغاز کرده تا بجای که خلق از مکاید فعلش بهمان بر قند و از کمرت
جورش راه غربت گرفتند چون رعیت کم شد از قضا و ولایت نقصان پذیرفت
و خزینه تهی ماند و دشمنان طمع کردند و زور آوردند قطعه هر که فریاد رس روز
مصیبت خواهد به گودر آیام سلامت بخواند و کوش به بنده حلقه بگوش
از نوازی برود به لطف کن لطف که بگمانه شود حلقه بگوش به باری مجلس او
کتاب شاهنامه میخواندند در زوال مملکت سخاک و عهد فریدون زیر ملک ابرسد که
هیچ توان دانستن که فریدون که گنج و ملک چشم داشت چگونه مملکت برو مقرر شد
چنانکه شنیدی خلقی بر و منصب گرد آمدند و تقویت کردند پادشاهی یافت گفت ملک
گرد آمدن خلقی موجب پادشاهی است تو خلق را برای چه بریشان میکنی مگر سر

دست نهادن یعنی
در این روزگار که هر روز از روزگار دورتر می شود و هر روز از روزگار دورتر می شود و هر روز از روزگار دورتر می شود

ای مهربان
ای حسود
ای شقیبت
ای مقتلان
ای چه گناه
ای یکی را از ملک
ای جورش راه
ای و خزینه تهی
ای مصیبت خواهد
ای از نوازی
ای کتاب شاهنامه
ای هیچ توان دانستن
ای چنانکه شنیدی
ای گرد آمدن

باید که در این روزگار که هر روز از روزگار دورتر می شود و هر روز از روزگار دورتر می شود و هر روز از روزگار دورتر می شود

[illegible][illegible]

ای کدو د کدو کدو

و چون نوبت غوطه خورد از آن پس موش گرفت و پیش کشتی آورد و نزد دست
 در سبک کشتی آویخت چون بر آب گشته بنشست و قرار یافت ملک عجب
 پرسید که حکمت چه بود گفت از اول محنت غرق شدن بدیده بود و قدر سلامتی کشتی
 ندانسته همچنین قدر عافیت کسی ندانده که مصیبتی گرفتار آید قطعه ای سیر تران
 جوین خوش ننماید به معشوق من است آنکه بزرگوار تر شد به خواران شتی را
 دوزخ بود اعراف از دوزخیان پس که اعراف شبست به بیت فوق

میان آنکه یارش در بر پناه آنکه دو چشم انتظارش بر در حکایت
 یکی از کوه عجم رجوع بود در حالت پیری و امید از زندگانی قطع کرده که سوری از
 در در آمد و شتارت داد که فلان قلعه را بدولت خود وندگشا ویم و دشمنان
 اسیر آمدند و سپاه و رعیت آن طرف بکلی مطیع فرمان گشتند ملک کسی نزد او رفت
 مرده مر نیست دشمنانم رست یعنی داریان ملک قطعه درین میدان شد و فرغ
 عمر عزیزه که آنچه در دلم است از دم فراز آید امید بسته بر آمد ولی چه فایده ز آنکه
 امید نیست که عمر گذشته باز آید قطعه کوس رحلت بگفت دست اجل
 ای دو چشمم و دایع سر بکنید ای کف دست ساعد و بازو به هم نودید بکنید
 بکنید برین آفتاده دشمن کام به آخرای دوستان گذر بکنید به روزگارم
 بشد نادانی من نکردم شما حذر بکنید حکایت هرگز را گفتند از زیر این
 بدرجه خطا دیدی که بنده فرمودی گفت گناهی معلوم نکردم ولیکن بهیقین

و چون نوبت غوطه خورد از آن پس موش گرفت و پیش کشتی آورد و نزد دست
 در سبک کشتی آویخت چون بر آب گشته بنشست و قرار یافت ملک عجب
 پرسید که حکمت چه بود گفت از اول محنت غرق شدن بدیده بود و قدر سلامتی کشتی
 ندانسته همچنین قدر عافیت کسی ندانده که مصیبتی گرفتار آید قطعه ای سیر تران
 جوین خوش ننماید به معشوق من است آنکه بزرگوار تر شد به خواران شتی را
 دوزخ بود اعراف از دوزخیان پس که اعراف شبست به بیت فوق
 میان آنکه یارش در بر پناه آنکه دو چشم انتظارش بر در حکایت
 یکی از کوه عجم رجوع بود در حالت پیری و امید از زندگانی قطع کرده که سوری از
 در در آمد و شتارت داد که فلان قلعه را بدولت خود وندگشا ویم و دشمنان
 اسیر آمدند و سپاه و رعیت آن طرف بکلی مطیع فرمان گشتند ملک کسی نزد او رفت
 مرده مر نیست دشمنانم رست یعنی داریان ملک قطعه درین میدان شد و فرغ
 عمر عزیزه که آنچه در دلم است از دم فراز آید امید بسته بر آمد ولی چه فایده ز آنکه
 امید نیست که عمر گذشته باز آید قطعه کوس رحلت بگفت دست اجل
 ای دو چشمم و دایع سر بکنید ای کف دست ساعد و بازو به هم نودید بکنید
 بکنید برین آفتاده دشمن کام به آخرای دوستان گذر بکنید به روزگارم
 بشد نادانی من نکردم شما حذر بکنید حکایت هرگز را گفتند از زیر این
 بدرجه خطا دیدی که بنده فرمودی گفت گناهی معلوم نکردم ولیکن بهیقین

و چون نوبت غوطه خورد از آن پس موش گرفت و پیش کشتی آورد و نزد دست
 در سبک کشتی آویخت چون بر آب گشته بنشست و قرار یافت ملک عجب
 پرسید که حکمت چه بود گفت از اول محنت غرق شدن بدیده بود و قدر سلامتی کشتی
 ندانسته همچنین قدر عافیت کسی ندانده که مصیبتی گرفتار آید قطعه ای سیر تران
 جوین خوش ننماید به معشوق من است آنکه بزرگوار تر شد به خواران شتی را
 دوزخ بود اعراف از دوزخیان پس که اعراف شبست به بیت فوق
 میان آنکه یارش در بر پناه آنکه دو چشم انتظارش بر در حکایت
 یکی از کوه عجم رجوع بود در حالت پیری و امید از زندگانی قطع کرده که سوری از
 در در آمد و شتارت داد که فلان قلعه را بدولت خود وندگشا ویم و دشمنان
 اسیر آمدند و سپاه و رعیت آن طرف بکلی مطیع فرمان گشتند ملک کسی نزد او رفت
 مرده مر نیست دشمنانم رست یعنی داریان ملک قطعه درین میدان شد و فرغ
 عمر عزیزه که آنچه در دلم است از دم فراز آید امید بسته بر آمد ولی چه فایده ز آنکه
 امید نیست که عمر گذشته باز آید قطعه کوس رحلت بگفت دست اجل
 ای دو چشمم و دایع سر بکنید ای کف دست ساعد و بازو به هم نودید بکنید
 بکنید برین آفتاده دشمن کام به آخرای دوستان گذر بکنید به روزگارم
 بشد نادانی من نکردم شما حذر بکنید حکایت هرگز را گفتند از زیر این
 بدرجه خطا دیدی که بنده فرمودی گفت گناهی معلوم نکردم ولیکن بهیقین

در ویستی مستجاب الدعوه در بغداد پدید آمد حجاج یوسف را خبر کرد و در بخارا نشین
گفت دعای خیری بر من کن گفت خدا یا جان من بستان گفت از بهر خدا
این چه دعاست گفت این دعای خیر است ترا و جمله ستمگانه را بشنوی
ای زبردست ز زبردست آزار ده گرم تا کی با نذاین باز آید بچه کار ایدیت
چهار زاری به مردنت به که مرده از زاری حکایت یکی از ملوک بی اخصاف پارس
را پرسید که کدام عبادت فاضله است گفت ترا خواب نیمه روز نادان بکشت
خلق را نیاز زاری قطعه ظالمی را خفته دیدم نیمه روزی گفتم این فتنه است
خوشین ده به ده و آنکه خوشی بهتر از سیدار است به آنگهان بد زنگار است
مرده به حکایت یکی را از ملوک شنیدم که بشی در عشرت روز کرده بود
در میان می گفت عبت مار را بجهان خوشتر ازین کدم نیست که نیکو بر
اندیشه و از گرس نیست در ویستی بر بنه بسرا برون خفته بود گفت
بیت ای آنکه با قبال تو در عالم نیست به گیرم که غمت نیست غم نام نیست
ملک را خوش آمد صوره هزار دینار از روزن برون کرد و گفت دامن برای
درویش گفت دامن از کجا آورم که جابه ندارم ملک را بضعف حال و رحمت یادوت
شد خلقی بران نزدیک و پیش درویش فرستاد و درویش آن نقد و جنس را با نیک
دست بخورد و پزیشان کرد و باز آمد بیت قرار در کف آزادگان نیک و مال
نه صبر در دل عاشق نه آب در غزال در حالتی که ملک را پادشاهی نبود

در ویستی مستجاب الدعوه در بغداد پدید آمد حجاج یوسف را خبر کرد و در بخارا نشین
گفت دعای خیری بر من کن گفت خدا یا جان من بستان گفت از بهر خدا
این چه دعاست گفت این دعای خیر است ترا و جمله ستمگانه را بشنوی
ای زبردست ز زبردست آزار ده گرم تا کی با نذاین باز آید بچه کار ایدیت
چهار زاری به مردنت به که مرده از زاری حکایت یکی از ملوک بی اخصاف پارس
را پرسید که کدام عبادت فاضله است گفت ترا خواب نیمه روز نادان بکشت
خلق را نیاز زاری قطعه ظالمی را خفته دیدم نیمه روزی گفتم این فتنه است
خوشین ده به ده و آنکه خوشی بهتر از سیدار است به آنگهان بد زنگار است
مرده به حکایت یکی را از ملوک شنیدم که بشی در عشرت روز کرده بود
در میان می گفت عبت مار را بجهان خوشتر ازین کدم نیست که نیکو بر
اندیشه و از گرس نیست در ویستی بر بنه بسرا برون خفته بود گفت
بیت ای آنکه با قبال تو در عالم نیست به گیرم که غمت نیست غم نام نیست
ملک را خوش آمد صوره هزار دینار از روزن برون کرد و گفت دامن برای
درویش گفت دامن از کجا آورم که جابه ندارم ملک را بضعف حال و رحمت یادوت
شد خلقی بران نزدیک و پیش درویش فرستاد و درویش آن نقد و جنس را با نیک
دست بخورد و پزیشان کرد و باز آمد بیت قرار در کف آزادگان نیک و مال
نه صبر در دل عاشق نه آب در غزال در حالتی که ملک را پادشاهی نبود

تلف ای از راه قمار و شطرنج و هر چند استند از او
سه تنه از آن بزرگواران که با هم دیگر از روز ۱۳۸۰

[illegible]

کاسه زار به که دستش نمی باشد و کارزار به یکی را از آنان که غدر کردند با من
 دوستی بود ملامت کردم و گفتم و دوست بی سپاس و نایب شناس
 که باندک تغییر حال از خودم قدیم برگرد و حقوق نعمت سلیمان در نوردد گفت
 اگر بگرم معذور دانی شاید که اسپرمی خوب بود و نذر نیمه گبر و سقوطی ۱۱
 با سپاس چینی کند با او بسره جو انروی توان کرد و سرور زمره مرد سپاسی
 تا سربند پدر و گرش زنده می سهر بند در عالم حکایت یکی از وزرا
 معزول شدن بجلقه در ویشان در آمد و رکت صحبت ایشان در وی اسیرت
 کرد و جمعیت خاطرش دست داد ملک باز در گرا با و دل خوش کرد و عمل
 فرمود و قبولش نیاید و گفت معزولی به که مشغولی به باعی آنا که بکج
 عافیت نشستند و نیران سگ و دمان مردم سهر بند کاغذ در بریدند
 قلم بشکستند و زرد دست و زبان حرف گیران سهر بند ملک گفت هر آینه کار
 خردمندی کافی باید که تدبیر مملکت را بشاید گفت نشان خردمند کافی است
 که بچنین کار را نشان از نیران سهر بند سهر بند سهر بند سهر بند
 که استخوان خورده و جان سهر بند سهر بند سهر بند سهر بند
 صحبت شیر چه درجه بسیار افتاد و گفت تا فاصله صیدش سهر بند سهر بند
 در سیه مولتش زندگانی یکسکم گفتند اکنون که بطل جمایش در آمدی
 انعتش اعتراف کردی چرا زدی که نیانی تا بجلقه خاصان ارد و از زندگان ای

بیم شدن قطعه کس نیاید بخانه درویش چه که خراج زمین و باغ برده و یا به پیش
و تقصیر رضی شود یا جگر بند پیش زاع بنده گفت این موافق حال من گفتی و
جواب سوال من بیاوردی نشین که هر که خیانت ورزد دستش از حیانت
بلرزد همیشه راستی موجب رضای خداست چه کس ندیدم که کم
شد از روزی است که حکما گویند که چهار کس از چهار کس بجان برنجد
صراحتی از سلطان دزدان باستان فارس از غماز و رویشی از محنت
آزاد که حساب پاک است از محاسبه چه پاک قطعه کس کنش رخ روی در
اگر خوابی که روزی رخ تو باشد مجال دشمن تنگ به تو پاک باش مار
ای برادر از کس پاک به زنند جامه ناپاک گذران بسنگ بگفتم
حکایت رو با همی مناسب حال شست که دیدنش گریزان و بختی از آن
و خیزان کسی گفتش چه آفت است که موجب محافت بیت گفتا شنیدم که
شیر را بنده میگنزد گفت ای سینه ترا با شیر چه مناسبت است و او را
با تو چه مناسبت گفت خاموشی که اگر حسودان بغرض گویند این
شیرت و گرفتار آیم که اغم تخلیص من دارد که تا تفتیش خال من
کنند و تا باین از عراق آورده شود مار گزیده مرده بود ترا هم چنین فضل است و
و ایت و تقوی و امانت و لکن سعتان و دین اند و عیان گوشه نشین
اگر آنچه حسن سیرت بخلاف آن تشریف نهد و در معرض خطاب

۲۶
درست نگذاشته اند که در این کتاب
مفسرین و مفسران را در این کتاب
درست نگذاشته اند که در این کتاب
درست نگذاشته اند که در این کتاب

[illegible][illegible]

پادشاه آنی در آن حالت که را محال انتقال داشتند مصیبتشان بینم که ملک
قناعت را حراست کنی و ترک ریاست گونی ^{بیت} بدو در متافع بشمار
ای قانع شو ^{۱۱} است اگر خواهی سلامت برکنار است ^{۱۲} رفیق این سخن بشنید و بهم بر
در وی از حکایت من در هم کشید و سخن را بخش آمیز گفتن گرفت که این
چه عقل و کنایه است و فهم و ذرات قول حکما درست آمد که گفتند
دوستان در زندان بکار آیند که بر سفره همه دشمنان دوست نمایند ^{۱۳} قطع
دوست شمار آنکه در نفیبت زند ^{۱۴} لاف یاری و برادر خواندگی ^{۱۵} دوست
آن دانم که گیر و دست دوست ^{۱۶} در پریشان حالی و در ماندگی ^{۱۷} دیدم
که متغیر میشود و نصیحت من بغیر من می شنود نزد یک صاحب دیوان ^{۱۸} رفتم
بسیار معرفتی که در میان ما بود و صورت حالش بگفتم و امانیت و احتیاج
بیان کردم تا بکاری مختصرش نصیب کردند چنانکه برین برآمد لطیفش را
بدیدند و حسن تدبیرش را پسندیدند کارش از آن در گذشت تبر ^{۱۹} و الا
از آن ممکن شد همچنان خجسته سعادتش در ترقی بود تا با قیج ارادت برسد
و مقرب حضرت سلطان و معتمد علیه گشت بر سلامت حالش شادمانی کردم
و گفتم فروز کار بسته بیندیش و دل شکسته مدار ^{۲۰} که آب چشمه حیوان
در آن تاریکی است ^{۲۱} بیت ^{۲۲} الا یجارت اخوانا لبکیه ^{۲۳}
فلو حسن الطاف خفیة فروغ منشی ترش از گردش ما می ^{۲۴}

۱۵۱

[illegible]

[illegible]

ایشان بصلاح آراسته و یکی را از بزرگان در حق این طائفه حسن نظر
بلنج بود و در اری معین کرده تا یکی از ایشان خرج کنی کرده مناسب حال
در ایشان سخن آن شخص فایده شد و بازاریان کانیده خواستم تا بطریقی
کفایت باریان تخصیص گردانم آن هنگام خدمتش کردم و باینکه بفرموده و جاکرد
معدود و پیش داشتم که لطیفان گفته اند قطعه در میر و وزیر سلطان
بسیار بکسایت کرد و پیرامین بیک در بان چو یافتند غریب
این گریه بانش کبر دآن دامن به چند آنکه مقربان حضرت آن بزرگ
بر حال من توقف یافتند و با کرام در آوردند و برتر مقامی معین کردند
آیا بتواضع فروتر شستم و گفتم بیکت بگذار که بنی کسینم به تاد
صفت بندگان نشینم به گفت الله الله چه جای سخن ست بیت
گر بر سر و چشم باشین به نازت بکشم که نازینی به فی الجمله شستم و
از هر دری سخن بوشتم تا حدیث زکیت یاران در میان آمد و گفتم قطعه
چه جرم دیدم و از سابق الا بغام به که بنی در نظر خویش خوار میدرد
خدای راست شستم بزرگواری و حکم به که جرم بنید و مان برقرار میدارد
حاکم این سخن را عظیم پندید و سبب به معاش یاران منبر بود تا باز
قانع ناصی نصیب داری و نوشت ایام تعطیل و فاکندشکر نعمت بگفتم
وزمین خدمت به رسیدم و عذر خسارت بخواستم و گفتم قطعه جو کعبه

[illegible][illegible][illegible]

در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این روزگار از دست فراموشی افتاده است

قبله حاجت شد از دیار بیدید ^{روند خلق بدید ارشش از بسی فرسنگ}
 ترا شغل امثال با بید کرد ^{که یکس چکس نزد درخت بی رنگ حکایت}
 ملک آید گنج فراوان از پدر میراث یافت ^{دست کرم گشاد و دادر سخاوت}
 بداد نعمت بید ریغ بر شپاه ^{در عیت بر خیت قطعه نیاساید مشام}
 از طبله عود ^{بر آتش نه که چون عنبر بودید} بزرگی بادت بخشندگی کن
 که دانه تانیشتانی زوید ^{یکی از جلیسای بی تدبیر} بخشش آغاز کرد که ملوک
 پیشین مرین نعمت را ^{بسی اندوخته اند و بر می مصلحتی نهاده دست ازین}
 حرکات کوتاه کن که واقعا در پیش است ^{و دشمنان از پس نباید که بوقت}
 حاجت فردا ندگی باشد ^{قطعه اگر گنجی کنی بر عا میان بخشش}
 هر که خالی را برنجی ^{چرا نشانی از هر یک جوی سیم} که گرد آید ترا هر
 گنجی ^{ملک زاده روی ازین سخن در هم آورد و موافق طبعش نیامد}
 و مراد از خبر فرمود و گفت خداوند تعالی مرا ^{مالک این مملکت گردانید است}
 تا بخورم و بخشم نه پاسبان که نگه دارم ^{بست قارون هلاک شد که}
 چهل خانه گنج داشت ^{نوشتن روان نکرده که نام نگو گذاشت حکایت}
 آورده اند که نوشتن روان عا ^{دل را در شکار گاهی صیدی کباب میکردند}
 و نمک نبود غلامی را ^{بر دستار و اندند تا نمک آرد نوشتن روان گفت}
 بقیمت بستان تا رنجی ^{نگردد و دود خراب نشود گفتند ازین قدر چه خلل زاید}

در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است

در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این روزگار از دست فراموشی افتاده است

گفت بنیاد ظلم اندر جهان اول اندک بوده است و هر کس که آمدن بران مزید
کرده تا بدین غایت رسیدن قطعه اگر زیاده رعیت بکس بود و بیستی
بر آورده غلامان او درخت ازین ^{۱۲} به پنج بخت که سلطان رستم روا
دارد ^{۱۳} زنده شکر یانش هزار مرغ بیش ^{۱۴} حکایت عالمی را شنیدیم
که خانه رعیت خراب کردی تا خزینه سلطان آباد آن کند ^{۱۵} بخت بران
قول حکایت که گفته اند هر که خدای عز و جل را به بازار داد خلق بدست آورد
خداوند تعالی همان خلق را بر کار داد تا در روزگار رزق را بدست
آتش سوزان کند با سبند ^{۱۶} آنچه کند و دودش ^{۱۷} شعله شود و حیوانات
گویند که شیر است و اذل جانوران خسرو با اتفاق خراب بر بر که کشید
مردم در مشغول مسکین خراگر چه بی تمیز است ^{۱۸} چون بار
معی بر دوزخ است ^{۱۹} گاوان و خزان بار بردارند به زاد میان مردم
آزار ^{۲۰} ما را آدمیم حکایت زیر غافل گویند ملک اطرفی از فاشم
اخلاق او بقرآن معلوم گشت در شکنجه کشید و با نواع عقوبت بگشت
قطعه حاصل نشود رضای سلطان ^{۲۱} تا خاطر بندگان بخوشی
خواهی که خدای بر تو بخشید ^{۲۲} با خلق خدای کن مگوی ^{۲۳} آورده اند که
یکی از ستمداران بر سر او بگشت در حال تباوه وی تا آن کرد و گفت
قطعه نه هر که فونت بازوی منقبی دارد ^{۲۴} سلطنت بخورد مال مردمان

در روز دوازدهم ماه رجب سال ۱۲۸۳
 در شهر تهران
 در محله ...
 در کوچه ...
 در خانه ...
 در حضور ...
 در وقت ...
 در روز ...
 در ماه ...
 در سال ...

بگرفت و توان بجلوت فرو بردن استخوان دشت و دلی شکم بدر و چون
گمید و اندر ناف پیت مانند ستمگار بدر و زگار و بجا مذکور و صفت
مادر از پیت مردم آزاری را حکایت کنند که سنگی بر سر صراحی
زد و درویش را مجال انتقام نبود و سنگ را نگاه میداشت تا زمانیکه ملک
بر آن شکری بخشید آمد و در چاه کرد و درویش اندر آمد و سنگ بر سرش
گرفت گفتا تو کیستی و این سنگ چرا زدی گفت من غلامم و این سنگ
سنگ است که در فلان تاریخ بر سر من زدی گفت چندین روزگار
کجا بودی گفت از جابخت اندیشه میکردم اکنون که در چاه پیت ویم
فرست غنیمت دهم مشغولی تا سزائی را که بینی بخت یار و عاقل
تسلیم کرد و ده خست یار چون زاری را حق در تن تیزه با بدن آن
که گم گریست ستمگر که با فو لاد و باز و خسته کرد و ساعد سسکین خود
را رنج کرد و تابش تا دستش به بند روزگار پس بجا دم دوستان
مغزش بر آ و حکایت یکی را از ملوک مرضی مال بود که اعادش ذکر
آن ناکرون اولی طائفه از حکما و یونان متفق شدند که مرین و در
دوایی نیست گمزه آدنی که چندین صفت موصوف باشد بر مود
کردن و پتقان بر آ یا قند بران صورت که حکیمان گفته بودند و نیز
مادرش را بخوانند و بخت بگیران بخشنود و گرایند و قاضی قوی داد که

۳۳
 ۴۴
 ۵۵
 ۶۶
 ۷۷
 ۸۸
 ۹۹
 ۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴

خون یکی از رعیت رنجش سلامت نفس پادشاه را و ابا شد جلاد قصد کرد
پسر سرسوی آسمان بر آورد و تبسم کرد ملک پرسید که درین حالت چه چاک
خندیدن است گفت ناز فرزند بر پدر و مادر باشد و دعوی پیش قاضی بزند
و داد از پادشاه خواهند اکنون پدر و مادر بعلت خطایم دنیا مرا بخون و سیر
و قاضی بکشتنم فتوی داد و سلطان مصالح خویش اندر ملاک من میند
بجز خدای عزوجل پناهی نمی بینم **بیت** پیش که بر آورد مرز دست
فریاد: هم پیش تو از دست تو برگزیده ام **بسم** داد سلطان را دل ازین سخن
بهم برآمد و آب دروین گردانید و گفت ملاک من اولی تر که خون چنین طفلی
رنجش بگیناه سر و پیشم بوسید و در کنار گرفت و ازاد کرد و نعمت بی اندازه
بخشید و گویند بعد از آن نعمت صحت یافت قطعه همچنان در فکر آن قیم
که گفت: پیلانی بر لب دریای نیل **بسم** زیر پایت گردانی حال شور
بهیچ حال نشست زیر پای پیل حکایت یکی از بندگان عمر و کیش
گر خسته بود کسان در عقمش رفتند و باز آوردند وزیر را بادی غم و غمی بود
اشارت به گشتنش کرد تا دیگر بندگان چنین فصل نیارند بن سر و پیش
عمر و کیش بر زمین نهاد و گفت **بیت** هر چه رود بر سرم چون تو سینه
رواست **بسم** چه دعوی کند حکم خداوند است **بسم** لیکن موجب
آنکه پرورده نعمت این خاندانم خواهم که در قیامت بخون من گشتارائی

[illegible]

کتابخانه عمومی آستان قدس
تاسیس شده در سال ۱۳۰۲ هجری قمری
مجموعه کتب خطی و چاپی
آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۷۸
تلفن: ۶۴۵۳۰۰۰

[illegible]

ای که در این کتاب مذکور است و در این کتاب مذکور است

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

خاطرش هر چه تمامتر سعی کرده آید و اعیان این مملکت بدیدار او متعجبند و جواب
این حروف را منتظر خواهند چون برین وقوف یافت از خطر اندیشید و در
حال جوابی مختصر که اگر بر ملا افتد فتنه نباشد بقای ورق نوشتن روان
کرد یکی از متعلقان که برین واقف بود ملک را احسن سلام کرد که فلان
را که جنس سرموده با ملوک نواحی مراست دارد و ملک جسم را در کشف
این خبر فرمود قاصد را گرفتند و رسالت بر خواندند بنهشته بود که حسن
بزرگان پیش از فضیلت ماست و تشریف قبول که فرمودند بنین را
امکان اجابت آن نیست بچشم آنکه پرورده نعمت این خاندانست
و با نیک مایه تغیر خاطری با و بی نصرت قدیم یوفائی نتوان کرد بلیت
آنرا که بجای نشست بر دم کرمی به عذرش بنه از کبذ بهیستی ستمی به ملک
را سیرت حق شناسی او خوش آمد و خلعت نعمت بخشید و عذر خواست
که خطا کردم که ترا بی جرم و خطا بایزدم گفت ای خداوند بنین درین حالت
مرا خداوند را خطائی نمی بیند بلی تقدیر خداوند تعالی چنین بود که مرین بنده
را که در بی رسد پس بدست تو اولی تر که سوابق نعمت برین بنده
داری و ایادش نیست و حکما گفته اند مشغولی اگر گزندت رسد ز خلق
مرنج به که نه راحت رسد ز خلق و نه رنج به از خدا و ان خست
دشمن و دوست به که دل هر دو در تصرف اوست به اگر چه تیر از کمان

این مملکت بدیدار او متعجبند
خاطرش هر چه تمامتر سعی کرده
آید و اعیان این مملکت بدیدار او
متعجبند و جواب این حروف را
منتظر خواهند

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

[illegible]

دودل درویشان قطعه جذر کن زرد و دروینهای ریش ^{که اگر ریش}
 درون عاقبت سر کنند بهم بکن تا توانی دلی ^{که آبی چسبانی}
 بهم بکنند ^{لطیفه بر تاج یکشور و نوشته بود قطعه چشمالهای سر او}
 و سربازی درازد که خلق ^{سرباز بر زمین بخوابد} رفت ^{چنانکه}
 دست بدست آمدت ملک بماند ^{بسته های دیگر} همچنین بخوابد رفت
 حکایت یکی در صنعت کشتی گرفتن سر آمد بود ^{صد و شصت بند}
 فاخر داشت و هر روز از آن بوعی گرفت ^{که گوشت خاکی سرش با جبال}
 یکی از شاگردان ^{مینی} داشت سه صد و پنجاه و نه بندش در آموخت
 مگر یکی بنده که در تسلیم آن ^{رفع انداختی و اخیر کردی} فی الجمله سپرد قوت
 و صنعت سر آمد کسی را در زمان او با او امکان ^{مقاومت نبود} و با جده که
 پیش ملک آن روزگار گفته بود که استاد افضلیتی که بمن است از
 روی بزرگست و حق تربیت و اگر نه بقوت از او کمتر ^{ستم و صنعت}
 با او برابر ^{مگر را این سخن دشوار آمد} فرمود تا ^{بصاحت گفت} کنند ^{مقاومت}
 متشع ترتیب کردند و ارکان دولت و عیان حضرت و زور آوران و زمین
 حاضر شدند ^{چون پیل} مست در آمد ^{بصدی} که اگر کوه روین بودی
 از جای برگسیدی ^{استاد دانست} که جوان بقوت از او ترست
 بدان ^{بند غیب} نه از وی پنهان داشته بود و با وی در آوخت ^{سپرد}

میکند که در این
دین کلامی است
از زبان پیران
عبارت شده است
باین نحو

[illegible]

است ارضی
سی بنفشه
باز بنفشه
انجیر زرد
خیابان
گلرنگ
در شاه

این است و بهم برآمد استقامت از زمینش بدو دست بالای سر برد و
 بر زمین زد و خود را از خطی بر خاست ملک فرمود استقامت را خلعت و تخت
 داد پس سپهر را ز جگر فرمود و ملک است کرد که با بر و دروغ خویش دعوی
 مقام است کردی و سپهر بزدی گفت ای پادشاه روی زمین
 بر و راوری بر زمین نیافت بلکه مرا از علم کشتی و قیقه مانده بود
 و همه سپهر از من در پیج میداشت امر و زمره بدان قیقه بر من غالب آمد
 گفت از بهر چنین دزدی نگه میداشتم که زیر کانت گفته اند دوست را چندان
 قوت مده که اگر دشمنی کند تو اندر نشیده که چه گفت آنکه از پرورده خویش
 جفا دید قطعه یا و فا خود نمود در عالم بیایگر کس درین زمانه نکرده
 کس نیاموخت علم تیر از من که اگر عاقبت نشانه نکرد و حکایت
 در ویشی مجرّد بگوشت و صحرانی نشسته بود پادشاهی بروی بگذشت وین
 از آنجا که فراغ ملک قناعت است بدو التفات نکرد سلطان از آنجا که
 سطوت سلطنت است بر خجده گفت این طائفه خرقة پوشان ایشان بهائم
 اند و املیت و آدمیت ندارند و زیر زوایش آمد و گفت ای جوانمرد
 سلطان روی زمین بر تو گذر کرد خدمتی نکردی و شر اکطاد بجا نیامد
 گفت سلطان را بگوی تا توقع خدمت از کسی دارد که توقع بنجست او
 دارد و دیگر بدانکه ملوک از بهر پائینش رعیت اند نه رعیت از بهر طاعت

این است و بهم برآمد استقامت از زمینش بدو دست بالای سر برد و
 بر زمین زد و خود را از خطی بر خاست ملک فرمود استقامت را خلعت و تخت
 داد پس سپهر را ز جگر فرمود و ملک است کرد که با بر و دروغ خویش دعوی
 مقام است کردی و سپهر بزدی گفت ای پادشاه روی زمین
 بر و راوری بر زمین نیافت بلکه مرا از علم کشتی و قیقه مانده بود
 و همه سپهر از من در پیج میداشت امر و زمره بدان قیقه بر من غالب آمد
 گفت از بهر چنین دزدی نگه میداشتم که زیر کانت گفته اند دوست را چندان
 قوت مده که اگر دشمنی کند تو اندر نشیده که چه گفت آنکه از پرورده خویش
 جفا دید قطعه یا و فا خود نمود در عالم بیایگر کس درین زمانه نکرده
 کس نیاموخت علم تیر از من که اگر عاقبت نشانه نکرد و حکایت
 در ویشی مجرّد بگوشت و صحرانی نشسته بود پادشاهی بروی بگذشت وین
 از آنجا که فراغ ملک قناعت است بدو التفات نکرد سلطان از آنجا که
 سطوت سلطنت است بر خجده گفت این طائفه خرقة پوشان ایشان بهائم
 اند و املیت و آدمیت ندارند و زیر زوایش آمد و گفت ای جوانمرد
 سلطان روی زمین بر تو گذر کرد خدمتی نکردی و شر اکطاد بجا نیامد
 گفت سلطان را بگوی تا توقع خدمت از کسی دارد که توقع بنجست او
 دارد و دیگر بدانکه ملوک از بهر پائینش رعیت اند نه رعیت از بهر طاعت

در آن روز که پادشاه را خبر رسید که وزیران در میان خود اختلاف کرده اند و هر یک از ایشان دگرگونه را می گویند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند

و بزرگوار آن بر تو جاوید مبارک قطعه دوران بهت اجرا با و صحرای گزشت
 تلخی و خوشی و زشت و زیبا بگذشت بد پنداشت شکر که جبار ماکر و بد
 در گردن او ماند و بر ما بگذشت بد ملک را نصیحت او سودمند آمد و از
 سر خون او بر خاست حکایت و زرای نوشین روان در مومی از
 مصالح مملکت اندیشه همیکردند و هر یک از ایشان دگرگونه را می
 پسندیدند و ملک همچنین ندانست که اندیشه کرد بزرگوار را رای ملک
 اختیار آمد و وزیران در نهانش گفتند رای ملک را چه نیت دیدی
 بزرگوار چنین حکیم گفت بموجب آنکه انجام کار معلوم نیست و رای
 بکنان در شش است که صواب آید یا خطا پس موافقت را می
 اولی ترست تا اگر خلاف صواب آید بعزت متابعت از متابعت این
 باشم که گفته اند مشغولی خلاف رای سلطان رای حسن و بخون
 خویش باشد دست شستن اگر خود روز را گوید شب ستاین
 بیاید گفت اینک ماه و پرتوین حکایت شایسته گشت یافت
 یعنی علویست و با قافله محاسن شهر درآمد چنان نمود که از حج می آید
 و همیشه نیکو پیش ملک برود و دعوی کرد که وی گفته است نعمتش
 داد و اکر ام کرد و نوازشش بکیران مندرمود تا یکی از مذاهب
 حضرت پادشاه که در آن سال از سفر دریا آمده بود گفت من را

پادشاه را خبر رسید که وزیران در میان خود اختلاف کرده اند و هر یک از ایشان دگرگونه را می گویند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند

در آن روز که پادشاه را خبر رسید که وزیران در میان خود اختلاف کرده اند و هر یک از ایشان دگرگونه را می گویند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند و هر یک از ایشان را بر حق می دانند

این کس است از روی تحقیق به که چون خشم آیدش باطل گوید حکایت
 با طائفه بزرگان بکشتی نشسته بودم زو رفتی در پی ما عرق شد و دو
 برادر بگریه و آبی در افتادند یکی از بزرگان گفت ملاح را که بگیر این مرد را
 را که بهر کی بخواه دنیا را به دست ملاح در آید رفت تا یکی را بر ما نیندازد
 دیگر ملاک شد گفتم بعیت عمرش نمائند بود ازین سبب در گرفتار و تاج
 کردی و در دیگر تخیل ملاح بخندید و گفت اینجا تو گفتی یقین است و سببی دیگر
 هست گفتم آن چیست گفت میل خاطر من بر ما نیستن این کی بیشتر
 بود که وقتی در بیابان مان بودم مرا بر شتر نشاند و از دست
 دیگر تا زبانه خورده بودم در طفلی گفتم **صَدَّقَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ عَمَلِكِ**
صَالِحًا فَلَنْ نَسِيَهُ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهِمْ قَطْعُهُ تا توانی درون
 کس مخیر اش به کار درین راه خارها باشد کار درویش مستمند بر آید
 که ترانیز کارها باشد حکایت دو برادر یکی خدمت سلطان
 کردی و دیگر بسنی باز و خوردی باری این توانگر گفت درویش را که
 چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار گردن بری گفت تو چرا کار نکنی تا از
 بزرگ خدمت رستگاری یابی که خردمندان گفته اند که نان خود خوردن
 و نشستن به که گدازدین بخدمت بسن بخت بدست آید بخت بخت کردن
 خمیر به از دست بر سینه پیش امیر قطع عمر گرانمایه درین صفت

این کس است از روی تحقیق به که چون خشم آیدش باطل گوید حکایت
 با طائفه بزرگان بکشتی نشسته بودم زو رفتی در پی ما عرق شد و دو
 برادر بگریه و آبی در افتادند یکی از بزرگان گفت ملاح را که بگیر این مرد را
 را که بهر کی بخواه دنیا را به دست ملاح در آید رفت تا یکی را بر ما نیندازد
 دیگر ملاک شد گفتم بعیت عمرش نمائند بود ازین سبب در گرفتار و تاج
 کردی و در دیگر تخیل ملاح بخندید و گفت اینجا تو گفتی یقین است و سببی دیگر
 هست گفتم آن چیست گفت میل خاطر من بر ما نیستن این کی بیشتر
 بود که وقتی در بیابان مان بودم مرا بر شتر نشاند و از دست
 دیگر تا زبانه خورده بودم در طفلی گفتم **صَدَّقَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ عَمَلِكِ**
صَالِحًا فَلَنْ نَسِيَهُ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهِمْ قَطْعُهُ تا توانی درون
 کس مخیر اش به کار درین راه خارها باشد کار درویش مستمند بر آید
 که ترانیز کارها باشد حکایت دو برادر یکی خدمت سلطان
 کردی و دیگر بسنی باز و خوردی باری این توانگر گفت درویش را که
 چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار گردن بری گفت تو چرا کار نکنی تا از
 بزرگ خدمت رستگاری یابی که خردمندان گفته اند که نان خود خوردن
 و نشستن به که گدازدین بخدمت بسن بخت بدست آید بخت بخت کردن
 خمیر به از دست بر سینه پیش امیر قطع عمر گرانمایه درین صفت

این کس است از روی تحقیق به که چون خشم آیدش باطل گوید حکایت
 با طائفه بزرگان بکشتی نشسته بودم زو رفتی در پی ما عرق شد و دو
 برادر بگریه و آبی در افتادند یکی از بزرگان گفت ملاح را که بگیر این مرد را
 را که بهر کی بخواه دنیا را به دست ملاح در آید رفت تا یکی را بر ما نیندازد
 دیگر ملاک شد گفتم بعیت عمرش نمائند بود ازین سبب در گرفتار و تاج
 کردی و در دیگر تخیل ملاح بخندید و گفت اینجا تو گفتی یقین است و سببی دیگر
 هست گفتم آن چیست گفت میل خاطر من بر ما نیستن این کی بیشتر
 بود که وقتی در بیابان مان بودم مرا بر شتر نشاند و از دست
 دیگر تا زبانه خورده بودم در طفلی گفتم **صَدَّقَ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ عَمَلِكِ**
صَالِحًا فَلَنْ نَسِيَهُ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهِمْ قَطْعُهُ تا توانی درون
 کس مخیر اش به کار درین راه خارها باشد کار درویش مستمند بر آید
 که ترانیز کارها باشد حکایت دو برادر یکی خدمت سلطان
 کردی و دیگر بسنی باز و خوردی باری این توانگر گفت درویش را که
 چرا خدمت نکنی تا از مشقت کار گردن بری گفت تو چرا کار نکنی تا از
 بزرگ خدمت رستگاری یابی که خردمندان گفته اند که نان خود خوردن
 و نشستن به که گدازدین بخدمت بسن بخت بدست آید بخت بخت کردن
 خمیر به از دست بر سینه پیش امیر قطع عمر گرانمایه درین صفت

اگر دانش روزی در نزدی ز نادان تنگ روزی تر نبود
 بنادان چنان روزی رسانند که دانا باین دران حیران
 مثنوی بخت و دولت بکار وانی نیست چه جزیت آسمانی نیست
 کیشیاگر بقصه مانده و سنج چه ابله اندر خرابه یافت گنج
 در جهان بسیار بی تمیز اجبش و عاقل خوار حکایت یکی را از
 ملوک کنیزک چینی آوردند خواست تا در حالت مستی با وی
 آید کنیزک مخالفت کرد ملک دشتم رفت و مرا و را بسیار
 پیش که لب ز بریش از شرفی در گدشته بود و ز بریش
 فروشته بیکلی که صحرای طاعت او بر مندی و عین
 گنبدیدی بیت تو گوی تا قیامت زشت رویی به برو ختم
 یوسف نکوی به قطعه شخصی پنهان گریه منظره که زشتی او خبر توان
 داد و وانکه بغلی نعوذ با کند و در آفتاب مرداد آورده اند که
 در آن مدت سیاه را نفس طالب بود و شویست غالب مهرش
 برداشت تا با دادان ملک کنیزک را بخت و نیافت حکایت بقصد
 خشم گرفت و فرمود تا سیاه را با کنیزک استوار به بندد و از بام خوش
 بفرود آید از تنگی از و زرای نیک محض آجا بود روی شفاعت بر زن
 نهاد و گفت سیاه بچاره را درین خطای نیست که سازندگان بخوانش

اگر دانش روزی در نزدی ز نادان تنگ روزی تر نبود

اگر دانش روزی در نزدی ز نادان تنگ روزی تر نبود
 بنادان چنان روزی رسانند که دانا باین دران حیران
 مثنوی بخت و دولت بکار وانی نیست چه جزیت آسمانی نیست
 کیشیاگر بقصه مانده و سنج چه ابله اندر خرابه یافت گنج
 در جهان بسیار بی تمیز اجبش و عاقل خوار حکایت یکی را از
 ملوک کنیزک چینی آوردند خواست تا در حالت مستی با وی
 آید کنیزک مخالفت کرد ملک دشتم رفت و مرا و را بسیار
 پیش که لب ز بریش از شرفی در گدشته بود و ز بریش
 فروشته بیکلی که صحرای طاعت او بر مندی و عین
 گنبدیدی بیت تو گوی تا قیامت زشت رویی به برو ختم
 یوسف نکوی به قطعه شخصی پنهان گریه منظره که زشتی او خبر توان
 داد و وانکه بغلی نعوذ با کند و در آفتاب مرداد آورده اند که
 در آن مدت سیاه را نفس طالب بود و شویست غالب مهرش
 برداشت تا با دادان ملک کنیزک را بخت و نیافت حکایت بقصد
 خشم گرفت و فرمود تا سیاه را با کنیزک استوار به بندد و از بام خوش
 بفرود آید از تنگی از و زرای نیک محض آجا بود روی شفاعت بر زن
 نهاد و گفت سیاه بچاره را درین خطای نیست که سازندگان بخوانش

اگر دانش روزی در نزدی ز نادان تنگ روزی تر نبود
 بنادان چنان روزی رسانند که دانا باین دران حیران
 مثنوی بخت و دولت بکار وانی نیست چه جزیت آسمانی نیست
 کیشیاگر بقصه مانده و سنج چه ابله اندر خرابه یافت گنج
 در جهان بسیار بی تمیز اجبش و عاقل خوار حکایت یکی را از
 ملوک کنیزک چینی آوردند خواست تا در حالت مستی با وی
 آید کنیزک مخالفت کرد ملک دشتم رفت و مرا و را بسیار
 پیش که لب ز بریش از شرفی در گدشته بود و ز بریش
 فروشته بیکلی که صحرای طاعت او بر مندی و عین
 گنبدیدی بیت تو گوی تا قیامت زشت رویی به برو ختم
 یوسف نکوی به قطعه شخصی پنهان گریه منظره که زشتی او خبر توان
 داد و وانکه بغلی نعوذ با کند و در آفتاب مرداد آورده اند که
 در آن مدت سیاه را نفس طالب بود و شویست غالب مهرش
 برداشت تا با دادان ملک کنیزک را بخت و نیافت حکایت بقصد
 خشم گرفت و فرمود تا سیاه را با کنیزک استوار به بندد و از بام خوش
 بفرود آید از تنگی از و زرای نیک محض آجا بود روی شفاعت بر زن
 نهاد و گفت سیاه بچاره را درین خطای نیست که سازندگان بخوانش

اگر دانش روزی در نزدی ز نادان تنگ روزی تر نبود
 بنادان چنان روزی رسانند که دانا باین دران حیران
 مثنوی بخت و دولت بکار وانی نیست چه جزیت آسمانی نیست
 کیشیاگر بقصه مانده و سنج چه ابله اندر خرابه یافت گنج
 در جهان بسیار بی تمیز اجبش و عاقل خوار حکایت یکی را از
 ملوک کنیزک چینی آوردند خواست تا در حالت مستی با وی
 آید کنیزک مخالفت کرد ملک دشتم رفت و مرا و را بسیار
 پیش که لب ز بریش از شرفی در گدشته بود و ز بریش
 فروشته بیکلی که صحرای طاعت او بر مندی و عین
 گنبدیدی بیت تو گوی تا قیامت زشت رویی به برو ختم
 یوسف نکوی به قطعه شخصی پنهان گریه منظره که زشتی او خبر توان
 داد و وانکه بغلی نعوذ با کند و در آفتاب مرداد آورده اند که
 در آن مدت سیاه را نفس طالب بود و شویست غالب مهرش
 برداشت تا با دادان ملک کنیزک را بخت و نیافت حکایت بقصد
 خشم گرفت و فرمود تا سیاه را با کنیزک استوار به بندد و از بام خوش
 بفرود آید از تنگی از و زرای نیک محض آجا بود روی شفاعت بر زن
 نهاد و گفت سیاه بچاره را درین خطای نیست که سازندگان بخوانش

۴۵
 ۱۶۸۱
 ۱۶۸۲
 ۱۶۸۳
 ۱۶۸۴
 ۱۶۸۵
 ۱۶۸۶
 ۱۶۸۷
 ۱۶۸۸
 ۱۶۸۹
 ۱۶۹۰
 ۱۶۹۱
 ۱۶۹۲
 ۱۶۹۳
 ۱۶۹۴
 ۱۶۹۵
 ۱۶۹۶
 ۱۶۹۷
 ۱۶۹۸
 ۱۶۹۹
 ۱۷۰۰
 ۱۷۰۱
 ۱۷۰۲
 ۱۷۰۳
 ۱۷۰۴
 ۱۷۰۵
 ۱۷۰۶
 ۱۷۰۷
 ۱۷۰۸
 ۱۷۰۹
 ۱۷۱۰
 ۱۷۱۱
 ۱۷۱۲
 ۱۷۱۳
 ۱۷۱۴
 ۱۷۱۵
 ۱۷۱۶
 ۱۷۱۷
 ۱۷۱۸
 ۱۷۱۹
 ۱۷۲۰
 ۱۷۲۱
 ۱۷۲۲
 ۱۷۲۳
 ۱۷۲۴
 ۱۷۲۵
 ۱۷۲۶
 ۱۷۲۷
 ۱۷۲۸
 ۱۷۲۹
 ۱۷۳۰
 ۱۷۳۱
 ۱۷۳۲
 ۱۷۳۳
 ۱۷۳۴
 ۱۷۳۵
 ۱۷۳۶
 ۱۷۳۷
 ۱۷۳۸
 ۱۷۳۹
 ۱۷۴۰
 ۱۷۴۱
 ۱۷۴۲
 ۱۷۴۳
 ۱۷۴۴
 ۱۷۴۵
 ۱۷۴۶
 ۱۷۴۷
 ۱۷۴۸
 ۱۷۴۹
 ۱۷۵۰
 ۱۷۵۱
 ۱۷۵۲
 ۱۷۵۳
 ۱۷۵۴
 ۱۷۵۵
 ۱۷۵۶
 ۱۷۵۷
 ۱۷۵۸
 ۱۷۵۹
 ۱۷۶۰
 ۱۷۶۱
 ۱۷۶۲
 ۱۷۶۳
 ۱۷۶۴
 ۱۷۶۵
 ۱۷۶۶
 ۱۷۶۷
 ۱۷۶۸
 ۱۷۶۹
 ۱۷۷۰
 ۱۷۷۱
 ۱۷۷۲
 ۱۷۷۳
 ۱۷۷۴
 ۱۷۷۵
 ۱۷۷۶
 ۱۷۷۷
 ۱۷۷۸
 ۱۷۷۹
 ۱۷۸۰
 ۱۷۸۱
 ۱۷۸۲
 ۱۷۸۳
 ۱۷۸۴
 ۱۷۸۵
 ۱۷۸۶
 ۱۷۸۷
 ۱۷۸۸
 ۱۷۸۹
 ۱۷۹۰
 ۱۷۹۱
 ۱۷۹۲
 ۱۷۹۳
 ۱۷۹۴
 ۱۷۹۵
 ۱۷۹۶
 ۱۷۹۷
 ۱۷۹۸
 ۱۷۹۹
 ۱۸۰۰
 ۱۸۰۱
 ۱۸۰۲
 ۱۸۰۳
 ۱۸۰۴
 ۱۸۰۵
 ۱۸۰۶
 ۱۸۰۷
 ۱۸۰۸
 ۱۸۰۹
 ۱۸۱۰
 ۱۸۱۱
 ۱۸۱۲
 ۱۸۱۳
 ۱۸۱۴
 ۱۸۱۵
 ۱۸۱۶
 ۱۸۱۷
 ۱۸۱۸
 ۱۸۱۹
 ۱۸۲۰
 ۱۸۲۱
 ۱۸۲۲
 ۱۸۲۳
 ۱۸۲۴
 ۱۸۲۵
 ۱۸۲۶
 ۱۸۲۷
 ۱۸۲۸
 ۱۸۲۹
 ۱۸۳۰
 ۱۸۳۱
 ۱۸۳۲
 ۱۸۳۳
 ۱۸۳۴
 ۱۸۳۵
 ۱۸۳۶
 ۱۸۳۷
 ۱۸۳۸
 ۱۸۳۹
 ۱۸۴۰
 ۱۸۴۱
 ۱۸۴۲
 ۱۸۴۳
 ۱۸۴۴
 ۱۸۴۵
 ۱۸۴۶
 ۱۸۴۷
 ۱۸۴۸
 ۱۸۴۹
 ۱۸۵۰
 ۱۸۵۱
 ۱۸۵۲
 ۱۸۵۳
 ۱۸۵۴
 ۱۸۵۵
 ۱۸۵۶
 ۱۸۵۷
 ۱۸۵۸
 ۱۸۵۹
 ۱۸۶۰
 ۱۸۶۱
 ۱۸۶۲
 ۱۸۶۳
 ۱۸۶۴
 ۱۸۶۵
 ۱۸۶۶
 ۱۸۶۷
 ۱۸۶۸
 ۱۸۶۹
 ۱۸۷۰
 ۱۸۷۱
 ۱۸۷۲
 ۱۸۷۳
 ۱۸۷۴
 ۱۸۷۵
 ۱۸۷۶
 ۱۸۷۷
 ۱۸۷۸
 ۱۸۷۹
 ۱۸۸۰
 ۱۸۸۱
 ۱۸۸۲
 ۱۸۸۳
 ۱۸۸۴
 ۱۸۸۵
 ۱۸۸۶
 ۱۸۸۷
 ۱۸۸۸
 ۱۸۸۹
 ۱۸۹۰
 ۱۸۹۱
 ۱۸۹۲
 ۱۸۹۳
 ۱۸۹۴
 ۱۸۹۵
 ۱۸۹۶
 ۱۸۹۷
 ۱۸۹۸
 ۱۸۹۹
 ۱۹۰۰
 ۱۹۰۱
 ۱۹۰۲
 ۱۹۰۳
 ۱۹۰۴
 ۱۹۰۵
 ۱۹۰۶
 ۱۹۰۷
 ۱۹۰۸
 ۱۹۰۹
 ۱۹۱۰
 ۱۹۱۱
 ۱۹۱۲
 ۱۹۱۳
 ۱۹۱۴
 ۱۹۱۵
 ۱۹۱۶
 ۱۹۱۷
 ۱۹۱۸
 ۱۹۱۹
 ۱۹۲۰
 ۱۹۲۱
 ۱۹۲۲
 ۱۹۲۳
 ۱۹۲۴
 ۱۹۲۵
 ۱۹۲۶
 ۱۹۲۷
 ۱۹۲۸
 ۱۹۲۹
 ۱۹۳۰
 ۱۹۳۱
 ۱۹۳۲
 ۱۹۳۳
 ۱۹۳۴
 ۱۹۳۵
 ۱۹۳۶
 ۱۹۳۷
 ۱۹۳۸
 ۱۹۳۹
 ۱۹۴۰
 ۱۹۴۱
 ۱۹۴۲
 ۱۹۴۳
 ۱۹۴۴
 ۱۹۴۵
 ۱۹۴۶
 ۱۹۴۷
 ۱۹۴۸
 ۱۹۴۹
 ۱۹۵۰
 ۱۹۵۱
 ۱۹۵۲
 ۱۹۵۳
 ۱۹۵۴
 ۱۹۵۵
 ۱۹۵۶
 ۱۹۵۷
 ۱۹۵۸
 ۱۹۵۹
 ۱۹۶۰
 ۱۹۶۱
 ۱۹۶۲
 ۱۹۶۳
 ۱۹۶۴
 ۱۹۶۵
 ۱۹۶۶
 ۱۹۶۷
 ۱۹۶۸
 ۱۹۶۹
 ۱۹۷۰
 ۱۹۷۱
 ۱۹۷۲
 ۱۹۷۳
 ۱۹۷۴
 ۱۹۷۵
 ۱۹۷۶
 ۱۹۷۷
 ۱۹۷۸
 ۱۹۷۹
 ۱۹۸۰
 ۱۹۸۱
 ۱۹۸۲
 ۱۹۸۳
 ۱۹۸۴
 ۱۹۸۵
 ۱۹۸۶
 ۱۹۸۷
 ۱۹۸۸
 ۱۹۸۹
 ۱۹۹۰
 ۱۹۹۱
 ۱۹۹۲
 ۱۹۹۳
 ۱۹۹۴
 ۱

خداوندی متعوض اند گفت اگر در مفاوضت او شبی تاخیر کردی چه شد
که من او را افزون تراز بهای کنیزک بادمی گفت ای خداوند بخیر
فرمودی معلوم است لیکن شنیدی که حکما گفته اند در نیقی قطع
تشنه سوخته در چشمه روشن چو رسیدی تو پندار که از پیل دامن اندشید
نجد گرسنه در خانه خالی پر خوان عقل باور بخیزد که ز رمضان اندشید
ملک را این لطیفه پسند آمد و گفت اکنون سیاه را بتو بخشیدم کنیزک را یکم
گفت کنیزک را هم بسیار بخش که نیم خورده او هم او را شاید قطع
آزاد بدستی پسند که رود جای ناپسندین تشنه را دل نخواهد آید
زالال باشم خورد و دامن گندین حکایت اسکندر رومی را پسندید
مشرق و مغرب را بجهه گرفت که لوک پیشین را خزان و عمر و ملک و شکر
بیش ازین بود و چنین فتنی میسر نشد گفت بعون خدای عزوجل
هر ملک را که بگر فتم رعیتش را نیاز مردم در سوم خشیرات گذشتگان
باطل نکردم و نام بادشاهان جز بیکوی نبردم بیست بزرگش
خوانند اهل خرو که نام بزرگان بزرگش بود قطع این همه
بسیج است چون می گذرد به تخت و تخت دامن دخی و گشودار
نام نیک و نیکان شایع کن تا با نام نیکت پایدار
باب دوم در اخلاق درویشان حکایت

ب

[illegible]

[illegible]

۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

نهاده بود و میگفت ای خداوند بخشنای و اگر مستوجب عفو هستم مراد
 قیامت نابینا را انگیز تا در روی نیکان شهر سار بناسم **قطعه**
 روی رخاک عجب نیکو میمید هر شکر که که بادی آید ای که هرگز
 فراموش نمکنم بهیچت از بنن یاد می آید حکایت دزدی
 بخانه پارسایی در آمد چند آنکه طلب کرد چیزی نیافت و تشنگ شد
 پارسا را خبر شد گویی که بران خفت بود در راه دزدانداخت تهموم
 نشود **قطعه** شنیدم که مردان را **داستان** دل دشمنان را نکرد و تنگ
 تراکی میسر شود این مقام که با دوستانت خلالت و جنگ
 مودت اهل شفاچه در روی وجه در قفا پنهان کز پشت عیب گیرند
 و پشت میرند **قطعه** در برابر چو گو سفند شلیم در قفا همچو گرگ
 مردم خوارند هر که عیب دگران پیش تو آورد و شمرده بی گمان
 عیب تو پیش دگران خواهد بود حکایت تنی چند از روزگار
 متفق در شیاخت بودند و شریک ریخ و راحت خواستم که مرفت
 کنم موافقت نکردند گفتم این از کرم اخلاق بزرگان **بزرگ** است
 از مصاحبت درویشان بگردانیدن و فائده دریغ داشتن که من در
 نفس خویش اینقدر قوت و سرعت می شناسم که در خدمت مردان
 یار شایر باشم نه بار خاطر **شعر** آن که کن را کبالمو آشی

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

و در این کتاب که در این شهر است و در این کتاب که در این شهر است

استغنی لکن حکام کامل الخوارشی یکی از ان میان گفت ازین سخن
برآمد برای شادمانی که در روز دوازدهمین پادشاه ۱۲
که شنیدی دل تنگ مدار که درین روزها فردی بصورت درویشان
برآمد بود خود را در سنگ صحبت نامشظم کرد و بیت چو بنده مردم
که در حاکمیت بنویسند داند که در نامه چیست ۱۲ از آنجا که
سلامت حال درویشان است گمان فضولش نبرد و بسیاری قبولش
کرد و نظم صورت حال عارفان دلش است ۱۲ این قدر پس چو روی
در خلق است ۱۲ در عمل کوش و هم چه جوانی پوشش ۱۲
نه و علی بن مروان در دنیا و شهوت است و هم سحر ۱۲ پارسانا هرگز
جابه و بس ۱۲ در قرآن عهد مراد بود و ۱۲ بر هفت سباج جنگ
چه سود ۱۲ روزی تابش رفته بود و ششما که در پای حصار ری خفته
که در دبی توین ایزدین زمین بود است که بشارت میسر و بشارت میر
بیت بار ساین که خرقه در کرد ۱۲ جامه کعبه را جل خر کرد و ۱۲ چند انگار
نظر درویشان غایت شد به بر جی برفت و در جی بدزدید تا روز روشن
شد آن تار یک مبلغی راه رفته بود و رفیقان بگشاه خفته با دوان کعبه
را بقلعه در آورد و در دزد و دزدان کردند از ان تاریخ ترک صحبت
گشتیم و طریق غزل گرفتیم که السلامه فی القبه ۱۲
قطعه چو از قومی یکی بسید انشی کرده ۱۲ که بر امیرت مانده میر ۱۲

مجلس بیستم در بیان فضیلت و مناقب حضرت علی علیه السلام
در این مجلس که در روز پنجشنبه ۱۲ ذیحجه ۱۰۸۵ هجری قمری
عقد گردید و حاضرین آنجا عبارت بودند از:
حضرت آقاخان خانیقاری صاحب کرامت
حضرت آقاخان شهاب الدین صاحب کرامت
حضرت آقاخان محمدعلی صاحب کرامت
حضرت آقاخان حسن صاحب کرامت
حضرت آقاخان حسین صاحب کرامت
حضرت آقاخان احمد صاحب کرامت
حضرت آقاخان یحیی صاحب کرامت
حضرت آقاخان اسماعیل صاحب کرامت
حضرت آقاخان عیسیٰ صاحب کرامت
حضرت آقاخان زکریا صاحب کرامت
حضرت آقاخان یوسف صاحب کرامت
حضرت آقاخان یعقوب صاحب کرامت
حضرت آقاخان موسیٰ صاحب کرامت
حضرت آقاخان داود صاحب کرامت
حضرت آقاخان سلیمان صاحب کرامت
حضرت آقاخان ابراهیم صاحب کرامت
حضرت آقاخان اسماعیل صاحب کرامت
حضرت آقاخان هاشم صاحب کرامت
حضرت آقاخان محمد صاحب کرامت
حضرت آقاخان جعفر صاحب کرامت
حضرت آقاخان طاهر صاحب کرامت
حضرت آقاخان سبط صاحب کرامت
حضرت آقاخان عزیز صاحب کرامت
حضرت آقاخان حمزه صاحب کرامت
حضرت آقاخان محسن صاحب کرامت
حضرت آقاخان مهدی صاحب کرامت
حضرت آقاخان باقر صاحب کرامت
حضرت آقاخان مجتبیٰ صاحب کرامت
حضرت آقاخان کاظم صاحب کرامت
حضرت آقاخان رضا صاحب کرامت
حضرت آقاخان تقی صاحب کرامت
حضرت آقاخان محمدتقی صاحب کرامت
حضرت آقاخان عباس صاحب کرامت
حضرت آقاخان سیدالشهدا صاحب کرامت
حضرت آقاخان مصطفیٰ صاحب کرامت
حضرت آقاخان احمدشاه صاحب کرامت
حضرت آقاخان سلطان صاحب کرامت
حضرت آقاخان شاهزاده صاحب کرامت
حضرت آقاخان پسران صاحب کرامت
حضرت آقاخان خدمتگزاران صاحب کرامت
حضرت آقاخان مومنان صاحب کرامت
حضرت آقاخان مؤمنان صاحب کرامت
حضرت آقاخان صالحان صاحب کرامت
حضرت آقاخان نیکوکاران صاحب کرامت
حضرت آقاخان بزرگان صاحب کرامت
حضرت آقاخان اولاد صاحب کرامت
حضرت آقاخان اصحاب صاحب کرامت
حضرت آقاخان پیروان صاحب کرامت
حضرت آقاخان شیعیان صاحب کرامت
حضرت آقاخان اهل بیت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل محمد صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل علی صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل فاطمه صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل حسن صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل حسین صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل امام صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ولی صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل مرشد صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل معتمد صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل مستوفی صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل مدینه صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل حرم صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل دولت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل سعادت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل برکت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل فیض صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل رحمت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل غفر صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل مغفرت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل واسعه صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل واسع صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل کریم صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل رحمان صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل رحیم صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل غفار صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل غفور صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل علیم صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل عظیم صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل جبار صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل مجیب صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل متکبر صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالجلال صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالقدر صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالعزت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالشرف صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالکرامت صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالنور صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالبرکات صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالخیرات صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالرحمة صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالکرامه صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالعظمة صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالسماوات صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالارض صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالبحرین صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالحدود صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالآفاق صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالسموات صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالارض صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالبحرین صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالحدود صاحب کرامت
حضرت آقاخان آل ذوالآفاق صاحب کرامت

منی بینی که گادی در علف خوار بدست یالایده همه گاو این ده را بکشتیم
 سپاس و منت خدای را عز و جل که از فواید درویشان محروم نمائند
 اگر چه بصورت از صحبت جدا افتادیم بدین حکایت که گفتم مستفید شتم
 و امثال مرا همه سهر این نصیحت بکار آید **فصل** یکم نا تراشیده
 در مجلسی بد بخشد دل بوشندان ^{ای سیاهان را} بدی بد اگر سر که بکنند از گلاب
 سگی در وی افتد شود مغلاب ^{بگو حرفی مانند آن} بد حکایت ز ابدی می همان پادشاه
 بود چون لطعام بنشستند کمتر از آن خورد که ارادت او بود و چون بنهار
 برخاستند بیشتر از آن کرد که عادت او بود تا طبع صلاح و رحمتی
 زیادت کنند **بیت** ترغم ز نشی بکعبه ای ^{ای طری کرانی خداوند} عسکری بد کاین ره
 که تو میروی بترکستان ^{ای طری کرانی خداوند} ست بد چون بمقام خود آمد شفره خواست تناول
 کند پیشتر داشت صاحب فرست گفت ای پدر در مجلس سلطان
 طعام خوردی گفت در **فصل** ایشان چسپیر نخوردم که بکار آید گفت
 نماز را هم قضت کن که چسپیری نکردی که بکار آید **فصل** ای هندو
 بناده رکعت دست بد عیب لای برگرفته زیر بغل بد تا حدی خجین
 ای هندو بناده ^{ای هندو بناده} دست بد عیب لای برگرفته زیر بغل بد تا حدی خجین
 ای مغرور بد روز در ماندگی **بسم** غل ^{ای هندو بناده} بد حکایت یاد دارم که
 در ایام طفولیت متعبد بودم و شب خیز و موعظ زهد و رهنما شنبی در
 خدمت پدر ^{ای هندو بناده} شسته بودم و همه شب دین بر بسم نه جسته

وہی ہے جو کہ ہم نے پہلے ہی میں دیکھا تھا۔

[illegible][illegible]

و در وی دایم جرج و خاکی
دخترش را که در هر دو
فردا که از خود بر سر
کلیه کارها و امور
در این شهر و دیار
و در این شهر و دیار
و در این شهر و دیار
و در این شهر و دیار

از بلاک چیزی نماند شیخ درین فکر زمانی فرو رفت پس از تامل بسیار
 سر بر آورد و گفت شنیده که سید عالم صلی الله علیه و سلم گفت لی صبح
 الله وقت لا یسعی فیہ ملک مقرب ولا نبی منسل
 و گفت علی الذوام وقتی که چنین سرمود بحیریل و میکائیل سپرداخی
 و دیگر وقت با حوضه و زمین در ساختن مشا هده الاکابر بن
 النجلی و الاستتار می نمایند و می بایست دیداری غائی
 و پر هیز میسکنی بازار خویش و آتش با تیز میسکنی قطعه
 اشتا هدم من اهوی بغیر وسیله فیلحقی شان
 اصل طریقاً یوضح ناراً یطغی برشته لذلک ترانی
 محققاً و عرفناً **نظم** کی رسید از آن گم کرده سر زنده که
 ای روشن گهر پیر خرمند ز بر شورش بوی پیرا بن شنیدی
 چو در چاه کنعانیش ندیدی بگفت احوال با برقی جهان است
 دی پیدا و دیگر دم نهان است بگهی بر طایر ام علی شینم بگهی در پست
 پای خود نه بینم اگر در ویش بر خالی بماندی بگهی دست از دو عالم
 بر فشانندی حکایت در جامع بقلب وقتی کلمه می گفتم لطیف و عظم
 با جماعتی امسوده دل مرده راه از عالم صورت بعالم معنی نبرده دیدم
 که قسم در میگردد و آتشم در میرم ترا تر نشیند در رخ اندم تربیت ستوران

در این کتاب از شیخ درین فکر زمانی فرو رفت پس از تامل بسیار سر بر آورد و گفت شنیده که سید عالم صلی الله علیه و سلم گفت لی صبح الله وقت لا یسعی فیہ ملک مقرب ولا نبی منسل و گفت علی الذوام وقتی که چنین سرمود بحیریل و میکائیل سپرداخی و دیگر وقت با حوضه و زمین در ساختن مشا هده الاکابر بن النجلی و الاستتار می نمایند و می بایست دیداری غائی و پر هیز میسکنی بازار خویش و آتش با تیز میسکنی قطعه اشتا هدم من اهوی بغیر وسیله فیلحقی شان اصل طریقاً یوضح ناراً یطغی برشته لذلک ترانی محققاً و عرفناً **نظم** کی رسید از آن گم کرده سر زنده که ای روشن گهر پیر خرمند ز بر شورش بوی پیرا بن شنیدی چو در چاه کنعانیش ندیدی بگفت احوال با برقی جهان است دی پیدا و دیگر دم نهان است بگهی بر طایر ام علی شینم بگهی در پست پای خود نه بینم اگر در ویش بر خالی بماندی بگهی دست از دو عالم بر فشانندی حکایت در جامع بقلب وقتی کلمه می گفتم لطیف و عظم با جماعتی امسوده دل مرده راه از عالم صورت بعالم معنی نبرده دیدم که قسم در میگردد و آتشم در میرم ترا تر نشیند در رخ اندم تربیت ستوران

در این کتاب از شیخ درین فکر زمانی فرو رفت پس از تامل بسیار سر بر آورد و گفت شنیده که سید عالم صلی الله علیه و سلم گفت لی صبح الله وقت لا یسعی فیہ ملک مقرب ولا نبی منسل و گفت علی الذوام وقتی که چنین سرمود بحیریل و میکائیل سپرداخی و دیگر وقت با حوضه و زمین در ساختن مشا هده الاکابر بن النجلی و الاستتار می نمایند و می بایست دیداری غائی و پر هیز میسکنی بازار خویش و آتش با تیز میسکنی قطعه اشتا هدم من اهوی بغیر وسیله فیلحقی شان اصل طریقاً یوضح ناراً یطغی برشته لذلک ترانی محققاً و عرفناً **نظم** کی رسید از آن گم کرده سر زنده که ای روشن گهر پیر خرمند ز بر شورش بوی پیرا بن شنیدی چو در چاه کنعانیش ندیدی بگفت احوال با برقی جهان است دی پیدا و دیگر دم نهان است بگهی بر طایر ام علی شینم بگهی در پست پای خود نه بینم اگر در ویش بر خالی بماندی بگهی دست از دو عالم بر فشانندی حکایت در جامع بقلب وقتی کلمه می گفتم لطیف و عظم با جماعتی امسوده دل مرده راه از عالم صورت بعالم معنی نبرده دیدم که قسم در میگردد و آتشم در میرم ترا تر نشیند در رخ اندم تربیت ستوران

و آینه در محبت کوران ولیکن در محبتی باز بود و سلسله سخن دراز دهنی
این آیت که وَ یُخَوِّجُ أَقْرَبَ الْكَلْبِ مِنَ حَنْطِلٍ ^{الکلب} الوردید سخن بجا
رسانیده که میگفتم قطعه دوست نزدیکتر از من بمن است + وین
عجب تر که من از وی دورم + چکنم با که توان گفت که او به در کنار
من و من بمحورم + من از شراب این سخن مست بودم و سر را از سخن ^{در آن وقت}
توق در دست که رونج رکنار مجلس گذر کرد و دور خسر در وی اثر غرقه
بزد که دیگران موافقت دی در خوش آمدن و خامان مجلس در جوش
گفتم مشجان الله دوران با خبر حضور و نزدیکیان بی نقص دور قطعه
فهم سخن چون نکند مشتاق + قوت طبع از مشکلم مجوی + کشادگی ان
ارادت بسیار + تابنده مرد سخنگوی گوی + حکایت شبی
در بیان آن که از بی خوابی پای فرستم مباد سر بنهادم و شتر بان را
گفتم دست از من بردار ^{ای پهلوان} قطع پای مسکین پیاده چند رود +
کز تحمل ستون شد سختی + تا شود جسم فربه لاغر + لاغری
مرده باشد از سختی + گفت ای برادر سرم در پیش ست و حرمتی از پس
اگر رفتی بروی و اگر خفتی مروی شنیده که گفته اند همیشه خست
زیر مغلاک براه بادیه خفت + شربیل دلی ترک جان بسیار
گفت حکایت پارسی را دیدم بکناره و یا که زخم بینگ

در حقیقت که در این کتاب آمده است که هر کس که بخواهد از این علم استفاده کند باید به این نکته توجه داشته باشد که این علم را فقط برای کسانی که دارای روح پاک و خالص است می توان آموخت و اگر کسی که روح او نجس باشد نمی تواند از این علم استفاده کند.

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 أجمعين

روز آمد بدو و بیکدیگر نشستند و طوطی ای بسیار تیز رو که بسیار زیاده بود
 خرناسک جان بمنزل برود و بسکه در خاک تندرستان را به دفن کرد
 و زخم خورده نزد حکایت عابدی را پادشاهی طلب کرد و اندیشید
 که داروی بخورم تا ضعیف شوم تا مگر اعتقاد دی که در حق من دارد
 زیادت کند آورده اند که داروی قاتل بود بخورد و بمرد قتل
 آنکه چون بسته دیدمش به من فرمود پوست بر پوست بود و پیاپی زیاده نماند
 روی در مخلوق به پشت بر قبلیه میکنند نماز به وقت باده خدای خویش
 خواندند باید که بجز خدا ندانند و حکایت کاروانی در زمین یونان
 نیست بقیاس بهر دند بازرگانان گریه و زاری بسیار کرد و زخمهای
 و غیره را بشفاغت آوردند فان نبود و طوطی چو پرواز شد و زد
 تیره روان به چه غم دارد از گریه کاروان به لقمان حکیم اندر
 کاروان بود یکی گفتش از کاروانیان اینان را اگر نصیحتی کنی و وعظه
 گوئی باشد که برخی از مال ماست بدارند که در بیخ باشد چندان
 نعمت که ضائع شود گفت در بیخ کلمه حکمت باشد با ایشان گفتن
 قطع آهی را که مهر پان بخورد به توان برد از و نصیحت
 زنگ به با ستمی دل چه سود گفتن و عظمه نزد و بیخ آهنی در سنگ
 بر دوز کار سلامت شکستگان در یاب که خیز خاطر مسکین بجا گردانند

ای بسیار تیز رو که بسیار زیاده بود
 خرناسک جان بمنزل برود و بسکه در خاک تندرستان را به دفن کرد
 و زخم خورده نزد حکایت عابدی را پادشاهی طلب کرد و اندیشید
 که داروی بخورم تا ضعیف شوم تا مگر اعتقاد دی که در حق من دارد
 زیادت کند آورده اند که داروی قاتل بود بخورد و بمرد قتل
 آنکه چون بسته دیدمش به من فرمود پوست بر پوست بود و پیاپی زیاده نماند
 روی در مخلوق به پشت بر قبلیه میکنند نماز به وقت باده خدای خویش
 خواندند باید که بجز خدا ندانند و حکایت کاروانی در زمین یونان
 نیست بقیاس بهر دند بازرگانان گریه و زاری بسیار کرد و زخمهای
 و غیره را بشفاغت آوردند فان نبود و طوطی چو پرواز شد و زد
 تیره روان به چه غم دارد از گریه کاروان به لقمان حکیم اندر
 کاروان بود یکی گفتش از کاروانیان اینان را اگر نصیحتی کنی و وعظه
 گوئی باشد که برخی از مال ماست بدارند که در بیخ باشد چندان
 نعمت که ضائع شود گفت در بیخ کلمه حکمت باشد با ایشان گفتن
 قطع آهی را که مهر پان بخورد به توان برد از و نصیحت
 زنگ به با ستمی دل چه سود گفتن و عظمه نزد و بیخ آهنی در سنگ
 بر دوز کار سلامت شکستگان در یاب که خیز خاطر مسکین بجا گردانند

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 أجمعين

از فضل آن پیر سرگردم **قطعه** گوید از سر باز خجرتی به کران سپید
 و صاحب هوش به و گرد بابل حکمت پیش نهاد آن به خوانند آید
 باز چه در گوش حکایت عابدی را حکایت کند که شب دهن
 بخوردی و تا صبح خشی بگردی صاحب دلی بشنید و گفت اگر نماند بخورد
 و خجرتی بسیار ازین فاضلتر بودی **قطعه** اندرون از طاعت نام
 خالی دارد به تا در و نور معرفت بهی بهی از حکمتی بجلت آن به که
 پری از طعام تابی حکایت بشنایم ای گم شدن را در میان
 پیرای تو فین فراراه داشت تا بطلد اهل تحقیق در آمد بهین قدم در و نشا
 و صدق نفس ایشان را تا آخر اخلاق او بجا آمد بکشت دست از هوا و
 کوتاه کرد و زبان طاعتان در حق دی ایشان دراز که بر با عده اول
 سته و زهد و صلاحش بی شمول است بعد از تو به توان ستن
 از عذاب خدای به هنوز می توان از زبان مردم است به طاقت
 جوز بابها نیاورد و شکایت پیش پر طریقت برد و گفت از زبان مردم
 بر خجرت جوش داد که شکر این نعمت چگونه گزاردی بهتر ازانی که می پذیرد
قطعه چند گونی که بداند پیش خود به عیب گویان من مسکینانند
 که خون خشم بر خیزند که به بدخواستنم به شینند به نیک باشی و حکمت
 گوید خلقت به به که بد باشی و نیکت بپسندند لیکن مرا که حسن ظن خلقت

بدو کردند و بی ملک و دولت و امیر و دولست گردان از اطاعت او
به بیچانیدند و یلوک از هر طرف بمنار عت خاستن گرفتند و بمقاومت
شکر آراستن فی انجمله سپاه و رعیت بهم برآمدند و برخی طرف بلاد
از قبضه تصرف او بدر رفت در ویش ازین واقعه خسته خاطر می بود
تا یکی از دوستان قدیمش که در حالت درویشی فیرین او بود از سفر
باز آمد و در چنان مرتبه دیدش گفت منت خدای را عز و جل که گشت از
خار برآمد و سخت بلند رسته بگر کرد و اقبال و سعادت یاوری تا بدین
پایه رسید که **مع العسر و مع الیسر** شگوفه گاه
شگفت ست و گاه خوش شیده و در خشت و وقت برهنه ست و وقت
پوشیده بد گفت ای عزیز فقر شتم گوی که جای تنهیت نیست آنکه
تو دیدی غم نانی داشتم و امروز غم جباری **خط** اگر دنیا نماند
و در دست ریم نه و گر باشد بهر شایای بندهیم به ملائی زمین جهان
تر نیست نه که سرخ خاطر است از تنهیت و گریست به مطلب گر
توانگری خرابی به جز قناعت که در این نیست بهی به گریخی زربد افسانه
تا نظر در ثواب او کنی به که بزرگان شتیده ایم بسیار به صبر و درویش
به گریه عی به اگر بر این کسند بجهارم گوری به نه چون پای ملک باشد
زموزی حکایت **آب و سیریه** رضی الله عنه هر روز بخدمت

[illegible]

این چه حالت است که من حالت است گفتم چگونه قطع می کردیم
 از مردمان بکوه و بدشت که از خدای خودم بدگیری پیر و پادشاه است
 قیاس کن که چه عالم بود درین ساعت که در طویل نام مردم با بدست
 پیست پای در زنجیر پیش و دستان که با بیگانه گمان در دستان
 بر حالت من رحمت آورد و بدیده دینار از قید فرنگم باز خرید و با خویش
 بگلب برد و دختر می داشت به بخاخ من در آورد چون مدتی برآمد بخونی
 و ستیزه روی آغاز کرد و زبان درازی کردن گرفت و عیش می نمود
 سیکر و نظم زن بد در سرای مرد کوه و همدین عالم است و درخ او به دنیا
 از قرین بد ز کناره و قنار بنا عذاب انبار که با برنجی زبان تعجب
 در از کرده همی گفت توانستی که پدرم ترا از فرنگ باز خرید گفتم ملی
 من آنم که بدیده دینار از قید فرنگم باز خرید و بدیده دینار بدست تو گرفتار
 کرد و نظم شنیدم که سفندی را بزرگی به رانید از دمان و دشت
 گرگی به شبا که کار و بر حلقش با لید و روانی که سفند از وی بنیاید
 که از چنگال گرگم در بودی به چو دیدم عاقبت خود گرگ بود
 حکایت یکی از پادشاهان عابدی را پرسید که عیالان داشت و قات
 عزیز چون میگذاشت گفت همه شب در مناجات و سحر و دعا و حاجات
 همه روز در بند اخراجات ملک را مضمون اشارت عابد معلوم گشت

این چه حالت است که من حالت است گفتم چگونه قطع می کردیم
 از مردمان بکوه و بدشت که از خدای خودم بدگیری پیر و پادشاه است
 قیاس کن که چه عالم بود درین ساعت که در طویل نام مردم با بدست
 پیست پای در زنجیر پیش و دستان که با بیگانه گمان در دستان
 بر حالت من رحمت آورد و بدیده دینار از قید فرنگم باز خرید و با خویش
 بگلب برد و دختر می داشت به بخاخ من در آورد چون مدتی برآمد بخونی
 و ستیزه روی آغاز کرد و زبان درازی کردن گرفت و عیش می نمود
 سیکر و نظم زن بد در سرای مرد کوه و همدین عالم است و درخ او به دنیا
 از قرین بد ز کناره و قنار بنا عذاب انبار که با برنجی زبان تعجب
 در از کرده همی گفت توانستی که پدرم ترا از فرنگ باز خرید گفتم ملی
 من آنم که بدیده دینار از قید فرنگم باز خرید و بدیده دینار بدست تو گرفتار
 کرد و نظم شنیدم که سفندی را بزرگی به رانید از دمان و دشت
 گرگی به شبا که کار و بر حلقش با لید و روانی که سفند از وی بنیاید
 که از چنگال گرگم در بودی به چو دیدم عاقبت خود گرگ بود
 حکایت یکی از پادشاهان عابدی را پرسید که عیالان داشت و قات
 عزیز چون میگذاشت گفت همه شب در مناجات و سحر و دعا و حاجات
 همه روز در بند اخراجات ملک را مضمون اشارت عابد معلوم گشت

این چه حالت است که من حالت است گفتم چگونه قطع می کردیم
 از مردمان بکوه و بدشت که از خدای خودم بدگیری پیر و پادشاه است
 قیاس کن که چه عالم بود درین ساعت که در طویل نام مردم با بدست
 پیست پای در زنجیر پیش و دستان که با بیگانه گمان در دستان
 بر حالت من رحمت آورد و بدیده دینار از قید فرنگم باز خرید و با خویش
 بگلب برد و دختر می داشت به بخاخ من در آورد چون مدتی برآمد بخونی
 و ستیزه روی آغاز کرد و زبان درازی کردن گرفت و عیش می نمود
 سیکر و نظم زن بد در سرای مرد کوه و همدین عالم است و درخ او به دنیا
 از قرین بد ز کناره و قنار بنا عذاب انبار که با برنجی زبان تعجب
 در از کرده همی گفت توانستی که پدرم ترا از فرنگ باز خرید گفتم ملی
 من آنم که بدیده دینار از قید فرنگم باز خرید و بدیده دینار بدست تو گرفتار
 کرد و نظم شنیدم که سفندی را بزرگی به رانید از دمان و دشت
 گرگی به شبا که کار و بر حلقش با لید و روانی که سفند از وی بنیاید
 که از چنگال گرگم در بودی به چو دیدم عاقبت خود گرگ بود
 حکایت یکی از پادشاهان عابدی را پرسید که عیالان داشت و قات
 عزیز چون میگذاشت گفت همه شب در مناجات و سحر و دعا و حاجات
 همه روز در بند اخراجات ملک را مضمون اشارت عابد معلوم گشت

تا وجه گفت او حسین دارند و بار عیالی اندول و بریند نظر
ای گرفتار می بند عیال به دگر آزادی مسبند خیال به غم فسرزند
وینان و جامه و قوت به باز آرد و سیر در ملکوت به همه روز اتفاق
میسازم به که شب با خدای پردازم به شب جو عقد ناز می بندم به چه حور
بامداد فرزندم به حکایت کی از انچه در پیش از ان در پیش از ان کردی و دیگر
در خان خور دی بادشاهی بکج زاریت نزدیک دی رفت گفت اگر فصلت
بینی بشهر از برای توقامی سازم که فراغ عبادت ازین دست و
و دیگران هم به سرکات انقاس شما مستفید گردند و مصالح اعمال
شما اقدار کنند از این سخن وقت قبول نماید روی ترافت کی از وزیران
گفتش باس خاطر ملک رار و ابا باشد که دوسه روزی بشهر آئی و کیفیت
مکان معلوم کنی پس اگر صفای وقت عزیزان را بصحت اغیار
که درستی باشد اختیار باقی ست آورده اند که عابد به چشم و آمد
دستان سری خاص ملک بدر و دستند مقامی و کشای روان آسای
چون بهشت نظر گل سرخش چو عارض خوابان به سنبلیش به چرخ طواف
محبوبان به همچنان از بهشت بر عجز به شیر خاورد و طفل و این همه
و آفانین و علیها جلنار به خلقت بالشیر اکابر ناز به
ملک در حال کینر که ماه روی پیش او فرستاد که وصفش این است

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible][illegible][illegible]

غیاث اللغات
دعوت حق است
و فیما بین دوستان
معی در دستار
خلف فدا گویند
در میان از سر
بجز این که در
خون باشد از
حکایت باشد از
لفظ خون عالم
در دست باشد از
نیک

(A large, dense handwritten note at the bottom of the page, written in Urdu script.)

نقش پدید را گفت هیچ ازین سخنهای ^{اول} و نیز نگین ^{دوم} مسکله آن درین
اثر نمیکند بکلمه آنکه فی بینم ایشان را فعلی موافق ^{کلام} نظر ^{کلام} ترک دنیا
بردم آموزند خویشتن سیم و غله اندوزند عالمی را که گفت شد
و بس ^{چهارم} هر چه گویند بگیرد اندر کس ^{پنجم} عالم آنکس بود که بداند ^{ششم} بداند ^{هفتم} بداند ^{هشتم} بداند ^{نهم} بداند ^{دهم} بداند
بخلق و خود کند ^{یازدهم} آتاهم ^{بیستم} الناس بالذو و تفسون ^{سی و دوم} انفس ^{سی و سوم} انفس
میت عالم که کامرانی و تن پروری کند ^{سی و چهارم} او خویشتن ^{سی و پنجم} کم است ^{سی و ششم} که او را
کند ^{سی و هفتم} پر گرفت ای ^{سی و هشتم} پسر ^{سی و نهم} بجز ^{سی و دهم} دین ^{سی و یازدهم} خیال ^{سی و چهارم} باطل ^{سی و پنجم} نشاید ^{سی و ششم} روی ^{سی و هفتم} از تربیت
ناصحان بگیرد ^{سی و هشتم} اندین ^{سی و نهم} و علما را ^{سی و دهم} افضال ^{سی و یازدهم} ملت ^{سی و چهارم} منسوب ^{سی و پنجم} کردن ^{سی و ششم} و در طلب ^{سی و هفتم} عالم
معصوم ^{سی و هشتم} از فواید ^{سی و نهم} علم ^{سی و دهم} محروم ^{سی و یازدهم} ماندن ^{سی و چهارم} همچو ^{سی و پنجم} نابینائی ^{سی و ششم} که شبی ^{سی و هفتم} در ^{سی و هشتم} خل ^{سی و نهم} افتاده ^{سی و دهم} بود
و میگفت ^{سی و یازدهم} آخر ^{سی و چهارم} کی ^{سی و پنجم} از ^{سی و ششم} مسلمانان ^{سی و هفتم} چراغی ^{سی و هشتم} فراراه ^{سی و نهم} من ^{سی و دهم} دار ^{سی و یازدهم} یز ^{سی و چهارم} و زنی ^{سی و پنجم} فار ^{سی و ششم} بسته ^{سی و هفتم} شنید
و گفت ^{سی و هشتم} تو که ^{سی و نهم} چراغ ^{سی و دهم} فی ^{سی و یازدهم} بیتی ^{سی و چهارم} بچراغ ^{سی و پنجم} چه ^{سی و ششم} بینی ^{سی و هفتم} همچنین ^{سی و هشتم} مجلس ^{سی و نهم} و عطر ^{سی و دهم} چون ^{سی و یازدهم} کلبه ^{سی و چهارم} و باز
ست ^{سی و پنجم} آغا ^{سی و ششم} تانقدی ^{سی و هفتم} مذهبی ^{سی و هشتم} بضاعتی ^{سی و نهم} ستانی ^{سی و دهم} و این ^{سی و یازدهم} خاتما ^{سی و چهارم} را ^{سی و پنجم} رادتی ^{سی و ششم} نیاید ^{سی و هفتم} روی ^{سی و هشتم} سعادت
نبری ^{سی و نهم} قطعه ^{سی و دهم} گفت ^{سی و یازدهم} عالم ^{سی و چهارم} بگوشت ^{سی و پنجم} جان ^{سی و ششم} بشنوبه ^{سی و هفتم} و در ^{سی و هشتم} نماند ^{سی و نهم} بگفتش ^{سی و دهم} کرد ^{سی و یازدهم} و
باطل ^{سی و چهارم} است ^{سی و پنجم} آنچه ^{سی و ششم} مدعی ^{سی و هفتم} گوید ^{سی و هشتم} و خفته ^{سی و نهم} را ^{سی و دهم} خفته ^{سی و یازدهم} کی ^{سی و چهارم} کند ^{سی و پنجم} سید ^{سی و ششم} را ^{سی و هفتم} هر ^{سی و هشتم} و باید ^{سی و نهم} که ^{سی و دهم} گیرد
اندر ^{سی و یازدهم} گوشت ^{سی و چهارم} و در ^{سی و پنجم} پشت ^{سی و ششم} است ^{سی و هفتم} پند ^{سی و هشتم} کرد ^{سی و نهم} و یار ^{سی و دهم} قطعه ^{سی و یازدهم} صاحب ^{سی و چهارم} دلی ^{سی و پنجم} نمیزد
از ^{سی و ششم} زخا ^{سی و هفتم} نقا ^{سی و هشتم} و به ^{سی و نهم} شکست ^{سی و دهم} عید ^{سی و یازدهم} و صحبت ^{سی و چهارم} اهل ^{سی و پنجم} طرب ^{سی و ششم} را ^{سی و هفتم} با ^{سی و هشتم} گفته ^{سی و نهم} میان ^{سی و دهم} علم ^{سی و یازدهم} و
چه ^{سی و چهارم} فرق ^{سی و پنجم} بود ^{سی و ششم} تا ^{سی و هفتم} کردی ^{سی و هشتم} اختیار ^{سی و نهم} از ^{سی و دهم} ان ^{سی و یازدهم} این ^{سی و چهارم} فرو ^{سی و پنجم} را ^{سی و ششم} با ^{سی و هفتم} گفت ^{سی و هشتم} او ^{سی و نهم} کلیم ^{سی و دهم} خوش ^{سی و یازدهم} و
از ^{سی و چهارم} آن ^{سی و پنجم} که ^{سی و ششم} گفت ^{سی و هفتم} او ^{سی و هشتم} کلیم ^{سی و نهم} خوش ^{سی و دهم} و

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

و ببرک برابریم و بقیامت بهتر انشا الله تعالی ^م اگر کشور خدای
کامران است و کرد و دیش حاجتمندان است و در آن ساعت که خوانند
این و آن مرد و نخواهند از جهان بیش از کفن برده و چو رخت از ملک
برست خواهی به گدائی بهتر از پادشاهی و طریقت ظاهر و دوشی
زین است و موی شتر و حقیقت آن دل زین نقش مرده ^{قطعه}
تا نگه بر در دعوی نشیند از جلفی و اگر خلاف کنندش جنگ بر خیزد
که گزین من و غلطه آسیا ^{نه عارف است که از راه سنگ}
بر خیزد به طریقت طریق درویشان ذکر است و شکر و خدمت عت
و ایثار و قناعت و توحید و توکل و تسلیم و تحمل هر که بدین صفت با
که کفتم موصوف است بحقیقت درویش است و اگر در قیامت اما بزره گرد
بی نیاز و پارس است هوس باز که روز با شب آرد در بند شهوت و شهباز روز
کند در خواب غفلت و بخورد هر چه در میان آید و بگوید هر چه بر زبان آید
زند و اگر در عبادت ^{قطعه} ای درویش برهنه از تقوی به کز بر
جامه نیاداری به پرده بهفت رنگ در گذار به تو که در خانه بویاداری
فشنوی دیدم گل تازه چند دسته به برگندی از گیاه بسته به گفتم
چه بود گیاه ناچیز به تا در صف گل نشیند و نیز به گریست گیاه و گفت
صحبت نکند که مرا موش به گریست حال و رنگ بویم به آخر نه گیاه ^{ای اندک است}

عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این
عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این

عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این
عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این

عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این
عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این

عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این
عالمی است که در این عالم
چون در این عالم که در این

[illegible]

باغ اویم من بنده حضرت کریم پرورده نعمت قدیم بکر بی هنرم
 گزیننده لطف استامدم از خداوند با آنکه بضاعتی ندارم به سرانجام
 ندارم به او چاره کار بند دانم چون هیچ ویستش نمائند رستی است که کار
 تحریک آزاد کنند بنده پیر ای تبار خدای عالم آری به بر سر خدای خود بخوانی
 سعدی ره کعبه رضا گیر ای مرد خدای خدا گیر به به نیست کسی که سر تابنده
 زین در که در دنیا بر حکایت حکیمی را پرسیدند از سخاو و سخاوت
 که کدام بهتر است گفت آن کس را که سخاو و سخاوت است لیسوا عت حاجت
 نیست به نیست است برگو به هم گو به که دست کرم به بازو
 زور به قطعه مانند حاتم طائی و لیکن تا به آید به با ند نام بلندش بیکی
 مشهور به زکات مال بدرکن که فضله ندان به چو اعیان بزند بشیر و اگر
 باب سوم در فضیلت سخاوت حکایت

خواندن مغربی در صفت بزازان طلب میگفت ای خداوندان نعمت
اگر شما را انصاف بودی و اراقه عفت رسم سوال از جهان بزدلی
قبول نمایی ای قناعت تو با کم گروان بد که درانی تو هیچ نعمت نیست
کج صبر آخست یار لقمان است بد هر کرا صبر نیست حکمت نیست بد
حکایت دو امیر زاده در مصر بودند یکی علم آموخت و دیگری مال
اندوخت عاقبت الامر یکی غلامه گشت و آن دیگری زنجیر شد پس

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

[illegible]

این تو انگر چشم حنارت در قیبه نظر کردی و گفتم من سلطنت رسیدم این
همچنان در شکست میماند گفت ای برادرشکر نعمت باری عزت
همچنان بر من افزون ترست که میراث پیغمبران یافته یعنی علم و ترا
میراث فرعون و یامان رسیده یعنی ملک مصر حکم من آن مردم که در
پایم میبایند نه ز نورم که از دستم میبایند نه کجا خود شکر این نعمت گزارم
که زورم آزاری ندارم به حکایت درویشی را شنیدم که در شفا
میسوخت و خرقة بخرقة میدوخت و تسکین خاطر خود را می گفت بیت
بنیان خشک قناعت کنیم و جامه دلن به که بخت خود به که باریست خلق
گفتش چه نشینی که فلان درین شهر طبعی که یکم دارد و گرمی نیم میان بخت
از آدگان سبزه و بر در و با شسته اگر بر صورت حالت چنانکه هست خوب
یا بد پاس خاطر عزیزان داشتند این مگر کار دارد و غنیمت شمار و گفت
خاموشی که درستی مردن به که حاجت پیش کسی برودن قطع هم فهم
دوختن به و از اصبح صبر کرد به هر جامه رفته بر خواجگان نشست به چاکه
با عتوب و دوزخ برار بست به رختن بیای مردی به سایه در پشت حکایت
یکی از ملوک عجم طبعی حادق را بخت دست مصطفی صلی الله علیه و سلم فرستاد
سالی در دیار عرب بود کسی بخت به پیش دی نیار و دو مکتب که از او
در خواست پیش پیغمبر صلی الله علیه و سلم آمد و گله کرد که مرا این بنی را سبب بخت

این تو انگر چشم حنارت در قیبه نظر کردی و گفتم من سلطنت رسیدم این

همچنان در شکست میماند گفت ای برادرشکر نعمت باری عزت

همچنان بر من افزون ترست که میراث پیغمبران یافته یعنی علم و ترا

میراث فرعون و یامان رسیده یعنی ملک مصر حکم من آن مردم که در
پایم میبایند نه ز نورم که از دستم میبایند نه کجا خود شکر این نعمت گزارم
که زورم آزاری ندارم به حکایت درویشی را شنیدم که در شفا
میسوخت و خرقة بخرقة میدوخت و تسکین خاطر خود را می گفت بیت
بنیان خشک قناعت کنیم و جامه دلن به که بخت خود به که باریست خلق
گفتش چه نشینی که فلان درین شهر طبعی که یکم دارد و گرمی نیم میان بخت
از آدگان سبزه و بر در و با شسته اگر بر صورت حالت چنانکه هست خوب
یا بد پاس خاطر عزیزان داشتند این مگر کار دارد و غنیمت شمار و گفت
خاموشی که درستی مردن به که حاجت پیش کسی برودن قطع هم فهم
دوختن به و از اصبح صبر کرد به هر جامه رفته بر خواجگان نشست به چاکه
با عتوب و دوزخ برار بست به رختن بیای مردی به سایه در پشت حکایت
یکی از ملوک عجم طبعی حادق را بخت دست مصطفی صلی الله علیه و سلم فرستاد
سالی در دیار عرب بود کسی بخت به پیش دی نیار و دو مکتب که از او
در خواست پیش پیغمبر صلی الله علیه و سلم آمد و گله کرد که مرا این بنی را سبب بخت

این تو انگر چشم حنارت در قیبه نظر کردی و گفتم من سلطنت رسیدم این
همچنان در شکست میماند گفت ای برادرشکر نعمت باری عزت
همچنان بر من افزون ترست که میراث پیغمبران یافته یعنی علم و ترا
میراث فرعون و یامان رسیده یعنی ملک مصر حکم من آن مردم که در
پایم میبایند نه ز نورم که از دستم میبایند نه کجا خود شکر این نعمت گزارم
که زورم آزاری ندارم به حکایت درویشی را شنیدم که در شفا
میسوخت و خرقة بخرقة میدوخت و تسکین خاطر خود را می گفت بیت
بنیان خشک قناعت کنیم و جامه دلن به که بخت خود به که باریست خلق
گفتش چه نشینی که فلان درین شهر طبعی که یکم دارد و گرمی نیم میان بخت
از آدگان سبزه و بر در و با شسته اگر بر صورت حالت چنانکه هست خوب
یا بد پاس خاطر عزیزان داشتند این مگر کار دارد و غنیمت شمار و گفت
خاموشی که درستی مردن به که حاجت پیش کسی برودن قطع هم فهم
دوختن به و از اصبح صبر کرد به هر جامه رفته بر خواجگان نشست به چاکه
با عتوب و دوزخ برار بست به رختن بیای مردی به سایه در پشت حکایت
یکی از ملوک عجم طبعی حادق را بخت دست مصطفی صلی الله علیه و سلم فرستاد
سالی در دیار عرب بود کسی بخت به پیش دی نیار و دو مکتب که از او
در خواست پیش پیغمبر صلی الله علیه و سلم آمد و گله کرد که مرا این بنی را سبب بخت

بخدست فرستاده اند درین مدت کسی التفاتی نکرد تا خدمتی که برسد
 متعین است بجای آورد رسول صلی الله علیه و سلم گفت این طائفه را طاعتی
 است که تا اشتها غالب نشود نخورند و هنوز اشتها باقی بود که دست
 از طعام بردارند حکیم گفت این است موجب تندرستی زمین بوسید و رفت
 قشطن سخن انگه کند حکیم آغاز به یاسر انگشت سوی لقمه دراز کرد که زبانش
 خلل نگیرد باز ناخوردنش بجان آید لا جرم حکمتش بود گفت ساربه
 خور و نش تندرستی آورد باری حکایت در سیرت از دست یارگان
 آن است که حکیم عسر بر او رسیدند که روزی چه ناله می نمود باید خوردن
 گفت صد درم شک کفایت کند گفت این قدر چه قوت دهد گفت
 هَذَا الْمَقْدَارُ يَكْفِيكَ وَمَا زَادَ عَلَى ذَلِكَ فَأَنْتَ حَامِلٌ
 این قدر برسد از دستا ^{و آنچه زیاده نذران} یعنی این قدر ترازو برای سیدار و دوجم برین زیادت کنی بحال فی بیت
 خوردن برای زیستن و ذکر کردن است ^{این قدر زیاده نذران} تو معتقد که زیستن از بهر
 خوردن است حکایت دودر ویش تراشانی لازم صحبت یکدیگر
 سفر کردند یکی ضعیف بود که بهر دوشب افطار کردی و دیگری
 که روزی سه بار خوردی اتفاقا بر در شهری به هم رسید جاسوس
 گرفتار آمدند هر دو را بخانه در کرد و بزرگوار آوردند بعد از دو هفته معلوم
 شد که بی گناه مانند قوی را دیدند مرده و ضعیف جان سلامت برده

در این مدت کسی التفاتی نکرد تا خدمتی که برسد
 متعین است بجای آورد رسول صلی الله علیه و سلم گفت این طائفه را طاعتی
 است که تا اشتها غالب نشود نخورند و هنوز اشتها باقی بود که دست
 از طعام بردارند حکیم گفت این است موجب تندرستی زمین بوسید و رفت
 قشطن سخن انگه کند حکیم آغاز به یاسر انگشت سوی لقمه دراز کرد که زبانش
 خلل نگیرد باز ناخوردنش بجان آید لا جرم حکمتش بود گفت ساربه
 خور و نش تندرستی آورد باری حکایت در سیرت از دست یارگان
 آن است که حکیم عسر بر او رسیدند که روزی چه ناله می نمود باید خوردن
 گفت صد درم شک کفایت کند گفت این قدر چه قوت دهد گفت
 هَذَا الْمَقْدَارُ يَكْفِيكَ وَمَا زَادَ عَلَى ذَلِكَ فَأَنْتَ حَامِلٌ
 این قدر برسد از دستا ^{و آنچه زیاده نذران} یعنی این قدر ترازو برای سیدار و دوجم برین زیادت کنی بحال فی بیت
 خوردن برای زیستن و ذکر کردن است ^{این قدر زیاده نذران} تو معتقد که زیستن از بهر
 خوردن است حکایت دودر ویش تراشانی لازم صحبت یکدیگر
 سفر کردند یکی ضعیف بود که بهر دوشب افطار کردی و دیگری
 که روزی سه بار خوردی اتفاقا بر در شهری به هم رسید جاسوس
 گرفتار آمدند هر دو را بخانه در کرد و بزرگوار آوردند بعد از دو هفته معلوم
 شد که بی گناه مانند قوی را دیدند مرده و ضعیف جان سلامت برده

در این مدت کسی التفاتی نکرد تا خدمتی که برسد
 متعین است بجای آورد رسول صلی الله علیه و سلم گفت این طائفه را طاعتی
 است که تا اشتها غالب نشود نخورند و هنوز اشتها باقی بود که دست
 از طعام بردارند حکیم گفت این است موجب تندرستی زمین بوسید و رفت
 قشطن سخن انگه کند حکیم آغاز به یاسر انگشت سوی لقمه دراز کرد که زبانش
 خلل نگیرد باز ناخوردنش بجان آید لا جرم حکمتش بود گفت ساربه
 خور و نش تندرستی آورد باری حکایت در سیرت از دست یارگان
 آن است که حکیم عسر بر او رسیدند که روزی چه ناله می نمود باید خوردن
 گفت صد درم شک کفایت کند گفت این قدر چه قوت دهد گفت
 هَذَا الْمَقْدَارُ يَكْفِيكَ وَمَا زَادَ عَلَى ذَلِكَ فَأَنْتَ حَامِلٌ
 این قدر برسد از دستا ^{و آنچه زیاده نذران} یعنی این قدر ترازو برای سیدار و دوجم برین زیادت کنی بحال فی بیت
 خوردن برای زیستن و ذکر کردن است ^{این قدر زیاده نذران} تو معتقد که زیستن از بهر
 خوردن است حکایت دودر ویش تراشانی لازم صحبت یکدیگر
 سفر کردند یکی ضعیف بود که بهر دوشب افطار کردی و دیگری
 که روزی سه بار خوردی اتفاقا بر در شهری به هم رسید جاسوس
 گرفتار آمدند هر دو را بخانه در کرد و بزرگوار آوردند بعد از دو هفته معلوم
 شد که بی گناه مانند قوی را دیدند مرده و ضعیف جان سلامت برده

در این کتاب که در این روزها در میان مردم بسیار مشهور است و در این کتاب که در این روزها در میان مردم بسیار مشهور است

که بقال را بدرم قلععه ترک احسان خواجہ اولی تر کہ کا حتمال جنای تو با
 به تنای گوشت مردن به بد کہ تقاضای زشت قصایان حکایت جو اند
 را در جنگ آثار جراحی رسید کسی گفت فلان بازندگان خوش دارد و دارد
 اگر خواهی باشد که در بیخ نزار دو گویند بازندگان به جل معروف بود
 اگر بجای نانش اندر سفره بودی آفتاب به تاقیاست روز روشن
 کس ندیدی و جهان به جوانم گفت اگر دارو خواهم از وید
 باند و اگر در منفعت کند یا کند باری خواستین از وید هر کشنده است
 پلیت هر دوازده و نان به است خواستی در تن افزودی و از جان کاه
 و یکمان گفت اند اگر حیات فروشد فی المثل بآر و س و ناخر که
 مردان به است بازندگان فی المثل به است پلیت اگر حیات خوری از وید
 خوش روی به از شیرینی از وید ترش روی به حکایت کای
 علم از وید بسیار داشت و کفایت اندک و کی را از وید بزرگان
 او بود بگفت روی از توقع او در کیم کشید و تعویض سوال از ایل او
 نظرس به است آفر قلععه زنجست روی ترش کرده پیش مار عزیزه مرو که
 پیش روینر تلخ گردانی به بجای که روی تازه روی و خندان و ناخر
 نه شد و کار کشاده پیشانی آدرده اند که اندکی در وظیفه او مایه است
 و بسیار از اراوت کم داشتند چون پس از چند روز مودت معهود برقرار نگرفت

در این کتاب که در این روزها در میان مردم بسیار مشهور است و در این کتاب که در این روزها در میان مردم بسیار مشهور است

در این کتاب که در این روزها در میان مردم بسیار مشهور است و در این کتاب که در این روزها در میان مردم بسیار مشهور است

شهر پش که طایم حین الذل تکسیرها ^{و در وقت} القدر منصب و القدر ^{و در وقت}
 محفوظ ^{و در وقت} بیت نام افرو و دوبر و دیم کاست ^{و در وقت} بیوالی به از نزلت خوا
 حکایت درویشی را ضرورتی پیش آمد کسی گفت فلان نعمتی دارد و کامل کردم
 نفسی شال اگر حاجت تو واقع گردد بمانا که در قضای آن توقف روا ندارد گفت
 من در اندامم گفت منت بر ببری کنم و شش گرفت تا بمنزل آن شخص در آوردی را
 دید لب فرو بسته و تنه بسته برگشت و سخن گفت کسی گفتش چه کردی گفت
 عطای و ابلقای او خشمیدم ^{و در وقت} بر حاجت بنزدیک ترش روی ^{و در وقت}
 که از خوی بدش فرسوده گردی ^{و در وقت} اگر حاجت بری نزد کسی برده که از
 رویش بفرست آسوده گردی ^{و در وقت} حکایت خشک سالی با سکنه در و غنای
 طاقت از دست درویش برفته بود و در ماهی آسمان زمین بسته و فریاد
 اهل زمین با آسمان پیوسته قطعه نماز جانور از وحش و طیر و ماهی و
 مور به که بر فلک نشد از بی مرادی افغانش ^{و در وقت} به عجب که دو دکل خلق
 جمع می شود به که اگر گردد و سیلاب دین باران ^{و در وقت} و چنین سالی
 حنثی دو راز و دوستان که سخن در وصف ادب ترک ادب است خاصه در
 حضرت بزرگان و بطریق اتمال از آن در گذشتن بهم شاید که طائفه
 بر چرخ گویند چل کنند برین و در بیت اختصار کنیم که اندک دلیل بسیار
 بسیار باشد و شتی نموده خروار می ^{و در وقت} قطعه گریه بکشد آن چنشت را به

این حکایت را در کتابهای دیگر نیز دیده ام و در بعضی از آنها به این صورت آمده است
 در بعضی از آنها به این صورت آمده است

این حکایت را در کتابهای دیگر نیز دیده ام و در بعضی از آنها به این صورت آمده است
 در بعضی از آنها به این صورت آمده است

این حکایت را در کتابهای دیگر نیز دیده ام و در بعضی از آنها به این صورت آمده است
 در بعضی از آنها به این صورت آمده است

و در زمان ما مانند جود و طلاست بر دیوار که از آن هیچ رسته در نظر حاصل نباشد ۱۲ رضی

[illegible]

سید
مستطاب عباد الله
رسول و خاتم النبیین
ناتوان بود ای خدایت
با تو رفیق و یار من
چنانچه در این عالم
جهان حیرت آورده است
آورد و نماند الا به تو
خداوند اولیائی که شایسته
جانت و تو را از یافتن و دانستن
بسم الله

دینی از اراضی قدر
کلیه اراضی را به
از دیناری باشد که در باب
که در این کتاب است
از زمین و قریب آن
زبان افغانان
همایون که در این
نقشه کشیده شده
است که در این
لابتور و غیره

و اما در این باب که از آنکه در این کتاب مذکور است و در این باب که از آنکه در این کتاب مذکور است و در این باب که از آنکه در این کتاب مذکور است

انجوه بروی گرد آمده گفت این چه حالت است گفتند خورده و عود
 کرده و کسی را کشته اکنون بقصاص فرموده اند ^{نظم} گر به بسکین اگر
 برداشتی به تنم بکش از جهان برداشتی به عاجز باشد که دست
 قوت یابد یا بر خیزد و دست عاجزان برتابد و ^{نظم} لَوْ كُنَّا نَسْتَلِ اللَّهَ
 الرَّزْزَاقَ لَعِبَادِهِ أَتَبْهَى فِي الْأَرْضِ نَشْرُ مَا ذَا السَّعَادَاتِ
 يَا مَعْزُومِي الْحَكِيمَ حَتَّى هَلَكَتْ فَلَيْتَ التَّمَلُّكُ لَمْ تَصْبِرْ
 رباعی سفله چو جابه آمد و سیم وزش به شکی خواهد بضرورت شش
 آن نشنیدی که فلاطون چه گفت به مورخان به که باشد پیش حکمت
 در سبیل سهارست و لیکن سپهری دارست ^{نظم} بیت آنکس که توانا گشت
 میگردانده اند و ^{نظم} تَوَازُنُ تَوْبِهِ تَزِدُّهُ حُكْمًا بَيْتِ اَعْرَابِي رَا دِیْمِ
 در حلقه جوهریان بصره که حکایت میکرد که وقتی در میان راه که کرده
 بود و در ازاد می بینی چیزی با من مانده دل بر ملاک نهاده که ناگاه که
 یاقوم چرا زور و اراده هرگز آن ذوق و شادی فراموش نکنم که پنداشتم که
 کندم بریان است باز آن مخفی و نو میدی که معلوم کردم که مردارید
 قتلعه در میان خشک و ریگ روان به شش زار و دمان چه در چه
 شدت آمد و بی توشت کا و قناد از پای به بر که بنزد او چه زرق خرف
 حکایت یکی از عرب در میان بی از غایت تشنگی میگفت ^{نظم}

مجلس اول
در روز پنجشنبه ۱۳۰۲

۴۰
 شود سلطان را سخن گفتن او طبع آدمی شایسته به منزل او نقل کردند و با او
 خلعت و نعمت فرمود شنیدندش که قدمی چند در کاتب سلطان بود و
 یکجفت قطعه زعفران و شوکت سلطان بگشت چیزی که به از التماس
 بهمان ساری و بهمانی به کلاه گشته و بهمان بافتاب رسید که سایه بر
 سرش انداخت چو تو سلطانی حکایت کردانی بگوش احکایت کنند که نمی
 دافرا ندوخته بود یکی از پادشاهان گفتش همی نه اینکه مال بیکران
 داری و مارا همی هست اگر به برخی از آن دشگیری کنی چون ارتفاع
 برسد و فاکر ده شود و شکر گفته آید گفت ای خداوند روی زمین لا ائق قدر
 بزرگوار پادشاه نباشد دست بهت بمال چون من گدائی آلوده کردن که
 جو بگدائی فراهم آورده ام گفت غم نیست که بکافر سید هم که انجمن است
 بیت گراب باه نصرانی نه پاک است بهر دو دهمی شوی به پاک است
 قالوا انما نحن اهل الکلیس ایس طاهر قلنا کاشد به شقوق المبرز
 شنیدم که سر از فرمان ملک باز و دخت آوردن گرفت و شوخ جویی کردن فرمود
 نامضمون خطاب را از وی بجز و توبیخ مخلص کردند و خط طعاف چو بنای
 کاره سر به بحر می کشد ناچار به هر که بر جوشیدن نه بنشیند بهر که بنشیند
 برو کسی شایر حکایت باز گانی را دیدم که صد و پنجاه شتر بار داشت
 و چهل بنده و خدمتگار ریشی در جویزه کیشش مرا بخره خویش برد به شب

۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

ای کرم

۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰

که بد برای مغرب اندر راه مصر پیش گرفته بود و خیال فرعون در سر حجتی داد
آدرس که الغرق با دی مخالف بکشتی برآمد چنانکه گویند فرو باطلع لولت
گرفتند و در غرق شدند
چه کند دل که سازد و به ستره همه وقتی بود کائن شستی به دست بد عابر آورد
و فریاد میفایان خواندن گرفت فاذا رکبوا فی الفلک عوا الله
له الدین **مسرود** دست تقصیر چه بود بنوعی معراج را به وقت دعا بخدا
و تکریم و بغل قطعه از زرو سیم راحی برسان به خوشن تمیزی
بر گیر به دانگه این خانه که تو خواهد ماند به خشتی از سیم خشتی از زنگ
آورده اند که در مصر قاربت در ویش داشت بعد از هلاک وی به
مال دی تو انگر شدند جامهای کهن برگ او بدریدند و خرد و میا ط
بعوض آن به بریدند به دران سفته کی را دیدم از ایشان به با دنیای سوار
روان و غلام و دوری دوان قطعه ده که گر مرده باز گردید به
بسرانی قبیل و پیوند به رزمیراث سخت تر بودی به وارتان از مرگ
خویشاوند به سابقه معرفتی که در میان ما بود استیش گرفتم و گفتم
بیت بخورای نیک سیرت سره مرده کان سر و مایه گرد و خورده
حکایت صداد ضعیف را مایه قوی بدم اما قدا طاعت حفظان
داشت مایه برو غالب آمد دام از دستش در بود قطعه شد غلامی
که آب جوی آورده آب جو آمد و غلام برده دام به برابر مایه آوردی به

این بار رفت و دام برده و میت صیاد نه بر بار شغالی برده یک وز به بی
 که پیکش بخورده دیگر صیادان درین خوردند و ملامتش کردند که چنین صیدی
 در دست افتادند کسی نگاهداشتن گفت ای برادر چه توان کرد در این
 بنود و او را چنین روزی مانده حکمت صیاد بی روزی در دجله گیر و دو
 بی اجل خشک میر و حکایت دست و پا برین هزار تپا را بکشت
 صاحب دلی بر و بگذشت و گفت سبحان الله با هزار تپا که داشت چون
 اجلش فراز آید از بی دست و پای گریختن نتوانست نظم هم چو آید
 ز بی دشمن جانستگان به بر بند و اجل پای مرد و دان به در آن دم که
 دشمن پیشانی رسید با کمان کیتی نباید کشید حکایت ابی را دیدم
 سهراب غنچه شین در بر و کعبه تازی در زیر و قضی بصری بر سر کسی گفت سهراب
 چو گوئی می بینی این دیب سبای معلم بر سر و آن لایعلم گفتم شد سهراب
 قدر بشناخته تا کوی سحر آرد عجب جسد که حیوان گفته اند
 یک طاعت زیاده از هزار خلعت و بی قطع شریف اگر متضع شود
 خیال بزند که با بگاه بلندش ضعیف خواهد شد و راستش چنین بود
 بزند بگمان بر که بودی شریف خواهد شد قطعه بادی توان گفت ماند
 این جواش تا گرد آید و دستار نقش بر دوش او گردد همه اسباب ملک
 هست او که هیچ چیز نیستی سلال جز خوش حکایت روزی

این بار رفت و دام برده و میت صیاد نه بر بار شغالی برده یک وز به بی
 که پیکش بخورده دیگر صیادان درین خوردند و ملامتش کردند که چنین صیدی
 در دست افتادند کسی نگاهداشتن گفت ای برادر چه توان کرد در این
 بنود و او را چنین روزی مانده حکمت صیاد بی روزی در دجله گیر و دو
 بی اجل خشک میر و حکایت دست و پا برین هزار تپا را بکشت
 صاحب دلی بر و بگذشت و گفت سبحان الله با هزار تپا که داشت چون
 اجلش فراز آید از بی دست و پای گریختن نتوانست نظم هم چو آید
 ز بی دشمن جانستگان به بر بند و اجل پای مرد و دان به در آن دم که
 دشمن پیشانی رسید با کمان کیتی نباید کشید حکایت ابی را دیدم
 سهراب غنچه شین در بر و کعبه تازی در زیر و قضی بصری بر سر کسی گفت سهراب
 چو گوئی می بینی این دیب سبای معلم بر سر و آن لایعلم گفتم شد سهراب
 قدر بشناخته تا کوی سحر آرد عجب جسد که حیوان گفته اند
 یک طاعت زیاده از هزار خلعت و بی قطع شریف اگر متضع شود
 خیال بزند که با بگاه بلندش ضعیف خواهد شد و راستش چنین بود
 بزند بگمان بر که بودی شریف خواهد شد قطعه بادی توان گفت ماند
 این جواش تا گرد آید و دستار نقش بر دوش او گردد همه اسباب ملک
 هست او که هیچ چیز نیستی سلال جز خوش حکایت روزی

فصلی در بیان...

این بار رفت و دام برده و میت صیاد نه بر بار شغالی برده یک وز به بی
 که پیکش بخورده دیگر صیادان درین خوردند و ملامتش کردند که چنین صیدی
 در دست افتادند کسی نگاهداشتن گفت ای برادر چه توان کرد در این
 بنود و او را چنین روزی مانده حکمت صیاد بی روزی در دجله گیر و دو
 بی اجل خشک میر و حکایت دست و پا برین هزار تپا را بکشت
 صاحب دلی بر و بگذشت و گفت سبحان الله با هزار تپا که داشت چون
 اجلش فراز آید از بی دست و پای گریختن نتوانست نظم هم چو آید
 ز بی دشمن جانستگان به بر بند و اجل پای مرد و دان به در آن دم که
 دشمن پیشانی رسید با کمان کیتی نباید کشید حکایت ابی را دیدم
 سهراب غنچه شین در بر و کعبه تازی در زیر و قضی بصری بر سر کسی گفت سهراب
 چو گوئی می بینی این دیب سبای معلم بر سر و آن لایعلم گفتم شد سهراب
 قدر بشناخته تا کوی سحر آرد عجب جسد که حیوان گفته اند
 یک طاعت زیاده از هزار خلعت و بی قطع شریف اگر متضع شود
 خیال بزند که با بگاه بلندش ضعیف خواهد شد و راستش چنین بود
 بزند بگمان بر که بودی شریف خواهد شد قطعه بادی توان گفت ماند
 این جواش تا گرد آید و دستار نقش بر دوش او گردد همه اسباب ملک
 هست او که هیچ چیز نیستی سلال جز خوش حکایت روزی

گدایی را گفت شرم نیداری از برای جوی سیم دست پیش بر لبیم دراز کردن
 گفت بیت دست دراز از پی یک جبهه سیم به که بر بند با یکی دو سیم
 حکایت مشت زنی را حکایت کنند که از ده سر مختلف به بخان
 آن بود و خلق فراخ از دست تنگ بجان رسین شکایت پیش پر برد
 و اجازت خواست که غم سفر دارم مگر بقوت باز و دامن گامی فرا چنگ
 آرم که بزرگان گفته اند بیت فضیل و حسن صنایع است تا نماند
 عود بر آتش نهند و مشک بسایند به پدر گفت ای پسر خیال محال از سر برد
 کن و پای قناعت در دامن سلامت کن که خود مندان گفته اند دولت
 نه بگوشتیدن است چاره کم جوشتیدن است بیت کس نتواند گرفت
 دامن دولت بزور به کوشش بیفاید است و نیمه بر آبروی کور به اگر
 بهر سر مویت صد خرد باشد به خرد بکار نیاید چو بخت بد باشد به پسر
 گفت ای پدر فوائد سفر بسیار است از زبشت خاطر و جز منافع و دیدن
 و شنیدن غرائب و تفریح بگردان و مجاورت خلایق و تحصیل جاه و ادب
 و مزید مال و مکتب و معرفت یاران و تجربت روزگار چنانکه ساکنان هر
 گفته اند قطعه تا بزرگان و خانه در گروی به هر گزای خام آدمی نشوی
 برو اندر جهان تفریح کن به پیش از آن روز که جهان بروی به پدر گفت
 ای پسر منافع سفر چنین که تو گفتی بی شمار است و لیکن مشگم پنج طائفه است

که در باره سفر در این کتاب
 در این کتاب از این کتاب
 در این کتاب از این کتاب
 در این کتاب از این کتاب

ای پسر منافع سفر چنین که تو گفتی بی شمار است و لیکن مشگم پنج طائفه است
 که در باره سفر در این کتاب
 در این کتاب از این کتاب
 در این کتاب از این کتاب
 در این کتاب از این کتاب

که در باره سفر در این کتاب
 در این کتاب از این کتاب
 در این کتاب از این کتاب
 در این کتاب از این کتاب

۶۹
۴
۴

از دریا به در صورت که منم بپایل دیوان ز بنم و با شیر زاین بنجه در سنگ
پس مصلحت آنست ای پدر که سفر کنم که ازین شیش طاقت نبیوانی نمی آید
قطعه چون مرد بر فتاد ز جانی و مقام خویش و دیگر چه غم خورد به
آفاق جای اوست و شب هر تو انگری بسرای همی روند و درویش
هر یکا که شب آدرسرای اوست و این گفت و پدر را وداع کرد و محبت
خواست مردان شد و با خوشن بنگ گفت بیت بنور و چو سخت نباشد بکام
بجای رود کش نماند نام و همچنین تا رسید بر کنار آبی که سنگ از صلابت
او بر سنگ همی آمد و خوشش بفر سنگ میرفت بیت سپهر آبی که
مرغ آبی درو این نبود و کمترین موج آسیا سنگ از کنارش در بود و
گروهی مردمان را دید هر یک بقرا صفت در پیش گرفته و دست سفر بسته جوان
دست عطا بسته بود ز زبان شنایر کش و جدا آنکه زاری کرد یاری نکردند ملاح
بی مرآت از و بختن برگردید و گفت مردی از زرتواند که کند بر سر زور و
در زرداری بزور محتاج نه و زرداری توان رفت بزور از دریا
زورده مرده چه باشد زیر یک مرده بیار و جوان را دل بر طحنه ملاح بهم
خواست که از و انتقامی کشد کشتی رفته بود آواز داد و گفت اگر بدین
جایی که پوشیده ام قناعت کنی درین نیست ملاح طبع کرد و کشتی باز گردید
بیت بدو در سره دین پوشیدند و آرد طبع مرغ و ماهی به بسند

[illegible]

۱۰۰
 روضه الغنیمین
 حضرت بابغم مقدار
 آتش سیدی از آتش و
 غرض آن باین معنی است
 زیرا آمد و رفت
 آتش سیدان از غنیمت
 و باطل و طالح اطمینان
 و رای خشک باین
 خدایه شود

روز خوابش گریبان گرفت و در آب انداخت بعد از شباروزی دیگر رکنار
افتاد از حیانتش رفتی مانده بود برگ درختان خوردن گرفت چنگی میان آورد
تا آنکه قوت یافت سرد بیابان نهاد و میرفت تا تشنه و بی طاقت شد بر سر
چاهی رسید قومی برود گرد آمده شربت آب پیشیزی می آشناسیدند جوان را
پیشیزی نبود طلب کرد و بیچارگی نمود در جست نیار و دزد دست تعدی دراز
کرد و نیسرنی شد تنی چند را فرو گرفت مردان غلبه کردند و بی محابا زدند و جرح
شد قطعه پشته چو پر شد بر نذیل را به با تمه مردمی صلابت که اوست
مرد چکان را چو بود اتفاق شیر زایش را بدر اندوخت به حکم
ضرورت در پی کاروان افتاد و بر رفت شبانکه بر رسیدند بمقامی که
از دزد پر خطر بود کاروانیان را دید روزه براندام افتاده و دل هلاک نهاده
گفت اندیشه دارید که درین میان کی منم که به تنها بجا مرد را جانی گویم
و دیگر جوانان یاری کنند این بگفت مردم کاروان بلا فاد قوی دل
شدند و بجهت شادمانی کردند و براد و آب دستگیری واجب دانستند
جوان را آتش محض بالا گرفته بود و عثمان طاقت از دست رفته لغمه
چند از سر اشتها تناول کرد و دومی چند آب در سرش آشناسید تا دیو
دروش بیار امید و بخت پیر مردی جهان بین دران کاروان بود گفت
ای جماعت من ازین بدر قه شیا اندیشناکم بیش از آنکه از دزدان چنانکه

در کمال غایت
کبر و بزرگو
سند پادشاه
بپایان گشت
گوشه ای از میان
درین عبارت
تقدیر شاه خورشید
شدن بعضی از که بود
هر
اردی و صلاحت است
رضی الله تعالی عنهما
فان چون فزاین
آینه فضاصل
از آنکه در
ماده الفصح
و از اگر فتن و
استثنای از کلام
آنچه می آید
عبارت بر

حکایت کنند غریبی را در می چند گرد آمده بود و شب از تشویش تواریان
 در خانه نمی خفت کی را از دوستان بر خود خواند تا وحشت تنهایی بدریاری
 منصرف کنند شبی چند در صحبت او بود و چند آنکه بر در میاشت و قوف یافت
 بر دو بخور و دو سفر کرد و با اعداوان دیدند غریب را گریان و غمناک کسی گفت
 حال چیست مگر آن در میهای ترا زد و برد گفت لا اله الا الله برفقه برد قطعه
 برگزاین زیار نه نشستم به تا به ششم آنچه عادت اکوست به زخم دهن
 دشمنان تیرست به که ناید بچشم مردم در شست به چه دانند اگر اینهم
 از جمله دزدان است بگیری در میان ما تقبیه شده تا بوقت فرصت
 یاران را خبر کند مصلحت آن بینم که مرین خسته را بگذاریم و رخت بداریم
 جوانان را پندیر استوار آمد و میانی از شست زن در دل گرفتند
 و رخت برداشتند و جوان را خسته بگذاشتند آنکه خبر یافت که آفتابش
 در کف یافت سر بر آورد کاروان رفته دید بچاره بسی بگردیده بجای
 نبرد شدند و بنوار و می برخاک و دل بر لاک نهاده میگفت نشو
 مَنْ ذَا الَّذِي وَدَّ الْعَيْسُ مَا لِلْغَرِيبِ سِوَى الْغَرِيبِ أَنْ يَرِي
 بیت در شتی کند با غریبان کسی به که نابوده باشد بغربت بسی به
 سکین درین سخن بود که باد شده سپری بصید از لشکر یان در افتاده بود
 و با لای سرش استاده همی شنید و در میانش همی نگرید صورت ظالمین

۹۸
 این کتاب در سال ۱۲۰۰ هجری قمری در شهر کابل
 در روز پنجشنبه ۱۲ شعبان ۱۲۰۰
 در کتابخانه ...
 در شهر کابل ...

پاکیزه دید و صورت حالش پریشان پرسید از کجائی و بدین جا که چون
 افتادی برخی از آنچه بر سر آورفته بود اعاذت کرد ملک زاده را بر حال نگاه
 وی رحمت آمد و خلعت و تخت داد و مستعدی را با وی بفرستاد تا به شهر خوش
 باز آمد پدر بدین او شادمانی کرد و بر سلامت حالش شکر گفت شاگانه از آنچه
 بر سر آورفته از حالت کشتی و جور بلای و جغای روستایان بر سر چاه و غدر
 کاروانیان در راه با پدر میگفت پدر گفت ای پسر گفتت به سنگام رفتن که
 بهیدستان را دست دلیری سبته است و پنجه شیر شسته است
 چه خوش گفت آن بهید مست سطر به جوی زر بهیتر از پنجه من و به پسر
 گفت هر آینه تارنج بزی گنج بر نداری و تا جان در خطر نهی بر دشمن ظفر
 نیایی و تا دانه پریشان نمکنی خرمن بر نگیری نه بینی بانگ مایه رنجی که بدم
 چه تحصیل راحت کردم و به پیشی که خوردم چه مایه عسک آوردم بهیت که چه
 بیرون زر زن نتوان خورد و در طلب کاپی نباید کرد بیت غوام
 اگر اندیشه کند کام ننگ به هرگز نکند در گرانمایه بچنگ به آسیا زین
 متحرک نیست لاجرم تحمل بار گران میکند قطعه چه خورد شیر شربه درین غایت
 باز افتاده راجه قوت بود بهر گز تو در خانه صید خواهی کرد و دست بهیت
 چو عنکبوت بود بهر پسر را گفت ترا درین قوت فلک باوری
 کرد و اقبال رهبر که صاحب دولتی بتور سید و بر تو به چنان سید و

نمایند
 این کتاب در سال ۱۲۰۰ هجری قمری
 در شهر کابل
 در روز پنجشنبه ۱۲ شعبان ۱۲۰۰
 در کتابخانه ...
 در شهر کابل ...
 این کتاب در سال ۱۲۰۰ هجری قمری
 در شهر کابل
 در روز پنجشنبه ۱۲ شعبان ۱۲۰۰
 در کتابخانه ...
 در شهر کابل ...

این کتاب در سال ۱۲۰۰ هجری قمری
 در شهر کابل
 در روز پنجشنبه ۱۲ شعبان ۱۲۰۰
 در کتابخانه ...
 در شهر کابل ...

۹۲
 این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای ملی
 ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۲۳۴۵
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵/۰۵/۰۱
 این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای ملی
 ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۲۳۴۵
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵/۰۵/۰۱

بزنی دل بگوید دو صاحب دل که دارند موی به میزدن سرش و آرم خوبی
 و گوهر بر دو جانب جاها نهند اگر زنجیر باشد بگسلانند یکی رازش غنی
 دادش تمام به تحمل کرد و گفت ای شیک فرجام به بزرگم که خواهی گفت آن
 که دادم عیب من چون من ندانی حکایت سخنان واصل آدر فصاحت
 بی نظیر نهاده اند حکم آنکه سالی بر سر جمعی سخن گفتی که لفظی مکرر کردی و اگر
 همان اتفاق افتادی بعبارت دیگر گفتی و از جمله آداب زمار حضرت
 ملوک یکی اینست نظم سخن گرچه دل بند و شیرین بود و سر او از صدق
 و تخمین بود و چو یکبار گفتی مگو باز پس به که حلوا چو یکبار خوردند و
 حکایت یکی راز از حکما شنیدم که میگفت هرگز کسی سبیل خود اقرار
 نکرد دست مگر آنکس که چون دیگری در سخن باشد همچنان تمام ناکفته
 سخن آغاز کند نظم سخن را سر استای خردمند وین به میاورد
 سخن در میان سخن خداوند به بیرون و فرسنگ و هوش به مگویر سخن تا
 نه بیند خورش حکایت تنی چند از بندگان محمود گفتند حسن میندی
 را که سلطان امر و زجه گفت ترا در فلان مهلت گفت بر شما هم پوشیده نما
 گفتند آنچه با تو گوید با مثال گفتن رواندار گفت با عتدا و آنکه دانند که گویم
 پس چرا بی رسید ملت نه هر سخن که بر آید مگوید ابل شناخت
 بپسر شاه و سرخویشتن نشاید بخت حکایت در وقت بیخ شری

بیان
 این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای ملی
 ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۲۳۴۵
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵/۰۵/۰۱
 این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای ملی
 ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۲۳۴۵
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵/۰۵/۰۱

این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای ملی
 ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۲۳۴۵
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵/۰۵/۰۱
 این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای ملی
 ثبت شده است
 شماره ثبت ۱۲۳۴۵
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵/۰۵/۰۱

و فریاد میزد بر دشتی گفتی لعنت غوث البین در پرده آسمان است
یا آیه ان انکر الاوهوات در شان اوست مشعر اذا الحق الخطیون
ابو الفوارس + له صوت یهدی اصطرک فاریس + مردم فریاد میزدند

جایی که داشت بلشش میکشیدند و از پیشش را صحت نمیدیدند
تا یکی از خطبای آن اقلیم که با او عهد ادبی نهانی داشت بار
پرسش آمده بودش گفت ترا خوابی دیده ام خیر باد گفت چه دیدی گفت
چنان دیدم که ترا از خوشش بودی و مردمان از انقباس تو در رحمت
خطیب اندرین سخن باندشید و گفت این مبارک خوابی است که دیدی که مرا
بر عیب خود واقف گردانیدی معلوم شد که آوازی ناخوش دارم و خلق از
بلند خواندن من در ریخ اند عهد کردم که ازین پس خطبه نگویم مگر با تهجگی
قطعه از صحبت دوستی بر ختم با کمال خلق مردم حسن بنایید عجب هم
کمال بنید با خارم گل دیاسمن بنایید با کوشش شمع چشم نایک با تاجیب
من بنایید فردا هر آنکس که عیشش نگویند پیش بنده را از جایی عیش
حکایت یکی در مسجد بطریق بانگ ساز گفتی بادانی که ستمهان را از
نفرت بودی و صاحب مسجد امیری بود و عادل نیک سیرت یحیی سست
که دل آزرده گرد و گفت ای جوان فردمین مسجد را مودت آن قدیمی اند
که هر یکی از ایشان را پنج دینار مرثیه داشته ام ترا ده دینار میدهم تا جا

و فریاد میزد بر دشتی گفتی لعنت غوث البین در پرده آسمان است
یا آیه ان انکر الاوهوات در شان اوست مشعر اذا الحق الخطیون
ابو الفوارس + له صوت یهدی اصطرک فاریس + مردم فریاد میزدند
جایی که داشت بلشش میکشیدند و از پیشش را صحت نمیدیدند
تا یکی از خطبای آن اقلیم که با او عهد ادبی نهانی داشت بار
پرسش آمده بودش گفت ترا خوابی دیده ام خیر باد گفت چه دیدی گفت
چنان دیدم که ترا از خوشش بودی و مردمان از انقباس تو در رحمت
خطیب اندرین سخن باندشید و گفت این مبارک خوابی است که دیدی که مرا
بر عیب خود واقف گردانیدی معلوم شد که آوازی ناخوش دارم و خلق از
بلند خواندن من در ریخ اند عهد کردم که ازین پس خطبه نگویم مگر با تهجگی
قطعه از صحبت دوستی بر ختم با کمال خلق مردم حسن بنایید عجب هم
کمال بنید با خارم گل دیاسمن بنایید با کوشش شمع چشم نایک با تاجیب
من بنایید فردا هر آنکس که عیشش نگویند پیش بنده را از جایی عیش
حکایت یکی در مسجد بطریق بانگ ساز گفتی بادانی که ستمهان را از
نفرت بودی و صاحب مسجد امیری بود و عادل نیک سیرت یحیی سست
که دل آزرده گرد و گفت ای جوان فردمین مسجد را مودت آن قدیمی اند
که هر یکی از ایشان را پنج دینار مرثیه داشته ام ترا ده دینار میدهم تا جا

و فریاد میزد بر دشتی گفتی لعنت غوث البین در پرده آسمان است

و فریاد میزد بر دشتی گفتی لعنت غوث البین در پرده آسمان است

و فریاد میزد بر دشتی گفتی لعنت غوث البین در پرده آسمان است
یا آیه ان انکر الاوهوات در شان اوست مشعر اذا الحق الخطیون
ابو الفوارس + له صوت یهدی اصطرک فاریس + مردم فریاد میزدند
جایی که داشت بلشش میکشیدند و از پیشش را صحت نمیدیدند
تا یکی از خطبای آن اقلیم که با او عهد ادبی نهانی داشت بار
پرسش آمده بودش گفت ترا خوابی دیده ام خیر باد گفت چه دیدی گفت
چنان دیدم که ترا از خوشش بودی و مردمان از انقباس تو در رحمت
خطیب اندرین سخن باندشید و گفت این مبارک خوابی است که دیدی که مرا
بر عیب خود واقف گردانیدی معلوم شد که آوازی ناخوش دارم و خلق از
بلند خواندن من در ریخ اند عهد کردم که ازین پس خطبه نگویم مگر با تهجگی
قطعه از صحبت دوستی بر ختم با کمال خلق مردم حسن بنایید عجب هم
کمال بنید با خارم گل دیاسمن بنایید با کوشش شمع چشم نایک با تاجیب
من بنایید فردا هر آنکس که عیشش نگویند پیش بنده را از جایی عیش
حکایت یکی در مسجد بطریق بانگ ساز گفتی بادانی که ستمهان را از
نفرت بودی و صاحب مسجد امیری بود و عادل نیک سیرت یحیی سست
که دل آزرده گرد و گفت ای جوان فردمین مسجد را مودت آن قدیمی اند
که هر یکی از ایشان را پنج دینار مرثیه داشته ام ترا ده دینار میدهم تا جا

۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰

[illegible]

و درین شهرت
خداوند بزرگوار
چنین فرموده است
نهی کردیم که هر چه
در این کتاب است
و درین شهرت
باز بفرمایند
خداوند بزرگوار
بسبب همین که
بنده این است
منتخب الفوائد
طبع شد
از و سید حسن
الاسلام

[illegible][illegible]

در خیر بناید و گفت قطعه دوستان کو نصیحت مکنید به که مرادین راز اوست
 اوست به جنگ جوانان بزر و بزرگ و گفت به دوستان اگر آتش زدن
 دوست به شرط مودت نباشد باندیشه جان دل ز مهر جانان بر گرفت
 نظم تو که در سب خویشین با سب به عشق بازی دروغ زن باشی
 گشتا یار دوست به بردن به شرط عشق است در طلب مردن به گردن
 که استیش گیرم به ورنه بروم به راستانش میرم به شغلش را که نظر
 در کار او بود و شفت بر و کار را دینش دادند و بندش نهادند و خود
 بگو و سب در داکه طبیب میفرماید به وین نفس خریص را شکر میباید
 مشغولی آن شنیدی که شاهدی بهفت به بادل از دست داده
 میگفت به تا ترا قدر خویشین باشد به پیش چشم هر قدر من باشد
 آورده اند که مرا آن پادشاه زاده را که مخلوق نظر او بود خبر کردند که جوانی
 بر سر این میدان نداد و دست میسپارد خوش طبع شیرین زبان سخنا طبع
 میگوید و گفتمانی بدیع از و میشنوند چنین معلوم میشود که دل آشفته است
 و شور و سرور دارد و سپردانست که دل آویخته اوست و این گرد
 بلا آویخته او مرکب بجان او را ند چون دید که نزدیک او خشم اند
 دارد و بگریه و گفت سب آن کس که مرا بکشت باز آید
 پیش به مانا که دشت سوخت برشته خویش به چندا که بلا طفت کرد

در خیر بناید و گفت قطعه دوستان کو نصیحت مکنید به که مرادین راز اوست
 اوست به جنگ جوانان بزر و بزرگ و گفت به دوستان اگر آتش زدن
 دوست به شرط مودت نباشد باندیشه جان دل ز مهر جانان بر گرفت
 نظم تو که در سب خویشین با سب به عشق بازی دروغ زن باشی
 گشتا یار دوست به بردن به شرط عشق است در طلب مردن به گردن
 که استیش گیرم به ورنه بروم به راستانش میرم به شغلش را که نظر
 در کار او بود و شفت بر و کار را دینش دادند و بندش نهادند و خود
 بگو و سب در داکه طبیب میفرماید به وین نفس خریص را شکر میباید
 مشغولی آن شنیدی که شاهدی بهفت به بادل از دست داده
 میگفت به تا ترا قدر خویشین باشد به پیش چشم هر قدر من باشد
 آورده اند که مرا آن پادشاه زاده را که مخلوق نظر او بود خبر کردند که جوانی
 بر سر این میدان نداد و دست میسپارد خوش طبع شیرین زبان سخنا طبع
 میگوید و گفتمانی بدیع از و میشنوند چنین معلوم میشود که دل آشفته است
 و شور و سرور دارد و سپردانست که دل آویخته اوست و این گرد
 بلا آویخته او مرکب بجان او را ند چون دید که نزدیک او خشم اند
 دارد و بگریه و گفت سب آن کس که مرا بکشت باز آید
 پیش به مانا که دشت سوخت برشته خویش به چندا که بلا طفت کرد

در خیر بناید و گفت قطعه دوستان کو نصیحت مکنید به که مرادین راز اوست
 اوست به جنگ جوانان بزر و بزرگ و گفت به دوستان اگر آتش زدن
 دوست به شرط مودت نباشد باندیشه جان دل ز مهر جانان بر گرفت
 نظم تو که در سب خویشین با سب به عشق بازی دروغ زن باشی
 گشتا یار دوست به بردن به شرط عشق است در طلب مردن به گردن
 که استیش گیرم به ورنه بروم به راستانش میرم به شغلش را که نظر
 در کار او بود و شفت بر و کار را دینش دادند و بندش نهادند و خود
 بگو و سب در داکه طبیب میفرماید به وین نفس خریص را شکر میباید
 مشغولی آن شنیدی که شاهدی بهفت به بادل از دست داده
 میگفت به تا ترا قدر خویشین باشد به پیش چشم هر قدر من باشد
 آورده اند که مرا آن پادشاه زاده را که مخلوق نظر او بود خبر کردند که جوانی
 بر سر این میدان نداد و دست میسپارد خوش طبع شیرین زبان سخنا طبع
 میگوید و گفتمانی بدیع از و میشنوند چنین معلوم میشود که دل آشفته است
 و شور و سرور دارد و سپردانست که دل آویخته اوست و این گرد
 بلا آویخته او مرکب بجان او را ند چون دید که نزدیک او خشم اند
 دارد و بگریه و گفت سب آن کس که مرا بکشت باز آید
 پیش به مانا که دشت سوخت برشته خویش به چندا که بلا طفت کرد

در خیر بناید و گفت قطعه دوستان کو نصیحت مکنید به که مرادین راز اوست
 اوست به جنگ جوانان بزر و بزرگ و گفت به دوستان اگر آتش زدن
 دوست به شرط مودت نباشد باندیشه جان دل ز مهر جانان بر گرفت
 نظم تو که در سب خویشین با سب به عشق بازی دروغ زن باشی
 گشتا یار دوست به بردن به شرط عشق است در طلب مردن به گردن
 که استیش گیرم به ورنه بروم به راستانش میرم به شغلش را که نظر
 در کار او بود و شفت بر و کار را دینش دادند و بندش نهادند و خود
 بگو و سب در داکه طبیب میفرماید به وین نفس خریص را شکر میباید
 مشغولی آن شنیدی که شاهدی بهفت به بادل از دست داده
 میگفت به تا ترا قدر خویشین باشد به پیش چشم هر قدر من باشد
 آورده اند که مرا آن پادشاه زاده را که مخلوق نظر او بود خبر کردند که جوانی
 بر سر این میدان نداد و دست میسپارد خوش طبع شیرین زبان سخنا طبع
 میگوید و گفتمانی بدیع از و میشنوند چنین معلوم میشود که دل آشفته است
 و شور و سرور دارد و سپردانست که دل آویخته اوست و این گرد
 بلا آویخته او مرکب بجان او را ند چون دید که نزدیک او خشم اند
 دارد و بگریه و گفت سب آن کس که مرا بکشت باز آید
 پیش به مانا که دشت سوخت برشته خویش به چندا که بلا طفت کرد

[illegible]

مدتی که باز آمد عتاب غار کرد که درین مدت قاصدی نفرستادی گفتم دروغ
 آمدم که دیده قاصد بجمال تو روشن گرد و دامن محروم قطعه یار و دیرینه
 مرا گو زبان شنیده ^{بخت بد} که مرا تو به بیشتر نخواهد بودن ^{بخت بد} شکم آید
 که کسی سیر نگردد در تو کند ^{بخت بد} باز گویم که کس سیر نخواهد بودن حکایت
 دانشمندی را دیدم که کبسی مبتلا شده و رازش از پرده بر ملا افتاده ^{بخت بد}
 فرادان بردی و تحمل بیکران کردی باری ملبا فتن گفتم دامن که ترا در دست
 این منظور علی و دنیا محبت بر زنی نیست پس با وجود چنین معنی لائق قدر علمای شایسته
 خود را میشم که دانستند و جویدی ادبانه بردن گفت ای یار دست عتابم از
 دامن بدار که بارها درین ^{بخت بد} که تو بینی اندیشه کردم صبرم به جفای او
 سهیل ترمی نایار از نادیدن او و حکیمان گویند دل بر محابره نهان
 آسان ترست که چشم از مشاهده فرو گرفتن ^{بخت بد} که دل پیش و لبری دارد
 ریش در دست دیگری دارد ^{بخت بد} آهوی پالینگش در گردن ^{بخت بد} نتواند از پیشش
 رفتن ^{بخت بد} آنکه بی او سیر نشاید ^{بخت بد} که جفای کند بیاید ^{بخت بد} و روی از
 دست گفتش زنهار ^{بخت بد} چند از آن روز گفتم استغفار نکند و دست
 از دست ^{بخت بد} دل نهاده ^{بخت بد} با خنچه خاطر است ^{بخت بد} که بلفظم نیز خود خوانده
 و رقیهم بر اندا و دامن حکایت ^{بخت بد} در غفوان ^{بخت بد} جوانی چنانکه افتد و دانی
 با شاه ^{بخت بد} و سری ^{بخت بد} داشتم ^{بخت بد} حکم آنکه ^{بخت بد} حلقی ^{بخت بد} داشت ^{بخت بد} طبع ^{بخت بد} لا و او ^{بخت بد} خلقی ^{بخت بد}

این را از کتب معتبره نقل کرده است و در کتب معتبره نقل کرده است و در کتب معتبره نقل کرده است

و اما در این باب که از این است که من است عارضش آنچه میخورد و در شکرش
 که کند بر که من است عارضش آنچه میخورد و در شکرش
 و من از و رسیدیم و هر چه رسیدیم و گفتیم بیت برو هر چه می بایست پیش گیر
 و من از و رسیدیم و هر چه رسیدیم و گفتیم بیت برو هر چه می بایست پیش گیر
 شب پره گرد و صیل آفتاب نخواهد بود و در وقت بازار آفتاب نگاه دارد این
 بگفت و سفر کرد و پریشانی او در سن اتر فتنه و فتنه زمان که اول
 و اما بشکر و منت باری پس از مدتی باز آمد آن خلق داودی متعجب شده و جمال
 بزبان آمده و سبب از خدایش و سبب از خدایش و سبب از خدایش
 متوقع که در کنارش گیریم که در وقت و گفتیم که در وقت و گفتیم که در وقت
 صاحب نظر از نظر براندی و و امروزی بایستی و امروزی بایستی و امروزی بایستی
 ضمه بر نشاندی و مشغولی تازه چهار او رقت زرد شد و در یک شب
 کاوشش با سر شد و چند خرامی و تکیه کنی و دولت مارینه تصویر کنی و پیش
 کسی رو که خردی است و ناز بر آن کن که طبع کار است قطعه سبز در باغ
 گفته اند خوش است و اندامش که این سخن گوید یعنی از روی نیکون
 خط سبز و دل عشاق بیشتر جوید و نشان تو کند ناز است و بس که تری

مست از شکر و منت باری پس از مدتی باز آمد آن خلق داودی متعجب شده و جمال

این را از کتب معتبره نقل کرده است و در کتب معتبره نقل کرده است و در کتب معتبره نقل کرده است
 و اما در این باب که از این است که من است عارضش آنچه میخورد و در شکرش
 که کند بر که من است عارضش آنچه میخورد و در شکرش
 و من از و رسیدیم و هر چه رسیدیم و گفتیم بیت برو هر چه می بایست پیش گیر
 و من از و رسیدیم و هر چه رسیدیم و گفتیم بیت برو هر چه می بایست پیش گیر
 شب پره گرد و صیل آفتاب نخواهد بود و در وقت بازار آفتاب نگاه دارد این
 بگفت و سفر کرد و پریشانی او در سن اتر فتنه و فتنه زمان که اول
 و اما بشکر و منت باری پس از مدتی باز آمد آن خلق داودی متعجب شده و جمال
 بزبان آمده و سبب از خدایش و سبب از خدایش و سبب از خدایش
 متوقع که در کنارش گیریم که در وقت و گفتیم که در وقت و گفتیم که در وقت
 صاحب نظر از نظر براندی و و امروزی بایستی و امروزی بایستی و امروزی بایستی
 ضمه بر نشاندی و مشغولی تازه چهار او رقت زرد شد و در یک شب
 کاوشش با سر شد و چند خرامی و تکیه کنی و دولت مارینه تصویر کنی و پیش
 کسی رو که خردی است و ناز بر آن کن که طبع کار است قطعه سبز در باغ
 گفته اند خوش است و اندامش که این سخن گوید یعنی از روی نیکون
 خط سبز و دل عشاق بیشتر جوید و نشان تو کند ناز است و بس که تری

این را از کتب معتبره نقل کرده است و در کتب معتبره نقل کرده است و در کتب معتبره نقل کرده است

این قصه مشایخ او در مجامعه می بود و میگفت این چه طلعت کرده است بهیبت
 محقوت و منظر ملعون و شامل ناموزون یا غمگین یا لیت بکنج و
 بکنک بعد کشتیر قنق قطعه علی الصباح بروی تو هر که برخیزد صبح
 روز سلامت بر و میا باشد بد اختر می چو تو در صحبت تو ایستی و ولی چنانکه
 تویی در جهان گنایا باشد به عجب در آنکه غراب از جوارش طوطی هم بجان آید بود
 و ملول شدن لاجول کنان از گردش گیتی می ناکید و دستهای غنایان بیکدیگر
 میا لید که این چه صحبت نگو نیست و طالع دون و ایام بر قلمون لاف
 قدر من نشستی که باز غنی بدو اربانی خزانان هم میرفتی بهیبت با بر سار این
 این قدر زندان به که بود هم طوطی زندان به تاجه گنه کرده ام که وز گم
 بعقوبت آن در سبک صحبت چنین ابله خود را می ناجنس خیره در آبی چنین
 مبتلا گردانیده است قطعه کس نیاید بیای دیواری به که بران صورت
 نکند کند به که تراد بهیبت باشد جای به دیگران دوزخ اختیار کنند به این
 ضرب المثل بدان آورده ام تا بدانی که صد خندان که دانارا از نادان
 ست نادان را از نادان و حشت است قطعه زاهدی در میان ندان بوده
 زان میان گفت شاهری بلخی به که گوی زان ترش نشین به که تو هم در میان
 طخی رباعی جمعی چو گل و لاله بهم پیوسته به تو بهیبت خشک در میان
 بسته به چون باد مخالف و چو سر مانا خوش به چون بر نشسته و چون
 از سر

این قصه مشایخ او در مجامعه می بود و میگفت این چه طلعت کرده است بهیبت

این قصه مشایخ او در مجامعه می بود و میگفت این چه طلعت کرده است بهیبت
 محقوت و منظر ملعون و شامل ناموزون یا غمگین یا لیت بکنج و
 بکنک بعد کشتیر قنق قطعه علی الصباح بروی تو هر که برخیزد صبح
 روز سلامت بر و میا باشد بد اختر می چو تو در صحبت تو ایستی و ولی چنانکه
 تویی در جهان گنایا باشد به عجب در آنکه غراب از جوارش طوطی هم بجان آید بود
 و ملول شدن لاجول کنان از گردش گیتی می ناکید و دستهای غنایان بیکدیگر
 میا لید که این چه صحبت نگو نیست و طالع دون و ایام بر قلمون لاف
 قدر من نشستی که باز غنی بدو اربانی خزانان هم میرفتی بهیبت با بر سار این
 این قدر زندان به که بود هم طوطی زندان به تاجه گنه کرده ام که وز گم
 بعقوبت آن در سبک صحبت چنین ابله خود را می ناجنس خیره در آبی چنین
 مبتلا گردانیده است قطعه کس نیاید بیای دیواری به که بران صورت
 نکند کند به که تراد بهیبت باشد جای به دیگران دوزخ اختیار کنند به این
 ضرب المثل بدان آورده ام تا بدانی که صد خندان که دانارا از نادان
 ست نادان را از نادان و حشت است قطعه زاهدی در میان ندان بوده
 زان میان گفت شاهری بلخی به که گوی زان ترش نشین به که تو هم در میان
 طخی رباعی جمعی چو گل و لاله بهم پیوسته به تو بهیبت خشک در میان
 بسته به چون باد مخالف و چو سر مانا خوش به چون بر نشسته و چون
 از سر

این قصه مشایخ او در مجامعه می بود و میگفت این چه طلعت کرده است بهیبت
 محقوت و منظر ملعون و شامل ناموزون یا غمگین یا لیت بکنج و
 بکنک بعد کشتیر قنق قطعه علی الصباح بروی تو هر که برخیزد صبح
 روز سلامت بر و میا باشد بد اختر می چو تو در صحبت تو ایستی و ولی چنانکه
 تویی در جهان گنایا باشد به عجب در آنکه غراب از جوارش طوطی هم بجان آید بود
 و ملول شدن لاجول کنان از گردش گیتی می ناکید و دستهای غنایان بیکدیگر
 میا لید که این چه صحبت نگو نیست و طالع دون و ایام بر قلمون لاف
 قدر من نشستی که باز غنی بدو اربانی خزانان هم میرفتی بهیبت با بر سار این
 این قدر زندان به که بود هم طوطی زندان به تاجه گنه کرده ام که وز گم
 بعقوبت آن در سبک صحبت چنین ابله خود را می ناجنس خیره در آبی چنین
 مبتلا گردانیده است قطعه کس نیاید بیای دیواری به که بران صورت
 نکند کند به که تراد بهیبت باشد جای به دیگران دوزخ اختیار کنند به این
 ضرب المثل بدان آورده ام تا بدانی که صد خندان که دانارا از نادان
 ست نادان را از نادان و حشت است قطعه زاهدی در میان ندان بوده
 زان میان گفت شاهری بلخی به که گوی زان ترش نشین به که تو هم در میان
 طخی رباعی جمعی چو گل و لاله بهم پیوسته به تو بهیبت خشک در میان
 بسته به چون باد مخالف و چو سر مانا خوش به چون بر نشسته و چون
 از سر

و این چنین است که در این کتاب که سالها با هم سفر کرده بودیم و نمک خورده و دیگران
 حقوق صحبت ثابت شدن آخر بسبب نفع اندک آزار خاطر من و او داشت
 و دوستی پشتری شد و با این همه از هر دو طرف دوستی بود و بیکدیگر آنکه شنیدیم که
 روزی دوست از سخنان من در محبتی میگفتند قطعه نگار من چو در آید
 بخنده تنگین به نمک زاده کند بر جرأت ریشان چه بودی از سر زلفش
 بدستم افتادی به چو آستین کریان بدست درویشان به طائفه دوستان
 بر لطف این سخن نه که رحمت پیرت خویش گواهی داده بودند و او فرین
 و آن دوست هم در آن جمله سالفت نموده و بر فووت صحبت دیرین تاشفت
 خورده و بخای خویش اعتراف کرده معلوم شد که از طرف من او هم رغبتی هست
 این بیها فرستادم و صلح کردم قطعه نه تا را در جهان عهد و وفا بود و چنان
 کردی و بد بهری نمودی به یکبار از جهان دل در تو بستم به انداختم که
 برگردی بزودی به هنوزت گریست باز ای که گران نبود بتر
 باشی که بودی حکایت یکی رازنی صاحب جمال در گذشت و مادر زن
 فرقت به دست کاهین در خانه تنگین به اندم و از مجاورت او جان به بخیدی
 وانه مجاورت او چاره ندیدی تا گویی آشنایان پرسیدن آمدنش کی
 گفت چگونه در مفارقت آن یار عزیز گفت نادیدن زن چندان دشوار
 نیست که دیدن مادر زن ^{چنان} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۵۰} ^{۴۵۱} ^{۴۵۲} ^{۴۵۳} ^{۴۵۴} ^{۴۵۵} ^{۴۵۶} ^{۴۵۷} ^{۴۵۸} ^{۴۵۹} ^{۴۶۰} ^{۴۶۱} ^{۴۶۲} ^{۴۶۳} ^{۴۶۴} ^{۴۶۵} ^{۴۶۶} ^{۴۶۷} ^{۴۶۸} ^{۴۶۹} ^{۴۷۰} ^{۴۷۱} ^{۴۷۲} ^{۴۷۳} ^{۴۷۴} ^{۴۷۵} ^{۴۷۶} ^{۴۷۷} ^{۴۷۸} ^{۴۷۹} ^{۴۸۰} ^{۴۸۱} ^{۴۸۲} ^{۴۸۳} ^{۴۸۴} ^{۴۸۵} ^{۴۸۶} ^{۴۸۷} ^{۴۸۸} ^{۴۸۹} ^{۴۹۰} ^{۴۹۱} ^{۴۹۲} ^{۴۹۳} ^{۴۹۴} ^{۴۹۵} ^{۴۹۶} ^{۴۹۷} ^{۴۹۸} ^{۴۹۹} ^{۵۰۰} ^{۵۰۱} ^{۵۰۲} ^{۵۰۳} ^{۵۰۴} ^{۵۰۵} ^{۵۰۶} ^{۵۰۷} ^{۵۰۸} ^{۵۰۹} ^{۵۱۰} ^{۵۱۱} ^{۵۱۲} ^{۵۱۳} ^{۵۱۴} ^{۵۱۵} ^{۵۱۶} ^{۵۱۷} ^{۵۱۸} ^{۵۱۹} ^{۵۲۰} ^{۵۲۱} ^{۵۲۲} ^{۵۲۳} ^{۵۲۴} ^{۵۲۵} ^{۵۲۶} ^{۵۲۷} ^{۵۲۸} ^{۵۲۹} ^{۵۳۰} ^{۵۳۱} ^{۵۳۲} ^{۵۳۳} ^{۵۳۴} ^{۵۳۵} ^{۵۳۶} ^{۵۳۷} ^{۵۳۸} ^{۵۳۹} ^{۵۴۰} ^{۵۴۱} ^{۵۴۲} ^{۵۴۳} ^{۵۴۴} ^{۵۴۵} ^{۵۴۶} ^{۵۴۷} ^{۵۴۸} ^{۵۴۹} ^{۵۵۰} ^{۵۵۱} ^{۵۵۲} ^{۵۵۳} ^{۵۵۴} ^{۵۵۵} ^{۵۵۶} ^{۵۵۷} ^{۵۵۸} ^{۵۵۹} ^{۵۶۰} ^{۵۶۱} ^{۵۶۲} ^{۵۶۳} ^{۵۶۴} ^{۵۶۵} ^{۵۶۶} ^{۵۶۷} ^{۵۶۸} ^{۵۶۹} ^{۵۷۰} ^{۵۷۱} ^{۵۷۲} ^{۵۷۳} ^{۵۷۴} ^{۵۷۵} ^{۵۷۶} ^{۵۷۷} ^{۵۷۸} ^{۵۷۹} ^{۵۸۰} ^{۵۸۱} ^{۵۸۲} ^{۵۸۳} ^{۵۸۴} ^{۵۸۵} ^{۵۸۶} ^{۵۸۷} ^{۵۸۸} ^{۵۸۹} ^{۵۹۰} ^{۵۹۱} ^{۵۹۲} ^{۵۹۳} ^{۵۹۴} ^{۵۹۵} ^{۵۹۶} ^{۵۹۷} ^{۵۹۸} ^{۵۹۹} ^{۶۰۰} ^{۶۰۱} ^{۶۰۲} ^{۶۰۳} ^{۶۰۴} ^{۶۰۵} ^{۶۰۶} ^{۶۰۷} ^{۶۰۸} ^{۶۰۹} ^{۶۱۰} ^{۶۱۱} ^{۶۱۲} ^{۶۱۳} ^{۶۱۴} ^{۶۱۵} ^{۶۱۶} ^{۶۱۷} ^{۶۱۸} ^{۶۱۹} ^{۶۲۰} ^{۶۲۱} ^{۶۲۲} ^{۶۲۳} ^{۶۲۴} ^{۶۲۵} ^{۶۲۶} ^{۶۲۷} ^{۶۲۸} ^{۶۲۹} ^{۶۳۰} ^{۶۳۱} ^{۶۳۲} ^{۶۳۳} ^{۶۳۴} ^{۶۳۵} ^{۶۳۶} ^{۶۳۷} ^{۶۳۸} ^{۶۳۹} ^{۶۴۰} ^{۶۴۱} ^{۶۴۲} ^{۶۴۳} ^{۶۴۴} ^{۶۴۵} ^{۶۴۶} ^{۶۴۷} ^{۶۴۸} ^{۶۴۹} ^{۶۵۰} ^{۶۵۱} ^{۶۵۲} ^{۶۵۳} ^{۶۵۴} ^{۶۵۵} ^{۶۵۶} ^{۶۵۷} ^{۶۵۸} ^{۶۵۹} ^{۶۶۰} ^{۶۶۱} ^{۶۶۲} ^{۶۶۳} ^{۶۶۴} ^{۶۶۵} ^{۶۶۶} ^{۶۶۷} ^{۶۶۸} ^{۶۶۹} ^{۶۷۰} ^{۶۷۱} ^{۶۷۲} ^{۶۷۳} ^{۶۷۴} ^{۶۷۵} ^{۶۷۶} ^{۶۷۷} ^{۶۷۸} ^{۶۷۹} ^{۶۸۰} ^{۶۸۱} ^{۶۸۲} ^{۶۸۳} ^{۶۸۴} ^{۶۸۵} ^{۶۸۶} ^{۶۸۷} ^{۶۸۸} ^{۶۸۹} ^{۶۹۰} ^{۶۹۱} ^{۶۹۲} ^{۶۹۳} ^{۶۹۴} ^{۶۹۵} ^{۶۹۶} ^{۶۹۷} ^{۶۹۸} ^{۶۹۹} ^{۷۰۰} ^{۷۰۱} ^{۷۰۲} ^{۷۰۳} ^{۷۰۴} ^{۷۰۵} ^{۷۰۶} ^{۷۰۷} ^{۷۰۸} ^{۷۰۹} ^{۷۱۰} ^{۷۱۱} ^{۷۱۲} ^{۷۱۳} ^{۷۱۴} ^{۷۱۵} ^{۷۱۶} ^{۷۱۷} ^{۷۱۸} ^{۷۱۹} ^{۷۲۰} ^{۷۲۱} ^{۷۲۲} ^{۷۲۳} ^{۷۲۴} ^{۷۲۵} ^{۷۲۶} ^{۷۲۷} ^{۷۲۸} ^{۷۲۹} ^{۷۳۰} ^{۷۳۱} ^{۷۳۲} ^{۷۳۳} ^{۷۳۴} ^{۷۳۵} ^{۷۳۶} ^{۷۳۷} ^{۷۳۸} ^{۷۳۹} ^{۷۴۰} ^{۷۴۱} ^{۷۴۲} ^{۷۴۳} ^{۷۴۴} ^{۷۴۵} ^{۷۴۶} ^{۷۴۷} ^{۷۴۸} ^{۷۴۹} ^{۷۵۰} ^{۷۵۱} ^{۷۵۲} ^{۷۵۳} ^{۷۵۴} ^{۷۵۵} ^{۷۵۶} ^{۷۵۷} ^{۷۵۸} ^{۷۵۹} ^{۷۶۰} ^{۷۶۱} ^{۷۶۲} ^{۷۶۳} ^{۷۶۴} ^{۷۶۵} ^{۷۶۶} ^{۷۶۷} ^{۷۶۸} ^{۷۶۹} ^{۷۷۰} ^{۷۷۱} ^{۷۷۲} ^{۷۷۳} ^{۷۷۴} ^{۷۷۵} ^{۷۷۶} ^{۷۷۷} ^{۷۷۸} ^{۷۷۹} ^{۷۸۰} ^{۷۸۱} ^{۷۸۲} ^{۷۸۳} ^{۷۸۴} ^{۷۸۵} ^{۷۸۶} ^{۷۸۷} ^{۷۸۸} ^{۷۸۹} ^{۷۹۰} ^{۷۹۱} ^{۷۹۲} ^{۷۹۳} ^{۷۹۴} ^{۷۹۵} ^{۷۹۶} ^{۷۹۷} ^{۷۹۸} ^{۷۹۹} ^{۸۰۰} ^{۸۰۱} ^{۸۰۲} ^{۸۰۳} ^{۸۰۴} ^{۸۰۵} ^{۸۰۶} ^{۸۰۷} ^{۸۰۸} ^{۸۰۹} ^{۸۱۰} ^{۸۱۱} ^{۸۱۲} ^{۸۱۳} ^{۸۱۴} ^{۸۱۵} ^{۸۱۶} ^{۸۱۷} ^{۸۱۸} ^{۸۱۹} ^{۸۲۰} ^{۸۲۱} ^{۸۲۲} ^{۸۲۳} ^{۸۲۴} ^{۸۲۵} ^{۸۲۶} ^{۸۲۷} ^{۸۲۸} ^{۸۲۹} ^{۸۳۰} ^{۸۳۱} ^{۸۳۲} ^{۸۳۳} ^{۸۳۴} ^{۸۳۵} ^{۸۳۶} ^{۸۳۷} ^{۸۳۸} ^{۸۳۹} ^{۸۴۰} ^{۸۴۱} ^{۸۴۲} ^{۸۴۳} ^{۸۴۴} ^{۸۴۵} ^{۸۴۶} ^{۸۴۷} ^{۸۴۸} ^{۸۴۹} ^{۸۵۰} ^{۸۵۱} ^{۸۵۲} ^{۸۵۳} ^{۸۵۴} ^{۸۵۵} ^{۸۵۶} ^{۸۵۷} ^{۸۵۸} ^{۸۵۹} ^{۸۶۰} ^{۸۶۱} ^{۸۶۲} ^{۸۶۳} ^{۸۶۴} ^{۸۶۵} ^{۸۶۶} ^{۸۶۷} ^{۸۶۸} ^{۸۶۹} ^{۸۷۰} ^{۸۷۱} ^{۸۷۲} ^{۸۷۳} ^{۸۷۴} ^{۸۷۵} ^{۸۷۶} ^{۸۷۷} ^{۸۷۸} ^{۸۷۹} ^{۸۸۰} ^{۸۸۱} ^{۸۸۲} ^{۸۸۳} ^{۸۸۴} ^{۸۸۵} ^{۸۸۶} ^{۸۸۷} ^{۸۸۸} ^{۸۸۹} ^{۸۹۰} ^{۸۹۱} ^{۸۹۲} ^{۸۹۳} ^{۸۹۴} ^{۸۹۵} ^{۸۹۶} ^{۸۹۷} ^{۸۹۸} ^{۸۹۹} ^{۹۰۰} ^{۹۰۱} ^{۹۰۲} ^{۹۰۳} ^{۹۰۴} ^{۹۰۵} ^{۹۰۶} ^{۹۰۷} ^{۹۰۸} ^{۹۰۹} ^{۹۱۰} ^{۹۱۱} ^{۹۱۲} ^{۹۱۳} ^{۹۱۴} ^{۹۱۵} ^{۹۱۶} ^{۹۱۷} ^{۹۱۸} ^{۹۱۹} ^{۹۲۰} ^{۹۲۱} ^{۹۲۲} ^{۹۲۳} ^{۹۲۴} ^{۹۲۵} ^{۹۲۶} ^{۹۲۷} ^{۹۲۸} ^{۹۲۹} ^{۹۳۰} ^{۹۳۱} ^{۹۳۲} ^{۹۳۳} ^{۹۳۴} ^{۹۳۵} ^{۹۳۶} ^{۹۳۷} ^{۹۳۸} ^{۹۳۹} ^{۹۴۰} ^{۹۴۱} ^{۹۴۲} ^{۹۴۳} ^{۹۴۴} ^{۹۴۵} ^{۹۴۶} ^{۹۴۷} ^{۹۴۸} ^{۹۴۹} ^{۹۵۰} ^{۹۵۱} ^{۹۵۲} ^{۹۵۳} ^{۹۵۴} ^{۹۵۵} ^{۹۵۶} ^{۹۵۷} ^{۹۵۸} ^{۹۵۹} ^{۹۶۰} ^{۹۶۱} ^{۹۶۲} ^{۹۶۳} ^{۹۶۴} ^{۹۶۵} ^{۹۶۶} ^{۹۶۷} ^{۹۶۸} ^{۹۶۹} ^{۹۷۰} ^{۹۷۱} ^{۹۷۲} ^{۹۷۳} ^{۹۷۴} ^{۹۷۵} ^{۹۷۶} ^{۹۷۷} ^{۹۷۸} ^{۹۷۹} ^{۹۸۰} ^{۹۸۱} ^{۹۸۲} ^{۹۸۳} ^{۹۸۴} ^{۹۸۵} ^{۹۸۶} ^{۹۸۷} ^{۹۸۸} ^{۹۸۹} ^{۹۹۰} ^{۹۹۱} ^{۹۹۲} ^{۹۹۳} ^{۹۹۴} ^{۹۹۵} ^{۹۹۶} ^{۹۹۷} ^{۹۹۸} ^{۹۹۹} ^{۱۰۰۰}

حکایت رفیق دهم که سالها با هم سفر کرده بودیم و نمک خورده و دیگران
 حقوق صحبت ثابت شدن آخر بسبب نفع اندک آزار خاطر من و او داشت
 و دوستی پشتری شد و با این همه از هر دو طرف دوستی بود و بیکدیگر آنکه شنیدیم که
 روزی دوست از سخنان من در محبتی میگفتند قطعه نگار من چو در آید
 بخنده تنگین به نمک زاده کند بر جرأت ریشان چه بودی از سر زلفش
 بدستم افتادی به چو آستین کریان بدست درویشان به طائفه دوستان
 بر لطف این سخن نه که رحمت پیرت خویش گواهی داده بودند و او فرین
 و آن دوست هم در آن جمله سالفت نموده و بر فووت صحبت دیرین تاشفت
 خورده و بخای خویش اعتراف کرده معلوم شد که از طرف من او هم رغبتی هست
 این بیها فرستادم و صلح کردم قطعه نه تا را در جهان عهد و وفا بود و چنان
 کردی و بد بهری نمودی به یکبار از جهان دل در تو بستم به انداختم که
 برگردی بزودی به هنوزت گریست باز ای که گران نبود بتر
 باشی که بودی حکایت یکی رازنی صاحب جمال در گذشت و مادر زن
 فرقت به دست کاهین در خانه تنگین به اندم و از مجاورت او جان به بخیدی
 وانه مجاورت او چاره ندیدی تا گویی آشنایان پرسیدن آمدنش کی
 گفت چگونه در مفارقت آن یار عزیز گفت نادیدن زن چندان دشوار
 نیست که دیدن مادر زن ^{چنان} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶}

برداشتن و تاربان زدن و بیخ بنارک سنان بدین به خوشتر از روی دشمنان
 و بدین به واجب است از هزار دوشست بریده تا یکی دوشست نباید در جنگ
 یاد دارم که در آیم جوانی گذرد آستم در کوئی و نظر بروی در تونز که خورشید
 دمان بخوشاندی و بهوشش مغرور استخوان بخوشاندی از ضعف استبریت
 قاپ آفتاب به خورشید و در دم و التیا بنیاد یواری کردم مترقب که کسی جز تونز
 از من برد آبی فرو نشاند که همین ناگاه از ظلمت بلای خانه روشنائی بتافت یعنی
 جمالی که زبان فصاحت از میان صباحت او عاجز آمد چنانکه در شب تاری روح
 بر آید یا صباحت از ظلمت بدر آید قدحی بر قاپ در دست گرفته و شکر در آن ریخته
 و بقرق آیمخته ندانم که بگلایش مطبوع کرده بود یا قطره چند از گل و شبنم
 چکین فی ابجمله شراب از دست نگارنش برگرفته و بخورد و دم عمو
 از سر گرفته شعر خطم که بقلبی لا یکناد کیسیعه به رشف
 الزکال و کف تیریت لحوذی را قطعه خرم آن غرض طالع را که چشم
 بر چنین روی او فتد بر بادیده مست می بیدار گردنیم شب به مستی
 روز مشرب باد حکایت سالی محمد خوارزم شاه رحمة الله علیه به خط
 برای مصطفی صلح اختیار کرد بجای کا شغرد آمدم سپری را و دیدم به خط
 در غایت اعتدال و نهایت جمال چنانکه در مثال گویند نظم مکتوب
 شوخی و دلبری آموخت به جفا و ناز و عتاب و سنگری آموخت به من

نام در زبان روی

نام در زبان روی

و در این روز که در آیم جوانی گذرد آستم در کوئی و نظر بروی در تونز که خورشید
 دمان بخوشاندی و بهوشش مغرور استخوان بخوشاندی از ضعف استبریت
 قاپ آفتاب به خورشید و در دم و التیا بنیاد یواری کردم مترقب که کسی جز تونز
 از من برد آبی فرو نشاند که همین ناگاه از ظلمت بلای خانه روشنائی بتافت یعنی
 جمالی که زبان فصاحت از میان صباحت او عاجز آمد چنانکه در شب تاری روح
 بر آید یا صباحت از ظلمت بدر آید قدحی بر قاپ در دست گرفته و شکر در آن ریخته
 و بقرق آیمخته ندانم که بگلایش مطبوع کرده بود یا قطره چند از گل و شبنم
 چکین فی ابجمله شراب از دست نگارنش برگرفته و بخورد و دم عمو
 از سر گرفته شعر خطم که بقلبی لا یکناد کیسیعه به رشف
 الزکال و کف تیریت لحوذی را قطعه خرم آن غرض طالع را که چشم
 بر چنین روی او فتد بر بادیده مست می بیدار گردنیم شب به مستی
 روز مشرب باد حکایت سالی محمد خوارزم شاه رحمة الله علیه به خط
 برای مصطفی صلح اختیار کرد بجای کا شغرد آمدم سپری را و دیدم به خط
 در غایت اعتدال و نهایت جمال چنانکه در مثال گویند نظم مکتوب
 شوخی و دلبری آموخت به جفا و ناز و عتاب و سنگری آموخت به من

و در این روز که در آیم جوانی گذرد آستم در کوئی و نظر بروی در تونز که خورشید
 دمان بخوشاندی و بهوشش مغرور استخوان بخوشاندی از ضعف استبریت
 قاپ آفتاب به خورشید و در دم و التیا بنیاد یواری کردم مترقب که کسی جز تونز
 از من برد آبی فرو نشاند که همین ناگاه از ظلمت بلای خانه روشنائی بتافت یعنی
 جمالی که زبان فصاحت از میان صباحت او عاجز آمد چنانکه در شب تاری روح
 بر آید یا صباحت از ظلمت بدر آید قدحی بر قاپ در دست گرفته و شکر در آن ریخته
 و بقرق آیمخته ندانم که بگلایش مطبوع کرده بود یا قطره چند از گل و شبنم
 چکین فی ابجمله شراب از دست نگارنش برگرفته و بخورد و دم عمو
 از سر گرفته شعر خطم که بقلبی لا یکناد کیسیعه به رشف
 الزکال و کف تیریت لحوذی را قطعه خرم آن غرض طالع را که چشم
 بر چنین روی او فتد بر بادیده مست می بیدار گردنیم شب به مستی
 روز مشرب باد حکایت سالی محمد خوارزم شاه رحمة الله علیه به خط
 برای مصطفی صلح اختیار کرد بجای کا شغرد آمدم سپری را و دیدم به خط
 در غایت اعتدال و نهایت جمال چنانکه در مثال گویند نظم مکتوب
 شوخی و دلبری آموخت به جفا و ناز و عتاب و سنگری آموخت به من

(Handwritten Persian text at the bottom of the page)

[illegible][illegible][illegible]

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

دروغش به گفتن از زبور بی صل بود و با یکی در هر خود ناخوذه نیش و تاترا
 حال باشد همچو ماه حال باشد ترا افسانه پیش حکایت قاضی بهمان احکامت
 که با فعل بند سپری سرخوش بود و فعل دلش در آتش روزگاری رطلش استکف بود و پویا
 و مترصد جوان و حسب اقصه گویان ربا عی چشم من آن شبی سرو بلند بر بود
 دلم ز دست در پای فلند و این بین سوخت می برد و دل کند و خواهی که بکس دل نری
 و این بر بند و شنیدیم در گزری پیش قاضی باز آمدی از آن محله سمعش رسید
 و زانو صفت رخسار و شانه بی تاختی دادن گرفت شفق گفت و سنگ برد
 و سیج از یختری نکشت قاضی کی را گفت از علمای مستبر که معائن او بوده
 آن شاه روی خشم گرفتن بدیش و آن عقده برابر روی شش شیریش و خشم
 از دست و از دست تو دست تو دست بر دهن خوردن و خوشتر
 بدست خویش نان خوردن و بهمانا که از و قاحت او بوی ساجت می آید و انگور
 نو آورده ترش طعم بود و روز دوسه صبر کن که شیرین گردد و این گفت و بگفت
 باز آمدی چند از بزرگان عدول که در مجلس حکم وی بودند می زمین خدمت بر سید نزد که
 با جازت سخن در خدمت بگویم اگر چه ترک ادب است و بزرگان گفته اند عیبت در کار
 سخن بحث کردن و است و خطا بر بزرگان گرفتن خطاست و لیکن حکم و انعام
 خداوندی که لازم روزگار بندگاست مصلحتی که بیند و اعلام کنند نوعی از خیرات باشد
 صواب است که با این سپرد طمع نکردی و نیش و لع و روزدی که منصب یا پیکاری نیست

۱۱۲
 این که در این کتاب است از کتب معتبره است و در این کتاب است از کتب معتبره است و در این کتاب است از کتب معتبره است

این که در این کتاب است از کتب معتبره است و در این کتاب است از کتب معتبره است و در این کتاب است از کتب معتبره است

این که در این کتاب است از کتب معتبره است و در این کتاب است از کتب معتبره است و در این کتاب است از کتب معتبره است

که تا بگشاید شیخ مژده گریه حریف نیست که دیدی سخن اینک نشنیدی منشوی
یکی کرده بی آبروی کسی به چه غم دار و دوش ز ابروی کسی به بسا نام شکوی پنجاه سال
که یک نام رشتش کند پایال به قاضی نصحت یاران کیدل آید و حسن بی قیوم فری
خواند و گفت نظیر عزیزان در محبت حال من عین صوابت و مسکله بی جواب لیکن سبب
نصحت کن مرا چندانکه خواهی که بنویس شستن از زلی سستیا فر و اریا تو غافل
توان کرد چه هم سر گرفته مارم تو احم که به چشم به این گفت کسی چند به شخص حال و برایت
و لغت بکران بر بخت گفته اند هرگز از در تر از دوست زور در باز دوست خطم هرگز
زد و در سر فردا در و در تر از دزدی آهمنین دوش است به فی الحکله شبی خلوی پیشتر
و بعد از آن شب شعله را خبر شد قاضی به شب شراب در سو شباب در بنه غم غمی و بر تر غم گفتی
نظم مشبب مگر وقت بنیخو اندازین خروس به عشاق بس نکرده هنوز از کنار و بوش
میکدم که دست فتنه بخت است از سینه ها بیدار باش تا زود عمر بر فووش به تاشنوی
ز مسجد آدینه با گنج سج به یاز در سرای انا بک غلو کوس به لب لب لب چو شیم خوس
بودا بروشتن بختن بهوده خروس به قاضی در خیالت بود که یکی از خدمتکاران در آمد
و گفت به نشینی خیز و تا پای داری گریه که حسودان بر تو دتی گرفته اند بلکه حتی گفته اند تا که
اتش فتنه کنه و تا که باب بر فوشتانیم سباد که فردا چو بالا گیرد عالمی فر و گیرد قاضی به
در و نظر کرد و گفت قطعه پیچ در صید برده پیچم را به چه تفاوت کند سنگ یر به روی
در روی دوست کن بگذار به تا بعد و پشت دست میخیزد ملک را بعد از آن شب باگی

[The page contains dense handwritten Persian script in two columns. The right column begins with "و اما در این باب که از..." and continues down. The left column begins with "و اما در این باب که از..." and also continues down. There are several large, stylized initial letters or section markers throughout the text.]

ادعای ایفاد و تلفظ

دادند که در ملک تو چنین منگبری حادث شده است چه فرمای ملک گفت من را از قصه
 عصر میدنم و یگان روزگار میسر نم باشد که معاندان در حق می غرضی کرده اند پس این سخن
 در سمع قبول من نیاید مگر آنکه معاینه گردد که حکیمان گفته اند بیت به تندی سبک
 دست برون به تیغ به بدندان بر دشت دست دریغ به شنیدم که سحرگاه با تپی چند
 خاصان سیالین قاضی آمد شمع را دید بر پای و شادان بسته وی ریخته و قیج شکسته قاضی
 خوابستی بخیر و ملکستی مبطاف اندک اندک بیدار شد که که خیز که آفتاب بر آمد قاضی دریا
 که حال چیست گفت از کدام جانب بر آمد سلطان را عجب آ گرفت از جانب مشرق چنانکه
 محروست گفت ای احمد که هنوز در توبه همچنان باز بست حکم حدیث که ای خالق باب
 التوبه علی العباد حتی ظلمک الشمس من مغفورها استغفرک اللهم و اکتوب
 قطع این و حیرم گرناه ایگنشد به خجست نافر جام عقل تمام به اگر قرارم کن
 مستوجرم و در بهنجشی عفو بهتر کا ستقام ملک گفت توبه در خجالت که بر جزای گناه
 خویش اطلاع یافتی سودی نهند فکرم که بیفهم ایما هم لکرا و انا سنا
 قطع چه سود از زودی آنکه توبه کردن به که توانی گمنان از راحت بر کاخ به بلند
 بیون گوگوتا ه کن دست به که کوه خود دارد دست بر شاخ به ترا با و جو چنین منگبری
 که نظام شد سبیل خلاص صورت نه بند این گفت و سو کلان عقوبت وی آمنتند گفت
 مراد خدمت سلطان یک سخن باقی است ملک شنید و گفت آن چیست گفت قطع
 باستین ملای که بر من فاشانی به طبع مدار که از دامن دست به اگر خلاص می
 باستین ملای که بر من فاشانی به طبع مدار که از دامن دست به اگر خلاص می

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد
وآله الطيبين الطاهرين
الذين هم خلائفنا بعدنا
في هذه الدارين
أجمعين

مردت بجای آورد مشفق بهر بان خوش طبع شیرین زبان فطرتی تا توانم دولت بد
آرم به وریا زاریم نیازارم به وریا طوطی شکر نود خوش است به جان شیرین فیلانی
پرورش است به نه گرفتار آمدی بدست جوانی محبت خیر کار نمی ترستی سبکپای که هر دم
بوی زد و بر خطه رانی ز ندو بر شست حانی خسید و هر روز باری گیر و قطعه جوانان
خرم از خوب خشان و لیکن در وفا با کس نیایند به وفاداری مکر از مبدلان چشم
که هر دم بر گل دیگر سرایند به خلاف پیران که عقل و ادب ز رنگانی گفت نه به مقتضای
و جوانی فرد خود بهتری جوی و فرصت شمار که با چون خودی کم کنی روزگار
گفت چندان برین خط بگفتم که گمان بردم که دلش در فید من آمد و سید من شد تا گری
سزا زد در دین سینه پر در بر آورد و گفت چندین سخن که بگفتی در زاروی عقل من
آن یک سخن ندارد که وقتی از قبلیه خویش شنیدم ام که گفت زن جوان اگر تیری به
نشیند به از آنکه میری شمشیر است بآن یدنی بعلها و شکیکا کا خوشی
الصکایه و تقول هذا معه مکتب و انما الرقبة للناک و باعی
زین که بر روی رضا بر خیزد و بفسنه و جنگ از آن سر بر خیزد و پیر که ز جاس
خویش تواند برخاست و الا بجا کیش عصاره خیزد و فی الجمله مکان موافقت
نمود و بکارقت انجا مید چون ترش عیش را به عده کاش مستند با جوانی تند ترش
تهید است بدخوی جو و جفا کشیدی و بیخ و عباد دیدی و شکر نعمت حق همچنان گفتی
که از آن عذاب با ایم بر میدم و بدین نصیحت بر میدم و روی زیبا و جامه زیبا

و این فطرت است
و این خیرات است
و این سبکپای است
و این محبت است
و این وفاداری است
و این عقل است
و این شمشیر است
و این نصیحت است
و این جامه است

و این فطرت است
و این خیرات است
و این سبکپای است
و این محبت است
و این وفاداری است
و این عقل است
و این شمشیر است
و این نصیحت است
و این جامه است

۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴۷۶
 ۴۷۷
 ۴۷۸
 ۴۷۹
 ۴۸۰
 ۴۸۱
 ۴۸۲
 ۴۸۳
 ۴۸۴
 ۴۸۵
 ۴۸۶
 ۴۸۷
 ۴۸۸
 ۴۸۹
 ۴۹۰
 ۴۹۱
 ۴۹۲
 ۴۹۳
 ۴۹۴
 ۴۹۵
 ۴۹۶
 ۴۹۷
 ۴۹۸
 ۴۹۹
 ۵۰۰
 ۵۰۱
 ۵

عشق و خود دنگ بوی و دوس به این همه زینت زنان باشد به مرد را که در خایه زینت
دوس به فرو با این همه جور و تند خونی به نازت بکشم که خوب و بی نظیر با تو مرا
سوزن اندر عذاب به به که شدن با دگری در بهشت به بوی پیاز از دهن خوب و
به بهجت که گل از دست زشت حکایت همان پیری بودم در دیار بکر که مال و مال
داشت و فرزندی خوب و دخی حکایت کرد که مراد عمر خویش بجز این فرزند نبوده است
درین وادی زیارت گاه است که مردمان بحاجت خوشتر آنجا راند و شهبازی از
در پای آن درخت بخدا نالین نام تامل این فرزند بخشین است شنیدم که پسر با رفیقان
آهسته میگفت چه بودی اگر من آن درخت استی که کجاست تا دعا کردی و پدرم مردی
حکمت خواجها شادی کنان که فرزندم عاقل است و پسر طعمه زنان که پدرم قوت
قطعه سالها بر تو گذرد که گذار به کنی سوی تربت پرت به تو بجان بدر چه کردی
خیر به تا بهمان چشم داری از پسر حکایت روزی بغیر جوانی سخت
را ننگ بودم و شبانگه بیای کر شو به ست یازده پیر می ضعیف تر پس کاوان می
گفت پیشانی جای خفتن است گفتم چون دم که پناهی رفتن است گفت این نشنیدی
که صاحب دلان گفته اند رفتن و نشستن به که دویدن و گسستن قطعه ایکه شتاق
منزلی شتاب به پند من کار بند و صبر آموز به است تازی تو گفتم و شتاب به
اشترای هسته میرو و شب روز حکایت جوانی بهت لطف خندان شیرین
زبان در حلقه عشرت بود که در دلش از هیچ نوع غم نیامدی لب زخمن فرا به روزگاری

از حسن اول فراموش
کمی است در پیشگاه
را گویند و دیگر
اول بسم و در پیشگاه
درین بیند و پیشگاه
عالمی را از گویند
که باران آرزو
که ده بزرگوار
برهان
در حجب است
سست از قطع
فست
تفصیلات
از ان است
باید
است
بسیار
افزون و حجب
خطه ناس

از آنکه عاقل بدست افتاد نسق و خور آغاز کرد و مژدگی پیشه گرفت فی الجمله تا
از سار معامی منکری که نکرد و مسکری که خورد و باری بنیحتش گفتم ای فرزند
دخا آب رویت و خج آسپاگردان یعنی خج فراوان کردن کم کسی آسپا
که دخل معین دارد قطعه چو دخلت نیست خج آهسته تر کن به که میگویند
ملاحان سرودی به بگوستان اگر باران نیارد به سبالی دجله گردد و خشک
رودی به عقل آدب پیش گیر و لعل و لعب بگذار که چون نصبت سپری شود خج
بری و پشیمانی خوری سپس از لذت ناتی و نوش این سخن در گوش نیارد و بر قول
اعتراف کرد گفت راحت عاجل را به تسویش محنت اجل منقص کردن خلاف
رای خودند است ششوی خداوندان کام و نیکی به چراسختی بر نواز سیم ختی به
بروشادی کن ای یار دل از روز به غم فردا نشاید خورن ام روز به کیفی که دوسر
میشسته ام و عقد فتوت بسته و ذکر انعام در افواه عوام افتاده ششوی به عکس
لرم به بند نشاید که بند بر دهم به نام نکونی چو بر دهن شد بکوی به در توانی که به بندگی
بروی به دیرم که نصیحت نمی پذیرد و دهم گر من در آهین سرودی اثر نمی کند
ترک مناصحت کردم روی از مصاحبت بگردانیدم و قول حکما را کارستم که گفته اند
بکلم ما علیک فان لم یقبلوا ما علیک قطعه گرچه دانی که نشنوز بگوی به
هر چه دانی ز نیک خواهی و پند زود باشد که خیر سرینی به برویای او افتاده اند
بند دست بروست میزند که شریک به نشنیدم حدیث و آشنند به تا پس از سرت

برای آنکه عاقل بدست افتاد نسق و خور آغاز کرد و مژدگی پیشه گرفت فی الجمله تا از سار معامی منکری که نکرد و مسکری که خورد و باری بنیحتش گفتم ای فرزند دخا آب رویت و خج آسپاگردان یعنی خج فراوان کردن کم کسی آسپا که دخل معین دارد قطعه چو دخلت نیست خج آهسته تر کن به که میگویند ملاحان سرودی به بگوستان اگر باران نیارد به سبالی دجله گردد و خشک رودی به عقل آدب پیش گیر و لعل و لعب بگذار که چون نصبت سپری شود خج بری و پشیمانی خوری سپس از لذت ناتی و نوش این سخن در گوش نیارد و بر قول اعتراف کرد گفت راحت عاجل را به تسویش محنت اجل منقص کردن خلاف رای خودند است ششوی خداوندان کام و نیکی به چراسختی بر نواز سیم ختی به بروشادی کن ای یار دل از روز به غم فردا نشاید خورن ام روز به کیفی که دوسر میشسته ام و عقد فتوت بسته و ذکر انعام در افواه عوام افتاده ششوی به عکس لرم به بند نشاید که بند بر دهم به نام نکونی چو بر دهن شد بکوی به در توانی که به بندگی بروی به دیرم که نصیحت نمی پذیرد و دهم گر من در آهین سرودی اثر نمی کند ترک مناصحت کردم روی از مصاحبت بگردانیدم و قول حکما را کارستم که گفته اند بکلم ما علیک فان لم یقبلوا ما علیک قطعه گرچه دانی که نشنوز بگوی به هر چه دانی ز نیک خواهی و پند زود باشد که خیر سرینی به برویای او افتاده اند بند دست بروست میزند که شریک به نشنیدم حدیث و آشنند به تا پس از سرت

بند دست بروست میزند که شریک به نشنیدم حدیث و آشنند به تا پس از سرت

اینکه بگوید که این را خواند پس بدین که بهتر است چیت گویند که پدرت کیت
قطعه جامه کعبه را که میوسند و او را که میگویند نامی شده باغریزی شست و زنی چیت
لاجرم بخور اگر اتمی شد حکایت در تضایف خلک آورده اند که گزوم اولاد
مستور نیست چنانکه دیگر حیوانات را بلکه اختار مادر را بخورند و شکش را بدزدند
راه صحرایند و آن پوسنها که در خانه گزوم بیند از آنست باری این نکته پیش
بزرگی میگویند گفت دل من بر صدق این سخن گواهی میدهد و خبر چنین میتوان بود
در حالت خردی با مادر و پدر چنین مخالفت کرده اند لاجرم در بزرگی چنین مقبول و محبوب اند
قطعه پیر را بر رویت کرده کای جوانمرد یا دیگر این پیدا هر که با اهل خود فاکند
نشود دست وی و دانشمند مثل گزوم را گفته چنانستان بدین آئی گفت
چه حرم است که بستان نیز بردن ایم حکایت فقیه در وشی حامل بود
درست محل بهتر آورد در وشی را همه عمر فرزند نیامد بود گفت اگر خداوند تعالی را پسری
جز این خرقه که پوشید دارم هر چه در ملک من ستایش در وشیان کنم اتفاقا پیر آورده و سفره
در وشیان بوجوب شش طبعها پس از چند سال از سفر شام باز آمدم محبت آن
برگذاشتم و از چگونگی حالش خبر پرسیدم گفتند بزدان شخته دست سبب پرسیدم
کسی گفت پسرش خمر خورده و عین کرده و خون کسی ریخته و از سیان گریخته و پیر
بعثت وی سلسله در ناگهی است و بندگان بر پای گفتم این بلای آوی بجایست
عزیز خسته است قطعه زنمان بار دارای نه شیاره اگر وقت ولادت بازرسند

اینکه بگوید که این را خواند پس بدین که بهتر است چیت گویند که پدرت کیت
قطعه جامه کعبه را که میوسند و او را که میگویند نامی شده باغریزی شست و زنی چیت
لاجرم بخور اگر اتمی شد حکایت در تضایف خلک آورده اند که گزوم اولاد
مستور نیست چنانکه دیگر حیوانات را بلکه اختار مادر را بخورند و شکش را بدزدند
راه صحرایند و آن پوسنها که در خانه گزوم بیند از آنست باری این نکته پیش
بزرگی میگویند گفت دل من بر صدق این سخن گواهی میدهد و خبر چنین میتوان بود
در حالت خردی با مادر و پدر چنین مخالفت کرده اند لاجرم در بزرگی چنین مقبول و محبوب اند
قطعه پیر را بر رویت کرده کای جوانمرد یا دیگر این پیدا هر که با اهل خود فاکند
نشود دست وی و دانشمند مثل گزوم را گفته چنانستان بدین آئی گفت
چه حرم است که بستان نیز بردن ایم حکایت فقیه در وشی حامل بود
درست محل بهتر آورد در وشی را همه عمر فرزند نیامد بود گفت اگر خداوند تعالی را پسری
جز این خرقه که پوشید دارم هر چه در ملک من ستایش در وشیان کنم اتفاقا پیر آورده و سفره
در وشیان بوجوب شش طبعها پس از چند سال از سفر شام باز آمدم محبت آن
برگذاشتم و از چگونگی حالش خبر پرسیدم گفتند بزدان شخته دست سبب پرسیدم
کسی گفت پسرش خمر خورده و عین کرده و خون کسی ریخته و از سیان گریخته و پیر
بعثت وی سلسله در ناگهی است و بندگان بر پای گفتم این بلای آوی بجایست
عزیز خسته است قطعه زنمان بار دارای نه شیاره اگر وقت ولادت بازرسند

اینکه بگوید که این را خواند پس بدین که بهتر است چیت گویند که پدرت کیت
قطعه جامه کعبه را که میوسند و او را که میگویند نامی شده باغریزی شست و زنی چیت
لاجرم بخور اگر اتمی شد حکایت در تضایف خلک آورده اند که گزوم اولاد
مستور نیست چنانکه دیگر حیوانات را بلکه اختار مادر را بخورند و شکش را بدزدند
راه صحرایند و آن پوسنها که در خانه گزوم بیند از آنست باری این نکته پیش
بزرگی میگویند گفت دل من بر صدق این سخن گواهی میدهد و خبر چنین میتوان بود
در حالت خردی با مادر و پدر چنین مخالفت کرده اند لاجرم در بزرگی چنین مقبول و محبوب اند
قطعه پیر را بر رویت کرده کای جوانمرد یا دیگر این پیدا هر که با اهل خود فاکند
نشود دست وی و دانشمند مثل گزوم را گفته چنانستان بدین آئی گفت
چه حرم است که بستان نیز بردن ایم حکایت فقیه در وشی حامل بود
درست محل بهتر آورد در وشی را همه عمر فرزند نیامد بود گفت اگر خداوند تعالی را پسری
جز این خرقه که پوشید دارم هر چه در ملک من ستایش در وشیان کنم اتفاقا پیر آورده و سفره
در وشیان بوجوب شش طبعها پس از چند سال از سفر شام باز آمدم محبت آن
برگذاشتم و از چگونگی حالش خبر پرسیدم گفتند بزدان شخته دست سبب پرسیدم
کسی گفت پسرش خمر خورده و عین کرده و خون کسی ریخته و از سیان گریخته و پیر
بعثت وی سلسله در ناگهی است و بندگان بر پای گفتم این بلای آوی بجایست
عزیز خسته است قطعه زنمان بار دارای نه شیاره اگر وقت ولادت بازرسند

اینکه بگوید که این را خواند پس بدین که بهتر است چیت گویند که پدرت کیت
قطعه جامه کعبه را که میوسند و او را که میگویند نامی شده باغریزی شست و زنی چیت
لاجرم بخور اگر اتمی شد حکایت در تضایف خلک آورده اند که گزوم اولاد
مستور نیست چنانکه دیگر حیوانات را بلکه اختار مادر را بخورند و شکش را بدزدند
راه صحرایند و آن پوسنها که در خانه گزوم بیند از آنست باری این نکته پیش
بزرگی میگویند گفت دل من بر صدق این سخن گواهی میدهد و خبر چنین میتوان بود
در حالت خردی با مادر و پدر چنین مخالفت کرده اند لاجرم در بزرگی چنین مقبول و محبوب اند
قطعه پیر را بر رویت کرده کای جوانمرد یا دیگر این پیدا هر که با اهل خود فاکند
نشود دست وی و دانشمند مثل گزوم را گفته چنانستان بدین آئی گفت
چه حرم است که بستان نیز بردن ایم حکایت فقیه در وشی حامل بود
درست محل بهتر آورد در وشی را همه عمر فرزند نیامد بود گفت اگر خداوند تعالی را پسری
جز این خرقه که پوشید دارم هر چه در ملک من ستایش در وشیان کنم اتفاقا پیر آورده و سفره
در وشیان بوجوب شش طبعها پس از چند سال از سفر شام باز آمدم محبت آن
برگذاشتم و از چگونگی حالش خبر پرسیدم گفتند بزدان شخته دست سبب پرسیدم
کسی گفت پسرش خمر خورده و عین کرده و خون کسی ریخته و از سیان گریخته و پیر
بعثت وی سلسله در ناگهی است و بندگان بر پای گفتم این بلای آوی بجایست
عزیز خسته است قطعه زنمان بار دارای نه شیاره اگر وقت ولادت بازرسند

از آن بهتر بر نزدیک خردمند که فرزندان نامور از ایند حکایت طفل بودم
 که بزرگی را پرسیدم از بزرگ گفت در مسطور آمده است که نشان در ادبی
 پانزده سالگی و دوم احتلام و سوم بر آمدن موی پیشانی و حقیقت کین نشان در
 و پس آنکه در رضای خدای عزوجل پیش از آن باشی که در بند خط نفس خوش و بر که
 در این صفت موجود نیست بنزد محققان بالغ شمارندش قطعه بصورت آدمی شد
 قطره آب که چل درش قرار اندر رحم مانده و اگر چل ساله را عقل و ادب نیست
 بتحقیقش نشاید آدمی خواند قطعه جوانمردی و لطف است آدمی به همین نقش هوا
 پیدا و نه هر یک که صورت میتوان کرد و با تو آنها در از شکر و زنگار و چون گمان
 نباشد فضل و حسن به چه فرق از آدمی تا نقش دیوار به دست آوردن دنیا نیست
 یکی را اگر توانی دل بدست از حکایت سالی ز نای میان پیادگان حجاج
 افتاده بود و در ایوان سفر هم پیاده بود و اضافت در سر و کلاه افرا دیدم و داد
 و خدایا بر آدمی که با و نه نشینی را دیدم که با عدل خویش میگفت با کعبه پیاده علاج
 عرصه شطرنج را بر سر میرد و فرزند میشو و یعنی از آن میشود که بود و پیادگان حجاج بود
 را بر سر بردند و بر شند قطعه از من گوی حاجی مردم گزای راه گویو تین
 خلق باز آمدند و حاجی تو نیستی بهتر است از برای آنکه به پیاده خار بخورد و بار
 پیاده حکایت مری که چشم در خواست پیش سبطاری رفت تا واکند بطایز آنچه
 در چشم چهار پایش بود در دین او کشید که شد حکومت پیش او و بر بد گفت بر سر

۱۲۸
 این حکایت را در مسطور آمده است که نشان در ادبی پانزده سالگی و دوم احتلام و سوم بر آمدن موی پیشانی و حقیقت کین نشان در و پس آنکه در رضای خدای عزوجل پیش از آن باشی که در بند خط نفس خوش و بر که در این صفت موجود نیست بنزد محققان بالغ شمارندش قطعه بصورت آدمی شد قطره آب که چل درش قرار اندر رحم مانده و اگر چل ساله را عقل و ادب نیست بتحقیقش نشاید آدمی خواند قطعه جوانمردی و لطف است آدمی به همین نقش هوا پیدا و نه هر یک که صورت میتوان کرد و با تو آنها در از شکر و زنگار و چون گمان نباشد فضل و حسن به چه فرق از آدمی تا نقش دیوار به دست آوردن دنیا نیست یکی را اگر توانی دل بدست از حکایت سالی ز نای میان پیادگان حجاج افتاده بود و در ایوان سفر هم پیاده بود و اضافت در سر و کلاه افرا دیدم و داد و خدایا بر آدمی که با و نه نشینی را دیدم که با عدل خویش میگفت با کعبه پیاده علاج عرصه شطرنج را بر سر میرد و فرزند میشو و یعنی از آن میشود که بود و پیادگان حجاج بود را بر سر بردند و بر شند قطعه از من گوی حاجی مردم گزای راه گویو تین خلق باز آمدند و حاجی تو نیستی بهتر است از برای آنکه به پیاده خار بخورد و بار پیاده حکایت مری که چشم در خواست پیش سبطاری رفت تا واکند بطایز آنچه در چشم چهار پایش بود در دین او کشید که شد حکومت پیش او و بر بد گفت بر سر

این حکایت را در مسطور آمده است که نشان در ادبی پانزده سالگی و دوم احتلام و سوم بر آمدن موی پیشانی و حقیقت کین نشان در و پس آنکه در رضای خدای عزوجل پیش از آن باشی که در بند خط نفس خوش و بر که در این صفت موجود نیست بنزد محققان بالغ شمارندش قطعه بصورت آدمی شد قطره آب که چل درش قرار اندر رحم مانده و اگر چل ساله را عقل و ادب نیست بتحقیقش نشاید آدمی خواند قطعه جوانمردی و لطف است آدمی به همین نقش هوا پیدا و نه هر یک که صورت میتوان کرد و با تو آنها در از شکر و زنگار و چون گمان نباشد فضل و حسن به چه فرق از آدمی تا نقش دیوار به دست آوردن دنیا نیست یکی را اگر توانی دل بدست از حکایت سالی ز نای میان پیادگان حجاج افتاده بود و در ایوان سفر هم پیاده بود و اضافت در سر و کلاه افرا دیدم و داد و خدایا بر آدمی که با و نه نشینی را دیدم که با عدل خویش میگفت با کعبه پیاده علاج عرصه شطرنج را بر سر میرد و فرزند میشو و یعنی از آن میشود که بود و پیادگان حجاج بود را بر سر بردند و بر شند قطعه از من گوی حاجی مردم گزای راه گویو تین خلق باز آمدند و حاجی تو نیستی بهتر است از برای آنکه به پیاده خار بخورد و بار پیاده حکایت مری که چشم در خواست پیش سبطاری رفت تا واکند بطایز آنچه در چشم چهار پایش بود در دین او کشید که شد حکومت پیش او و بر بد گفت بر سر

این حکایت را در مسطور آمده است که نشان در ادبی پانزده سالگی و دوم احتلام و سوم بر آمدن موی پیشانی و حقیقت کین نشان در و پس آنکه در رضای خدای عزوجل پیش از آن باشی که در بند خط نفس خوش و بر که در این صفت موجود نیست بنزد محققان بالغ شمارندش قطعه بصورت آدمی شد قطره آب که چل درش قرار اندر رحم مانده و اگر چل ساله را عقل و ادب نیست بتحقیقش نشاید آدمی خواند قطعه جوانمردی و لطف است آدمی به همین نقش هوا پیدا و نه هر یک که صورت میتوان کرد و با تو آنها در از شکر و زنگار و چون گمان نباشد فضل و حسن به چه فرق از آدمی تا نقش دیوار به دست آوردن دنیا نیست یکی را اگر توانی دل بدست از حکایت سالی ز نای میان پیادگان حجاج افتاده بود و در ایوان سفر هم پیاده بود و اضافت در سر و کلاه افرا دیدم و داد و خدایا بر آدمی که با و نه نشینی را دیدم که با عدل خویش میگفت با کعبه پیاده علاج عرصه شطرنج را بر سر میرد و فرزند میشو و یعنی از آن میشود که بود و پیادگان حجاج بود را بر سر بردند و بر شند قطعه از من گوی حاجی مردم گزای راه گویو تین خلق باز آمدند و حاجی تو نیستی بهتر است از برای آنکه به پیاده خار بخورد و بار پیاده حکایت مری که چشم در خواست پیش سبطاری رفت تا واکند بطایز آنچه در چشم چهار پایش بود در دین او کشید که شد حکومت پیش او و بر بد گفت بر سر

۱۲۹
 باب اول در بیان فضیلت
 و جلال و کبریا و تعالی
 و جلال و کبریا و تعالی
 و جلال و کبریا و تعالی

تاوان نیست اگر این خرنودی پیش بپای زلفی مقصود ازین سخن است یا بلنی
 که هر که ناآزموده را کار بزرگ نماید با آنکه ندانست بزرگو یک ضرر و مندان
 بخت را می‌منسوب گردانند و بپوشند روشن ای بد بفرمایید کارهای خفیه
 بویافت اگر چه با فتنه است به بزرگش کارگاه حرر حکایت کی از بزرگان آمده را
 پسری فات یافت پرسیدند که بر صندوق گوش چه نویسم گفت آیات کلام محمد اع
 بیش از آنست که روا باشد بر چنین جایگاه نوشتن که بزرگوار بوده و خلایق بر او
 و سگان بروشاند اگر بفرورت چیزی نویسد این بیت کفایت است قطعه
 هر که که سبزه درستان به بد میدی چه خوش بوی دل من به بگذرای دوست
 تا بوقت بهار به سبزه بینی و سیده بر گل من حکایت پارسائی بر یکی از خداوندان
 نصرت گذر کرد که سبزه را دست و پای سبزه عتوت میکرد گفت ای سپهر چو تو
 مخلوقی را خدای عزوجل اسیر حکم تو گردانیده است و تبار روی فضیلت او به شکر
 نصرت باری تعالی بجا آر و چندین جبار روی میسند تا بد که خدای قیامت از
 تو باشد و شمساری بری شغوی برین گیر خشم سیاه جوش کن و دلش مبارز
 او را تو بده درم خریدی به آخر نه قدرت آفریدی به این حکم و غرور خشم تا چند
 هست از تو بزرگتر خداوند ای خواجه ارسلان و آغوش فرمانده خود مکن فراموش
 در خبرست از سید عالم صلی الله علیه و سلم که گفت بزرگترین ستر در روز قیامت
 آن بود که سبزه صالح را به بهشت برند و خداوند کار فایز بدوزخ قطعه بر غلامی

این بیت را در کتاب
 الفیاض و البیاض
 در باب اول
 در بیان فضیلت
 و جلال و کبریا
 و تعالی
 و جلال و کبریا
 و تعالی

این بیت را در کتاب
 الفیاض و البیاض
 در باب اول
 در بیان فضیلت
 و جلال و کبریا
 و تعالی
 و جلال و کبریا
 و تعالی

این بیت را در کتاب
 الفیاض و البیاض
 در باب اول
 در بیان فضیلت
 و جلال و کبریا
 و تعالی
 و جلال و کبریا
 و تعالی

۱۳۱
 حکایت از آنکه زاده را دیدیم بر سر کوه پدیده
 و با درویش بچه می‌نواخته در پوسته که صدق تربت سنگین است کتابه رنگین و خوش
 رخام انداخته و خشت پیروزه درو ساخته بگور پدیده انداخته و دو فرامهم نهاده
 و مشت دو خاک بر دپاشیده درویش سپهر این شنید و گفت پدیده در زیر این سنگهای
 بر خود بجنبید پدیده درویش رسید به بود فر و خرم که بروی نهنگ کستر باره بی شک
 آسوده تر کند ز قمار فطرحه مرد درویش که با برستم فاقه کشیده بدیدم که بکبار
 آید نه و آنکه در دولت و نعمت آسانی نیست و مردنش ز نیمه شکست و شوار
 آید به بهر حال اسیری که ز بندی بجهت خوشترش دانایم که گرفتار آید حکایت
 بزرگی را پرسیدیم از معنی این حدیث **عَلَيْكَ تَفْسُكَ الْيَوْمَ** باین حدیث
 گفت بکلمه آنکه هر آن شمی که با وی احسان کنی دوست گردد و مگر نفس را خجسته آنکه در این
 مخالفت نیاید کند فطرحه فرشته خوشی و آدمی یک خورن به در خود چه بهایم بپوشد
 چو خجسته مراد هر که بر آری مطیع امر تو گشت به خلاف نفس که فرمان هر چه یافت مرا ده
جدال سعدی با مدعی در بیان توانگری و درویشی
 یکی بر صورت درویشان نه بر صفت ایشان در محفل دیدم شسته و شفته در پوسته و در قشر
 شکایت باز کرده و دم تو آنکه آن آغاز نهاده تن به بیچاره باین که درویش را دوست
 بهت است تو آنکه را پای را دوست شکسته است که میان ابدت اندر درویش است به خود
 نعمت را کرم نیست چه تر که پرورده و نعمت بزرگانم این سخن مدغم ای تو آنکه آن

حکایت از آنکه زاده را دیدیم بر سر کوه پدیده
 و با درویش بچه می‌نواخته در پوسته که صدق تربت سنگین است کتابه رنگین و خوش
 رخام انداخته و خشت پیروزه درو ساخته بگور پدیده انداخته و دو فرامهم نهاده
 و مشت دو خاک بر دپاشیده درویش سپهر این شنید و گفت پدیده در زیر این سنگهای
 بر خود بجنبید پدیده درویش رسید به بود فر و خرم که بروی نهنگ کستر باره بی شک
 آسوده تر کند ز قمار فطرحه مرد درویش که با برستم فاقه کشیده بدیدم که بکبار
 آید نه و آنکه در دولت و نعمت آسانی نیست و مردنش ز نیمه شکست و شوار
 آید به بهر حال اسیری که ز بندی بجهت خوشترش دانایم که گرفتار آید حکایت
 بزرگی را پرسیدیم از معنی این حدیث **عَلَيْكَ تَفْسُكَ الْيَوْمَ** باین حدیث
 گفت بکلمه آنکه هر آن شمی که با وی احسان کنی دوست گردد و مگر نفس را خجسته آنکه در این
 مخالفت نیاید کند فطرحه فرشته خوشی و آدمی یک خورن به در خود چه بهایم بپوشد
 چو خجسته مراد هر که بر آری مطیع امر تو گشت به خلاف نفس که فرمان هر چه یافت مرا ده
جدال سعدی با مدعی در بیان توانگری و درویشی
 یکی بر صورت درویشان نه بر صفت ایشان در محفل دیدم شسته و شفته در پوسته و در قشر
 شکایت باز کرده و دم تو آنکه آن آغاز نهاده تن به بیچاره باین که درویش را دوست
 بهت است تو آنکه را پای را دوست شکسته است که میان ابدت اندر درویش است به خود
 نعمت را کرم نیست چه تر که پرورده و نعمت بزرگانم این سخن مدغم ای تو آنکه آن

و آنکه آنکه در دولت و نعمت آسانی نیست و مردنش ز نیمه شکست و شوار
 آید به بهر حال اسیری که ز بندی بجهت خوشترش دانایم که گرفتار آید حکایت
 بزرگی را پرسیدیم از معنی این حدیث **عَلَيْكَ تَفْسُكَ الْيَوْمَ** باین حدیث
 گفت بکلمه آنکه هر آن شمی که با وی احسان کنی دوست گردد و مگر نفس را خجسته آنکه در این
 مخالفت نیاید کند فطرحه فرشته خوشی و آدمی یک خورن به در خود چه بهایم بپوشد
 چو خجسته مراد هر که بر آری مطیع امر تو گشت به خلاف نفس که فرمان هر چه یافت مرا ده
جدال سعدی با مدعی در بیان توانگری و درویشی
 یکی بر صورت درویشان نه بر صفت ایشان در محفل دیدم شسته و شفته در پوسته و در قشر
 شکایت باز کرده و دم تو آنکه آن آغاز نهاده تن به بیچاره باین که درویش را دوست
 بهت است تو آنکه را پای را دوست شکسته است که میان ابدت اندر درویش است به خود
 نعمت را کرم نیست چه تر که پرورده و نعمت بزرگانم این سخن مدغم ای تو آنکه آن

دخیل مسکینانند و ذخیره گوشه نشینان و مقصد از ایشان و کف سافران و تحمل بارگران
 از بهر راجحت و دگران دست تناول بطعام آنکه برینکه متعلقان زیر دستان بخورند
 فضله بکار ایشان باز آید و دیران اقرار بچراغ سید شعله تو انکاران ا
 وقت است نذر و مهمانی بزرگ و فطره و عیالت و دهی و قربانی و توکی بدولت
 ایشان بی که توانی به جز این در کست و آنهم بعد پریشانی به اگر قدرت بودست
 اگر قوت سجود تو انکار را بهتر می شود که مال منکی از نذر جامه پاک عرض منقول دل فارغ
 قوت طاعت در تله لطیف است و صحت عبادت در کسوت فطیعت پدید است که از معد خالی چوت
 آید و از دست چه مروت از پای بسته چه میر از دست گرسنه چه خیزد و شکسته شب برانگنده
 آنکه پدید بنود و جبر بادادش به مور گرد آورد و باستان به تا فراغت و زمستان
 فراغت با فاقه نه پیوند و جمعیت در تنگ سنی صوت نه بندگی تحریر عتبات و دیگری
 منظر عتبات شسته بر گزین بدان کی ماند بیت خداوند کنست محبت مشتعل پرانگنده
 پرانگند دل به پس عبادت ایشان بقبول نزدیک ترست که جمع اند حاضر نه پشان
 درانگنده خاطر اسباب صیحت ساخته و باوراد عبادت پرداخته عرب گوید
 اَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الْفَقْرِ الْمَكِيْثِ وَ جَوَارِ مِنْ لَا يَحِيْثُ دَخِرَتْ الْفَقْرُ
 سَوَادُ الْوَجْهِ فِي الدَّارِيْنَ كَفَتْ اَيْشُ شَنِيدِيْ اَنْ لِّشَنِيدِيْ كَفَرُوهُ الْفَقْرُ وَ قُرِيْ
 گفت خاموش که اشارت سید عالم علیه السلام بفقر طایفه است که فروشد از ضایع
 و تسلیم تر قضایه ایان که خرقه ابرار پوشند و لقمه ادرار فروشند با عی امی

در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است

نهند و در می بی من و اذی نهند مالی بشت فراهم آرد و بخت نکند و بخت
بگذارد چنانکه بزرگان گفته اند سیم خیل از خاک وقتی بر آید که وی در خاک و دست
برنج و سی کسی نمیشد چنگ رود و در کس آید و بی رنج و سی برادر جواب
گفتش بر خیل خداوندان نعمت و قوت نیافته الا بعلت گدائی و گرنه هر که طمع
نبرد کریم و خجاش یکی بنای چنگ است از آنکه زر چست گدا و اندک مسک کیت گفتا تجربت
آن میگویم که مستحقان بر دربارند و غلیظان شدید را بر گارند تا بار غریزان نهند و
دست جبار سینه صاخان اهل تمیز نهند و گریه کس اینجاست و حقیقت است
گفته باشند بپست آنرا که عقل و همت و تدبیر و رای نیست به خوش گفت پرده دار
که کس در سرائی نیست به گفتم بعد از آنکه از دست توقعان بچایان آمدند و از قوه گدایان
بقفان و محال عقل است که اگر یک بیابان در شود چشم گدایان پر شود شهر دیده
اهل طمع بخت دنیا به پر شود و همچنانکه چاه ششم به هر کجا سختی دیده تلخی کشید رایی
خود را بشود در کارهای مخوف اندازد و از توان آن برهنه و از عقوبت باز نهد
و حلال از حرام نشناسد قطعه سکی را که کاوخی بر سر آید باز نشادی بر حسب رکان
استخوانی است به اگر بخشی دو کس بدوش گریزد به طمع پیدا که خوانی
اما صاحب نیا که بعین عنایت حق مخطوست و حلال از حرام محفوظ من بماند انکار که تقریر
این سخن نگفتم و بیان بر ثمان نیاوردم انصاف از توقع دارم که برگردیدی دست غالی
بر کف بسته یا بنوای نرزان در شسته پاره شده می دریده یا کفی از میسرین الا

از این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است

در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است و در این کتاب که در این روزگار از دست فراموشی افتاده است

۱۳۸
 از کتب خطی
 در کتابخانه
 مجلس شورای
 اسلامی
 تهران
 شماره ثبت
 ۱۳۸
 تاریخ ثبت
 ۱۳۸
 شماره قفسه
 ۱۳۸
 تاریخ کشف
 ۱۳۸

کز دست گدایان نتوان کرد توانی به گفتا نه که من رجال ایشان حمت میبرم گفتم
 نه که بر مال ایشان شریک میخورم یا درین گفتا و هر دو بهم گرفتار بنشیند قی که بر اندی میفهم
 کوشید و هر شای که بخوانی بفرزین پوشید تا نقد کیسه همت در باخت و تر
 جبهه حجت همه بنیادخت قطعه مان تا سپهرنگی از جمله صبح به کور اخراجین مبالغه مسته
 نیست و دین و زور و معرفت که سخندان صحیح گوی به برد سلاح دارد و کس
 در حصار نیست به تا عاقبت آلام و لیلیش نماند و لیلیش کردم دست تقدیر
 در از کرد و بیده گفتن آغاز و دست جا بلان ست که چون بدیل از خشم فرو نهند
 خشموت جنبانند چون آزارت تراش که حجت با سپر بر نیاید جنگ برخاست آیت
 لکن که شسته کار جهنمک دشنام داد و قطش گفتیم که بیانم در دین خدانش فتم
 قطعه او در من من در و قاده به خلق از پی ما و آن و خندان به انگشت تعجبی
 جیانی به از گفت و شنید با بدندان به القصه مرافعه این سخن پیش قاضی از بیم کجاست
 عدل اضی شدی تا حاکم مسلمانان بی جود و میان تو انگران در ویشان فرقی گوید
 قاضی چون حالت ما بدید و منظر بشند بحسب تفکر فرو برد و پس از تامل بسیار
 بر آورد و گفت ای کج تو انگران را شناسی و بر ویشان چهار داشتی بدانکه هر جا که
 گل ست خارست و با خمر خارست و بر سر گنج مارست آنجا که در شایهوارست نهنگ
 مردم خوارست لذت بخش دنیا را که غم آخل در پی ست و نعیم بهشت را دیوار شکاره در
 بیت جو دشمن چه کند که نکش طالب دوست به گنج و مار و گل خار و غم

غرض از این است که
 در این کتاب
 از کتب خطی
 در کتابخانه
 مجلس شورای
 اسلامی
 تهران
 شماره ثبت
 ۱۳۸
 تاریخ ثبت
 ۱۳۸
 شماره قفسه
 ۱۳۸
 تاریخ کشف
 ۱۳۸

از کتب خطی
 در کتابخانه
 مجلس شورای
 اسلامی
 تهران
 شماره ثبت
 ۱۳۸
 تاریخ ثبت
 ۱۳۸
 شماره قفسه
 ۱۳۸
 تاریخ کشف
 ۱۳۸

از کتب خطی
 در کتابخانه
 مجلس شورای
 اسلامی
 تهران
 شماره ثبت
 ۱۳۸
 تاریخ ثبت
 ۱۳۸
 شماره قفسه
 ۱۳۸
 تاریخ کشف
 ۱۳۸

۱۲۔ یہ تو کلمہ اعتقاد گذر برداری خدا پس خدا کا پیوستہ اور ۱۲۔

[illegible][illegible]

در آن دست را نیز دوستان باشند همچنین سلسله قطعه خاشی به که خیر دل خوش
 با کسی گفتن و گفتن که گوی که ای حکیم آب زهر خسته به بندید که جو رشید توان
 جوی به بیت سخن در نهان نباید گفت به کان سخن را که نشاید گفت حکمت
 دشمن ضعیف که در طاعت آید و دوستی نماید مقصودی جز این نیست که دشمن قوی
 گردد و گفته اند بر دوستی دوستان اعتماد نیست تا بهمن دشمنان چه رسد و هر که دین
 کوچک را خیر شمارد بران مانند که آتش اندک آهمل گزارد قطعه امروزی که پیش چو میتوان
 کاتش چو بلند شد جهان سوخت به کد آید که زه کند کمان را به دشمن که نیز میتوان
 پس در سخن در میان دو دشمن چنان گوی که اگر دوست گردند شرم زده نباشی شوی
 میان دو تن جنگ چون آتش است به سخن چنین در خجست نیز هم کش است به کنند
 و آن خوش در گریه دل به دوی اندر میان کور خجست و خجل به میان دو تن آتش
 افروختن به عقل است و خود در میان سوختن به قطعه در سخن با دوستان است
 باش تا تازد و دشمن تو را گروش به پیش دیوار آنچه گوی موش در ده تا باشد در
 پس دیوار گروش چکمت هر که با دشمنان صبح میکند سر زار و دوستان را در بهیت
 بشوی ای خرمندان از آن دوست دست به که با دشمنان بود دشمن است پس
 چون در امضای کاری متردب باشی آن طرف اختیار کن که بی آزار تو بآید بهیت
 با مردم سهل گوی ستوار گوی به ما آنکه در صبح زنده جنگ جوی چکمت تا کار بر بر می
 جان در خطر افکندن نشاید عرب گوید از احزاب السیف است چو دست از

رسیدم ببادی گفتم ز بریت از جمل پاک کن با گفتار و چو خاک شکل کن ای صبیح
 یار هر چه خوانده و نه ز رخا کن چکمت بدخوی بدست دشمنی گرفتارست که هر جا که رود
 جنگه عقوبت و خلاص نیاید بریت اگر ز دست جناب خلعت رود بدخوی نه از دست
 خوی بدخوی نه در بلا باشد بصیحت چوینی که در سپاه دشمن تفرقه افتاد تو جمع باش اگر
 جمع شوی از پرتیانی اندیشه کن قطعه پرو باد وستان آسوده بنشین بدخوینی در میان
 دشمنان جنگ بدو گرینی که با هم یک باشند بدان اگر دشمن بر باره برین حکمت
 دشمن چو از همه جلیتی فروماند سلسله دوستی چنانکه دوستی کارمانی کند که هیچ دشمن
 نتواند بر اثر بدست دشمن کوب که از از خدای حکیمین خالی نباشد اگر این غالب آید
 گشتی و اگر آن از دشمن سستی بر دست بر روی مع که این شوز ضعیف بد که مغرور
 بود دل جان بر دست نصیحت خبر که دانی که دلی بیادار و تو خاوش باش تا دیگری
 بسیار بدست بلند کرده بچار بسیار بد خبر بدو بگو باز گذار نکند پادشاه را رخا سستی
 واقف گردان مگر آنکه که بر قول کلی داوود باشی و اگر نه در ملک خود سی سنگی حکم
 گفتن آنگاه کن بد که بینی که در کار که دشمن بد کمال است در نفس انسان سخن بد تو خود
 را بگفتار ناقص کن بد پس بد هر نصیحت خود را می میکند و خود نصیحت گری محتاج
 پسند فریب دشمن مخور و غرور و تلخ مگر که این دام زین نهاده است آن طمع کشاده
 پسند احمق را ستایش خوش آید چون آتش که در عیش و می شوق نه نماید قطعه آلتا نشنوی تلخ
 سخن گوئی بد که اندک مایه نفسی از تو دارد و بد اگر روزی مراوش بر نیاری بد دوم حد جدا

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

[illegible]

و مستعجل بر در آید مثنوی بحیث خوش دیدم در میانان بد که آهسته سبیل دراز شایان
سمند باد پای از تنگ فروماند شتر بان همچنان آهسته میراند چند نادان از این باز
خاموشی نیست و اگر این صفت بدست نماند نادان بودی قطعه چون غاری کمال
فضل آن به بد که زبان در دمان نیکو داری بد آدمی راز بان ضحیکه که بد جور
بیم نر از اسبشاری بد قطعه خری را با بلی تعلیم میداد بد بد و بد صفت کرد و شعی دادم
چکمی گفتش ای نادان چه گوی بد درین سودا بر سر از لوم لایم بد نیاموز دهانم از تو
گفتار بد تو خاموشی بسیار از شبانم مثنوی هر که تامل نکند در جواب بد بشیر آید خشن
نا صواب بد پاسخن آرای چو مردم بهوش بد یا بنشین چون حیوانان محوش میشد
بر که بادانا تر از خود جدل کند تا نادانند که داناست بدانند که نادانست فرو چون
در آید به از توی سخن بد گرچه بیانی از اعتراض کن حکمت بر که با بدان نشیند گوی بد
مثنوی اگر نشیند فرشته باد بود بد وحشت آموزد و خیانت و رگوبه از بدگان جز بدی
نیاموشی بد کند گرگ پوشین بدوزی چند مردمان اسعیب بینی پیدا کن که در نشانرا
رسو کنی و خود را بی اعتماد بند بر که علم خواند و عمل نکرد بدان مانند که گاوراند و تخم نقش
از تن بپیل طاعت نیاید و بدوست بهیغ بضاعت را نشاید نه بر که در محال و بدست محال
دست پیست بر قامت خوش که بر پا چادر باشد چون باز کنی مادر دار باشد
حکمت اگر شبها به قدر بودی شب قدر بقدر بودی بدی بدیست اگر سنگ بهیغ بدی
بودی بد بر قیاس بر سنگ یکسان بودی حکمت نه بر که بصورت نکوست بریت

[illegible]

آنها را از انقلاب بدلی در قریب ستار شورش و مجرای می نوکیله تر دارند و در مصححی که بر کافای علی بنی نیست چون از اسعدان برانجام آورده و در رشتند و این سبب موجب برایشان شده است الایمه

ای تا و غیبی ادا صفت
خاسته ای غایت ازین
از ثقات نظام
معنی هر کس که می از
غایت اللغات
غلط بود لغت

حکمت شک است که پیوسته آنکه عطار گوید و انا چون طلبه عطار است خاموش و سینه‌های
و نادان چو طبل غازی بلند آواز و میان تپی قطعه عالم از میان جابل ایستگش نشسته اند
شاهیدی در میان کور نیست پیمانی در میان زنیان پس دوستی را که عمری فراوان گذرانده
که بیکدیگر می‌بازارند و فرشتگی چند سال شود لعل با رویه زینهار تا بیکش شکست
عقل در دست نفس چنان گرفتار است که مرد عاجز در دستش نگرانی و زخمی بر سر
به بند که با بگشای زوی بر آید بلند پسند زای بی قوت که در قوت نیست قوت بی رای
و جنون و تیر باد و تیر عقول آنکه ملک که ملک دولت دانست چو ملک خداست
جو اندر که جوید و بدیده از عالم که جوید و بهند که ترک شهوت از شهوت خوارده است شهوت
در شهوت حرام فدا ده است بیست عابد که نه از بهر خدا گوشه نشینند و بجاره در آینه نارنج
حکمت اندک اندک خیل شود و قطره قطره سیلی گردد یعنی آنکه دست قوت ندارد دست خورده
نگاه میدارد تا بوقت فرصت باز از دام خضم باز و شمع قطره خلی قطره از انصاف
هزار و هزار آلی نه در آید از اجتماع هجر بیست اندک اندک بهم شود بسیار ده دانه
ست غله در انبار حکمت عالم را نشاید که سفاقت از عامی حکم در که از هر که در و طرب را
دارد بیست این کم شود و جل این مستحکم بیست چو با سفله گوی بلطف خوشی بی فرون و در
که برگردن کشی حکمت معصیت از هر که صادر شود و ناسنیده است و از علمای ناخوش که حکم
سلاح جنگ شیطان است و خداوند سلاح را چون با سیری بزد ترساری پیش و ناسوی
ایام نادان پریشان و زکار به بزد آشنیدن با پر سنیر گارد کان بر ناسانی از راه افتاد

حکمت شک است که پیونده آنکه عطار گوید و اما چون طلبه ببطاعت خاموش و سینه‌های
 وادان چو بلبل غازی بلند آواز و میان تپی قطعه عالم از میان جابل این مثلثی فتنه انداخته
 شاه‌ی در میان کورست پیمانی در میان نریفان پسند دوستی را که عبری فراخنگ آنند نشان
 که میگردم سبازانند فرو شکلی چند سال شود لعل پای ره به زینهار تا بیکش شکلی سنگ حکمت
 عقل در دست نقش چنان گرفتارست که مرد عاجز در دستش گزیند و دستش در شرمی بر سر
 به بندگی که با بگین از روی بر آید بلند پسند زاری بی قوت کرد و چون دست قوت بی رای بر
 و چون فرو و تیز باد و تیز عقل آنکه ملک که ملک دولت دانست چو یک حد است حکمت
 جو اندر که جو و بدید از عالم که میبرد و بندید که ترک شهوت از بهیروز خشن ازاده است شهوت
 در شهوت حرام فدا ده است پیست عابد که نه از بهیروز گوشت نشینند به چاره در آینه یار میقتد
 حکمت اندک اندک خصل شود و قطره قطره سیلی گردد یعنی آنکه دست قوت در آینه خورده
 نگاه میدارد تا بوقت فرصت باز از دام خضم آرد و شعر قطره حکلی قطعی از انقضات
 هفت و نه هفتی از انقضات هفت هفت است اندک اندک بهیروز بسیار دانه
 ست غله در انبار حکمت عالم را نشاید که سفاهت از عالمی بجم در گرد آید که در و طوطی را
 دارد بهیروز این کم شود و چهل این مستحکم حکمت چو با سلفه گوی بلطف خوشی به فردن در
 کبر و گردن کشی حکمت معصیت از هر که صادر شود ناسنیده است و از علمای ناخوشتر حکم
 سلاح جنگ شیطان است و خداوند سلاح را چون با سیری بر بدتر ساری بشن و دعوی
 عام نادان پریشان و ز کار به بزد آشنند زار پیزگار به کان بینا بیانی از راه افتاد
 ای عامی نادان

یعنی شاہت و ادب

[illegible][illegible]

10

خود که تا حکمت و کس احسرت از دل ز رود ویای تخاین از گل نیاید تا چو کشی
و وارث با قلندرانشه قطعه پیش درویشان بود غوث مباح ده گنساند در میان
ماکت میل رخ یامر و یایار از رخ برین پدیا کینش خان و بان نگشت نخل با دو
بایلیا بانان کین پدیا بانک خانه در خوردیل حکمت خلعت سلطان اگر چه عزیز
حانه خلقان خود از ان بعزت تر و خوان زرگان اگر چه لذت زده آنبان خوش
از ان لذت تر و لذت سر که از دست رخ خوش تر و به بهتر از ان ده خوار و بزه
حکمت خلافت راه مو است و عکس رای او که الالاساب از دگان خوردن
ورا و نادین بی کار و ان رفتن نام مرشد محمد غزالی اثر نموده علیه رسیدند که چگونه
رسیدی بدین منزلت در علوم گفت بدانکه هر چه بدستم از پرسیدن ننگ ندانم
اسید عافیت آنکه بود موافق عقاید که نبض طبیعت شناس نیای به پرسیدن چه کرد
که قول پرسیدن دلیل او تو باشد تعجز انانی حکمت بر آنچه دانی که پرسیدن
معلوم تو خواهد شد پرسیدن آن تعجیل کن که حکمت سلطنت از زبان در دقت
چو لقمان دید که از دست داد و بدین همین آهن بجز موم که در دهن پرسیدش چه میسازد
دست به که بی پرسیدن معلوم کرد و قول بر که بادران نشیند که نیز طبیعت ایشان
درواثر نکند بفضل ایشان متهم گردد تا جسد که اگر بخراشانی رود بنماز کردن منسوب گردد
بخم خوردن ماشومی رقم بر خود بنادانی کشیدی و کینه نادانان بصفت برگزیدی
طلب که دم در انامیان می پسندد مگر گفتند تا نادانان میپوشند که گردانمی و دهری شبانی

[illegible]

[illegible]

۱۵۵
 این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵

شیر مرد راه خداست که هر خود تو اندر گوشه بر خاست بخت جوان بخت بی آید
 از شهوت پر پریرد که بر سرست بخت را خود آلت برین خیزد حکمت حکیمی نامور را برینید
 که درختان را که خدای عزوجل فروین است برودند هیچ کی را آزاد خوانده اند که در
 که شتره نزار دگونی درین گشت گشت برگی را و غنی بعین است بوقی معلوم کی بود
 آن تازه اندوگانی بخدم آن پرورده و سرور از هیچ ازین نیست و همه وقت خوش است
 و این است صفت آزادگان قطعه برین چه میگذرد دل منم که در قطعه سیاهی پس از
 طیفه بخوابد که گشت در خفا و ده گشت ز دست برآید و چرخ باش کریم و درت ز دست
 بناید چو سر و باش آزاد و حکمت و کس بر دند و شتر بر دند کی آنگه داشت
 و خور و دیگر آنگه دانست و کرد و قطعه کس نه بیند خیل فاسل را که که نزار
 عیب گفتش که شد و در که می بود و صد گشت دار و دیگر عیش عیسا فرو پو شد

خاتمه کتاب مشکت گجستان

درین جمله که رسم مولفان است از شعر مقدس تلخیصی برتخت مشکت گجستان
 خویش برآستن به از جامه عاریت خویشین به غالیب گفتار سعدی
 طرب انگیزست و طبیعت آمیز و کوه نظر آن را برین زبان طعن دراز کرد و کیم مغز
 دماغ بهیوده برود و دود چرخ بیفایان خوردن کار خود بینان نیست و لیکن
 بر روی روشن صاحب دلان که روی سخن در ایشان است پوشین نماز که در عوالمهای

این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵
 این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵
 این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵
 این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵

این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵
 این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵
 این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵
 این کتاب در کتابخانه کتب خطی
 شماره ۱۵۵ ثبت شده است
 تاریخ ثبت ۱۳۰۵

CALL No. { 191555 ACC. No. 49.9
AUTHOR Abul Hasan Ali Nadwi
TITLE Islam in India

Date	No.	Date	No.

MAULANA AZAD LIBRARY
ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1-00 per volume per day shall be charged for text-books and 10 Paise per volume per day for general books kept over - due.